

**Building a better
working world**

EY LLC
Kote Abkhazi Street, 44
Tbilisi, 0105, Georgia
Tel: +995 (32) 215 8811
Fax: +995 (32) 215 8822
www.ey.com/ge

შპს იუაი
საქართველო, 0105 თბილისი
კოტე აფხაზის ქუჩა 44
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

სს „თელასის“ აქციონერებს, სამეთვალყურეო საბჭოსა და ხელმძღვანელობას

ჩვენ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2023 წლის 7 თებერვალს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავვიტარებია წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- წლიურ ანგარიშში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- წლიურ ანგარიშში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

ანა კუსრაშვილი,
შპს „იუაის“ სახელით

31 მარტი, 2023 წელი

საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2020 წლის 7 ოქტომბრის ბძანება

N181/04 -ის თანახმად

სს „თელასი“-ს პასუხისმგებელი პირების განცხადება

სს „თელასი“-ს წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, რომელიც მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (IFRS) მიხედვით სრულად, სწორად და სამართლიანად ასახავს სს „თელასი“-ს აქტივებს, ვალდებულებებს, ფინანსურ მდგომარეობას და მოგება-ზარალს.

ასევე წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგება სამართლიანად და ამომწურავად მიმოიხილავს სს „თელასი“-ს საქმიანობის განვითარებას, შედეგებსა და მდგომარეობას, ასევე არსებული ძირითადი რისკების აღწერას.

სამეთვალყურეო საბჭოს თავჯდომარე:

დ.ე. ვოლკოვი

გენერალური დირექტორი :

ს.ნ. კობცევი

ფინანსური დირექტორი :

ა.ლ. ბალჩუგოვი

თელასი

საქართველო, თბილისი 0119, ვანის ქ. 3

ტელ: +995 (32) 277 99 99

www.telasi.ge

საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2020 წლის 7 ოქტომბრის ბრძანება

N181/04 -ის თანახმად

სს „თელასი“-ს პასუხისმგებელი პირების განცხადება

სს „თელასი“-ს წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, რომელიც მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (IFRS) მიხედვით სრულად, სწორად და სამართლიანად ასახავს სს „თელასი“-ს აქტივებს, ვალდებულებებს, ფინანსურ მდგომარეობას და მოგება-ზარალს.

ასევე წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგება სამართლიანად და ამომწურავად მიმოიხილავს სს „თელასი“-ს საქმიანობის განვითარებას, შედეგებსა და მდგომარეობას, ასევე არსებული ძირითადი რისკების აღწერას.

სამეთვალყურეო საბჭოს თავჯდომარე:

დ.ე. ვოლკოვი

გენერალური დირექტორი :

ს.ნ. კობცევი

ფინანსური დირექტორი :

ა.ლ. ბალჩუგოვი

სააქციო საზოგადოება „თელასი“

დამტკიცებულია:

სს „თელასის“ აქციონერთა საერთო კრების მიერ

31 მარტი 2023 წ.

ოქმი № 31 მარტი 2023 წ.

წინასწარ დამტკიცებულია:

სს „თელასის“ სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ

ოქმი № 293 2023 წ. 16 მარტი

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

 დ.ე. ვოლკოვი

წლიური ანგარიში 2022 წლის მუშაობის შედეგების მიხედვით

გენერალური დირექტორი

ს. კობიძე

ფინანსური დირექტორი

ა. ბალაჩუგოვი

სააქციო საზოგადოება „თელასი“

დამტკიცებულია:

სს „თელასის“ აქციონერთა საერთო კრების მიერ

_____ 2023 წ.

ოქმი _____ 2023 წ.

წინასწარ დამტკიცებულია:

სს „თელასის“ სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ

ოქმი № _____ 2023 წ. _____

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

_____ დ.ე. ვოლკოვი

წლიური ანგარიში 2022 წლის მუშაობის შედეგების მიხედვით

გენერალური დირექტორი

ს. კობცევი

ფინანსური დირექტორი

ა. ბალჩუგოვი

შინაარსი

	გვ.
I. ძირითადი მოვლენები	4
II. საზოგადოების მიმართვა აქციონერებს.....	5
III. სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში საზოგადოების საქმიანობის პრიორიტეტული მიმართულებებით განვითარების შედეგების შესახებ.....	6
IV. საზოგადოების ბიზნეს-მოდელის მიმოხილვა	7
V. საზოგადოების საქმიანობის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები. საწარმოო საქმიანობა	8
საზოგადოების საქმიანობის ფინანსური მაჩვენებლები.....	8
საზოგადოების საოპერაციო საქმიანობის შედეგების სტრუქტურა.....	9
აქტივების სტრუქტურის და დინამიკის ანალიზი.....	11
საზოგადოების საქმიანობის საწარმოო მაჩვენებლები.....	12
ელექტრული ქსელების დახასიათება.....	12
ავარიულობა. ტექნოლოგიური დარღვევები.....	13
შრომის დაცვის, სამრეწველო, სახანძრო და ეკოლოგიური უსაფრთხოების მართვის სისტემის რეზულტატიურობა.....	15
2022 წ. სს „თელასის“ ქსელზე ტექნოლოგიური მიერთებები.....	17
საქმიანობა რემონტების დარგში.....	19
ელექტრულ ქსელებში ელექტროენერგიის დანაკარგები.....	20
VI. საზოგადოების განვითარების პერსპექტივები.....	20
VII. საინვესტიციო საქმიანობა.....	23
VIII. შესყიდვების საქმიანობა.....	23
IX. საზოგადოების საქმიანობასთან დაკავშირებული ძირითადი რისკების აღწერილობა	24
X. საზოგადოების საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდურობის და ფულადი ნაკადების რისკების მიმოხილვა და ინფორმაცია ამ რისკების მართვის მექანიზმის შესახებ.....	27
XI. შიდა კონტროლის და რისკების მართვის სისტემის მიმოხილვა, ფინანსური ანგარიშის შედგენის პროცესთან დაკავშირებით.....	29
XII. ანგარიში საზოგადოების აქციების შესაბამისად გამოცხადებული (დარიცხული) დივიდენდების გადახდის შესახებ	30
XIII. საზოგადოების სააქციო კაპიტალის სტრუქტურა.....	30
XIV. აქციონერთა უფლებების, აქციონერთა საერთო კრების და მათი განხორციელების წესების მიმოხილვა.....	31
XV. კორპორაციული მართვა. საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობა.....	32
XVI. საზოგადოების აღმასრულებელი ორგანოების შემადგენლობა	34
XVII. 2022 წელს საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისათვის გადახდილი ანაზღაურების განსაზღვრის კრიტერიუმები და ოდენობა.....	34
XVIII. საზოგადოების რისკების მართვის და შიდა კონტროლის სისტემა.....	35

XIX. კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობა.....	38
XX. გარემოს დაცვა.....	41
XXI. ცნობები საზოგადოების მიერ კორპორაციული მართვის კოდექსის დაცვის შესახებ.....	41
XXII. ცნობები საზოგადოების მიერ კორპორაციული ეთიკის კოდექსის დაცვის შესახებ.....	42
XXIII. ცნობები საზოგადოების წმინდა აქტივების მდგომარეობის შესახებ.....	43
XXIV. დამატებითი ინფორმაცია აქციონერებისთვის.....	44
XXV. დანართი №1. კონსოლიდირებული/არაკონსოლიდირებული ფინანსური და ბუღალტრული ანგარიშგება 2022 წ.	45
XXVI. დანართი №2. ინფორმაცია სს „თელასის“ არაპროფილური აქტივების რეალიზაციის შესახებ 2022 წელს.....	45

I. ძირითადი მოვლენები

31 მარტი	ჩატარდა საზოგადოების აქციონერთა საერთო კრება 2021 წელს მუშაობის შედეგებთან დაკავშირებით.
31 აგვისტო	ჩატარდა აქციონერთა რიგგარეშე საერთო კრება
სექტემბერი	2022 წელს დაიწყო ელექტრულ ქსელში 35-110კვ SCADA-ს სისტემის პროგრამულ-აპარატული კომპლექსის დანერგვის პროექტი.
ნოემბერი	დასრულდა ელექტრომოწყობილობების გადამაბვისაგან დაცვის, მიწაზე ერთფაზა შერთვის დროს სარელეო დაცვის სელექტიურობის ამაღლების და ქვესადგური „მცირე ნავთლუღის“ ქსელის დაცვის ღონისძიებების შემუშავების და დანერგვის სამუშაოები.
დეკემბერი	შესრულდა ქვესადგურ „ჩუღურეთში“ ძალოვანი ტრანსფორმატორის T2 32 მვა შეცვლის პროექტი.
დეკემბერი	შესრულდა ქვესადგურ „დინამოში“ ძალოვანი ტრანსფორმატორის ტაკელაჟის და მონტაჟის პროექტი.
2022 წელი	2022 წელს დაიწყო ელექტრული ქსელის 35-110 კვ პროგრამულ-აპარატული კომპლექსის SCADA დანერგვის მასშტაბური პროექტი. პროექტის რეალიზაციის შემდეგ სადისპეტჩერო კომპანია აღჭურვილი იქნება ქალაქ თბილისის გამანაწილებელი ქსელის მეთვალყურეობის თანამედროვე საშუალებებით.

II. საზოგადოების მიმართვა აქციონერებს

პატივცემულო აქციონერებო,

წარმოგიდგენთ სს „თელასის“ 2022 წლის წლიურ ანგარიშს.

2022 წელს სს „თელასი“ მუშაობდა საიმედოდ და ეფექტურად. კომპანიამ წარმატებით გაუმკლავდა მომხმარებლებისთვის ელექტროენერგიის განაწილებასთან, საიმედო და უწყვეტ ელექტრომომარაგებასთან დაკავშირებული ძირითადი ამოცანების გადაწყვეტას.

სს „თელასის“ საქმიანობის ძირითადი სახეობებია: ელექტროენერგიის ტრანსპორტირება; ქ. თბილისის ელექტროგამანაწილებელი ქსელის მომსახურება, ექსპლუატაცია, რეკონსტრუქცია, მოდერნიზაცია და გაფართოება ელექტროენერგეტიკული სისტემების ეფექტური ფუნქციონირების უზრუნველსაყოფად. კომპანია უზრუნველყოფს ელექტროენერგიის ტრანზიტის მომსახურებას, აბონენტების ტექნიკური მომსახურებას, ასევე ახორციელებს ქ. თბილისში წყალმომარაგებისა და დასუფთავების ერთიანი ინტეგრირებული და კოორდინირებული სისტემის ადმინისტრირებას.

მომხმარებლების, აქციონერების და პარტნიორების წინაშე პასუხისმგებლობა წარმოადგენს სს „თელასის“ ერთ-ერთ საბაზო პრინციპს. ისევე, როგორც წინა წლების განმავლობაში, კომპანია აგრძელებს საწარმოო და საინვესტიციო გეგმების შესრულებას, მოძრაობს სტრატეგიული მიზნების მისაღწევად და უზრუნველყოფს მომხმარებელთა საიმედო ენერგომომარაგებას, რიგი მნიშვნელოვანი პროექტების განხორციელების გზით.

საინვესტიციო პროგრამის ფარგლებში 2022 წელს შესრულდა რიგი ქვესადგურების რეკონსტრუქცია-მოდერნიზაციის სამუშაოები, ქვესადგურებში „ჩუღურეთი“ და „დინამო“ ძალოვანი ტრანსფორმატორის T2 32 მვა შეცვლის სამუშაოები. ამ პროექტების განხორციელების შედეგად ქვესადგურების სიმძლავრე გაიზარდა 7 მეგავატით. 2022 წელს დაიწყო ელექტრული ქსელის 35-110კვ SCADA პროგრამულ-აპარატული კომპლექსის დანერგვის პროექტი.

2022 წელს კომპანიის ელექტროგადამცემი ხაზების საერთო სიგრძემ შეადგინა 6 661 კმ, რაც 4,2% (271 კმ) მეტია, ვიდრე 2021 წელს (6 390 კმ). ელექტროგადამცემი ხაზების სიგრძის ზრდა განპირობებულია ელექტროქსელის განვითარების, რეკონსტრუქციის და მოდერნიზაციის სამუშაოების ჩატარებით.

2022 წელს ისევ აღინიშნებოდა მომხმარებელთა რიცხვის ზრდის ტენდენცია. გასული წლის განმავლობაში სს „თელასის“ ელექტროქსელურ მეურნეობას მიუერთდა 21,6 ათასი ახალი მომხმარებელი, რაც 3,1% მეტია 2021 წლის მაჩვენებელზე. საბოლოოდ, მომხმარებელთა რიცხვმა გადააჭარბა 700 ათასს. მომხმარებელთა მომსახურება ხორციელდება საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების ეროვნული კომისიის მიერ დადგენილი სტანდარტების მიხედვით.

2022 წელს განაწილებული ელექტროენერგიის მოცულობამ შეადგინა 3 მლრდ კვტ*სთ-ზე მეტი, რაც 7,3% აღემატება 2021 წლის მაჩვენებელს.

2023 წელს კომპანია აგრძელებს მუშაობას ელექტროქსელური მეურნეობის განახლების და რეალიზაციის პროგრამებზე, რომელთა მიზანია ელექტრომომარაგების საიმედოობის ამაღლება.

2023 წელს სს „თელასის“ დაგეგმილი აქვს განახორციელოს საჭირო ელექტროგადამცემი ხაზების „ლილო-1“ და „ლილო-2“ რეკონსტრუქცია-მოდერნიზაციის სამუშაოები. ასევე ჩატარდება ცვპ-5036, ცვპ-5060 და ცვპ-0417 სრული რეკონსტრუქცია და მოდერნიზაცია.

სს „თელასში“ კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობის კონცეფცია ძალიან დაფასებულია. კომპანია თავის თანამშრომლებს სთავაზობს სოციალური და სასწავლო პროგრამების ფართო სპექტრს: დანერგილია პერსონალის სწავლების სისტემა, რომლის მიზანია მუშაკების კორპორაციული და პროფესიონალური კომპეტენციის განვითარება; ხორციელდება შრომის, ჯანმრთელობის დაცვის და ა.შ. უსაფრთხო და კომფორტული პირობების უზრუნველსაყოფი ღონისძიებები.

ისევე, როგორც გასულ წლებში, საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობა მიმართული იყო კომპანიის სტაბილურობის, მომგებიანობის და საინვესტიციო მიმზიდველობის უზრუნველყოფაზე, აქციონერთა ინტერესების დაცვაზე საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის საფუძველზე.

სს „თელასის“ მენეჯმენტის ძირითადი მიზანია ფინანსურ-ეკონომიკური მაჩვენებლების გაუმჯობესება, საინვესტიციო მიმზიდველობის ამაღლება, საქმიანობის გახსნილობა და გამჭვირვალობა მომხმარებელთა და აქციონერთა ინტერესების მაქსიმალურად დასაკმაყოფილებლად, რაც შემდგომი განვითარების საფუძველს ქმნის, როგორც კომპანიისთვის, ისე მთლიანად დარგისთვის.

ყველა მიღწეული წარმატება პროფესიონალი კოლექტივის შრომის შედეგია, რომელსაც ესმის თავის პასუხისმგებლობას მომხმარებელთა საიმედო ენერგომომარაგებაზე. მიგვაჩნია, რომ 2023 წელსაც სს „თელასის“ ექნება საკმარისი პოტენციალი დასახული ამოცანების გადასაჭრელად და სტაბილური და პერსპექტიული კომპანიის შესანარჩუნებლად.

III. სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში საზოგადოების საქმიანობის პრიორიტეტული მიმართულებებით განვითარების შედეგების შესახებ

სს „თელასის“ საქმიანობის პრიორიტეტული მიმართულებებია:

- მომხმარებელთა საიმედო და ხარისხიანი ელექტრომომარაგების უზრუნველყოფა;
- საზოგადოების ქსელური ინფრასტრუქტურის მაქსიმალური ეფექტურობის ორგანიზება;

- საზოგადოების პოტენციალის სტაბილური განვითარების უზრუნველყოფა;
- ელექტრომომარაგების საიმედოობის და ხარისხის ამაღლება;
- საინვესტიციო მიმზიდველობის ამაღლება;
- საზოგადოების ყველა აქციონერის ინტერესების დაცვა.

2022 წელს საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილებებით განსაზღვრული იქნა საზოგადოების საქმიანობის პრიორიტეტული მიმართულებები, რომლებიც შესრულდა ვადებში და დაცულია გადაწყვეტილებების თანახმად:

- სს „თელასის“ აქციონერთა საერთო წლიური კრების ჩატარების მომზადება, 2021 წლის შედეგების მიხედვით სს „თელასის“ აქციონერთა საერთო წლიური კრების მომზადება და ჩატარება.

სამეთვალყურეო საბჭო 2022 წელს საზოგადოების საქმიანობის პრიორიტეტული მიმართულებებით განვითარების შედეგებს აფასებს, როგორც წარმატებულს.

სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობა ორგანიზებული იქნა დამტკიცებული სამუშაო გეგმის შესაბამისად, ხორციელდებოდა გადაწყვეტილებების შესრულების რეგულარული კონტროლი. 2022 წელს ჩატარებული იქნა სამეთვალყურეო საბჭოს 24 სხდომა, რომელზეც განხილული იქნა 89 საკითხი.

საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოს მუშაობის შეფასებისას, აღნიშნული უნდა იქნას, რომ სამეთვალყურეო საბჭოს ყველა წევრი თავისი უფლებების განხორციელებისას და მოვალეობების შესრულებისას მოქმედებდა საზოგადოების ინტერესებში, კეთილსინდისიერად და გონივრულად, აქტიურ მონაწილეობას იღებდა ყველა სხდომაში.

ბოლო წლების განმავლობაში სამეთვალყურეო საბჭო უპირველეს ყურადღებას დაუთმობს კორპორაციული მართვის ხარისხის გაუმჯობესების, კომპანიის მომგებიანობის ამაღლების, ასევე მდგრადი, საიმედო და კონკურენტუნარიანი პოლიტიკის საკითხებს ელექტროენერგიის გასაღების ძირითად ბაზრებზე.

IV. საზოგადოების ბიზნეს-მოდელის მიმოხილვა

„ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად, 2021 წლის 1 ივლისიდან სს „თელასი“ აღარ ახორციელებს ელექტროენერგიის მოცულობების შესყიდვას და მომხმარებელთათვის მიწოდებას. საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (შემდგომ - სემეკი) მიერ ელექტროენერგიის განაწილების ლიცენზიის (სემეკ-ის გადაწყვეტილება №19/1, 2021 წლის 28 აპრილი) საფუძველზე, სს „თელასი“ მიმწოდებლებისთვის უზრუნველყოფს ელექტროენერგიის განაწილების ქსელების არადისკრიმინაციულ წვდომას. სს „თელასის“ ქსელებით ელექტროენერგიის განაწილების ტარიფის რეგულირება ხორციელდება საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ. ელექტროენერგიის ბაზრის წესების თანახმად, 2023 წლის მარტიდან სს „თელასი“ დაგეგმილი აქვს გამანაწილებელ ქსელებში ელექტროენერგიის დანაკარგების შესყიდვას საქართველოს ენერგეტიკული ბირჟის პლატფორმის საათობრივ ვაჭრობაზე. 2022 წელს საზოგადოება ქსელებში დანაკარგების კომპენსირებისთვის ელექტროენერგიას ყიდულობდა კომერციული ოპერატორის (სს „საქართველოს ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი“) საბალანსო ბაზარზე. სემეკ-ის მიერ დადგენილი ელექტროენერგიის განაწილების ტარიფი წარმოადგენს ელექტროენერგიაზე სამომხმარებლო ტარიფის ნაწილს, რომელსაც იხდის მომხმარებელი ელექტროენერგიის მიმწოდებლისგან მიღებული ქვითრის თანახმად.

2022 წელს წინა წელთან შედარებით ელექტროენერგიის მოხმარება გაიზარდა 7,26%-ით.

ძირითადი სავარაუდო ნეგატიური ფაქტორები, რომლებიც შეიძლება უახლოეს წლებში უარყოფითად აისახოს საზოგადოების განვითარების ტემპებზე, შემდეგია:

- დარგის საქმიანობის მარეგულირებელ საკანონმდებლო-ნორმატიული აქტების ხშირი ცვლილებები;
- ეროვნული ვალუტის მაღალი ვოლატილობა სარეზერვო ვალუტების მიმართ;
- ინფლაციის მაღალი ტემპი.

საზოგადოების ძირითადი ამოცანაა უდანაკარგო საქმიანობის უზრუნველყოფა, მოგების და მდგრადი ფულადი ნაკადების მიღება. დარგში თავისი მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად სს „თელასმა“ მიიღო შემდეგი ზომები:

- ელექტროენერგიის ბაზარზე ანალიზი და პროგნოზირება;
- პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლება, ბიზნეს-პროცესების, ამოცანებისა და მიზნების სრულყოფა, რომლებიც აკმაყოფილებს წარმატებული საქმიანობის ახალ მოთხოვნებს;
- საინფორმაციო გახსნილობა, საოპერაციო და საწარმოო საქმიანობის გამჭვირვალე სისტემის წარმოება;
- ფინანსური კონტროლის გაძლიერება და დანახარჯების შემცირების პროგრამების დანერგვა;
- შესყიდვების, სამუშაოების და მომსახურების სფეროში კონკურენტული გარემოს ფორმირება.

აღნიშნული ღონისძიებების კომპლექსის რეალიზაცია საშუალებას მისცემს სს „თელასს“ გააუმჯობესოს ფინანსურ-ეკონომიკური მაჩვენებლები.

ნეგატიური ფაქტორების წარმოქმნის შემთხვევაში, რისკების შემცირების ზომების სახით, სს „თელასის“ მართვის ორგანოები აპირებენ შემდეგი ზომების გამოყენებას:

- თავისი საქმიანობის დეტალური დაგეგმვა;
- ენერგოდამზოგი ღონისძიებების ეფექტურობის შეფასება, მომხმარებელთა სხვადასხვა ჯგუფების მიერ შესაბამისი მასალების (მოწყობილობების) გამოყენების ეკონომიკური მიზანშეწონილობის ანალიზის ჩათვლით.

V. საზოგადოების საქმიანობის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები.

საწარმოო საქმიანობა.

საზოგადოების საქმიანობის ფინანსური მაჩვენებლები

2022 წელს საზოგადოების ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლების დინამიკა შეიძლება დახასიათებული იქნას შემდეგნაირად:

ფინანსურ-ეკონომიკური საქმიანობის მაჩვენებლები	2021 წელი	2022 წელი	ათასი ლარი ცვლილების %
ამონაგები	181 928	210 700	16
სხვა შემოსავლები	23 884	33 610	41
შესყიდული ელექტროენერგია	(17 476)	(38 696)	121
ხელფასი და მუშაკების სხვა ანაზღაურებები	(59 529)	(63 247)	6
ცვეთა და ამორტიზაცია	(16 055)	(17 458)	9
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(8 016)	(6 227)	(22)
აღდგენილი და ფორმირებული რეზერვები, ნეტო	319	354	11

სხვა საოპერაციო ხარჯები	(20 787)	(30 582)	47
საოპერაციო მოგება	84 268	88 454	5
ფინანსური შემოსავლები	718	135	(81)
ფინანსური ხარჯები	(13 418)	(10 508)	(22)
(ზარალი)/შემოსავალი, საკურსო სხვაობის შედეგად, ნეტო	87	753	766
მოგება დაბეგვრამდე	71 655	78 834	10
ხარჯები მოგების გადასახადზე	-	-	-
მოგება წლის განმავლობაში	71 655	78 834	10
სხვა ერთიანი (ზარალი)/შემოსავალი, რომელიც არ ექვემდებარება რეკლასიფიკაციას მოგებისა და ზარალის შემადგენლობაში შემდგომ პერიოდებში (ფასს 5 ეფექტი)	(15 804)	-	(100)
აქტუარული (ზარალი)/შემოსავლები დადგენილი გადახდების მქონე საპენსიო პროგრამიდან	18	919	5006
ზემოქმედება მოგების გადასახადზე	-	-	-
სხვა ერთიანი (ზარალი)/შემოსავალი წლის განმავლობაში, დაბეგვრის გამოკლებით	18	919	5006
სულ ერთიანი შემოსავალი წლის განმავლობაში	55 869	79 753	43
საბაზო და განზავებული მოგება აქციაზე	0.00050	0.00071	43

საზოგადოების საქმიანობის ძირითადი სახეობა 2021 წლის 1 ივლისამდე იყო მომხმარებელთა მომარაგება და ქსელური მომსახურებების გაწევა (ელექტროენერგიის გადაცემა) ქ. თბილისში. 2021 წლის 01 ივლისიდან განხორციელდა ენერგოკომპანიის მიწოდების და განაწილების ფუნქციების განცალკევება, შედეგად, სს „თელასის“ საქმიანობის ძირითადი საქმიანობა გახდა ქსელური მომსახურება (ელექტროენერგიის გადაცემა) ქ. თბილისში. საზოგადოების საოპერაციო საქმიანობის შედეგების ანალიზს ხელმძღვანელობა ახორციელებს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად მომზადებული ფინანსური ინფორმაციის საფუძველზე.

ამონაგებმა ელექტროენერგიის რეალიზაციიდან 2022 წელს შეადგინა 210 700 ათასი ლარი, რაც 28 772 ათასი ლარით მეტია 2021 წელთან შედარებით, ელექტროენერგიის განაწილების მოცულობის და ტრანზიტის ტარიფის ზრდის გამო.

საზოგადოების საოპერაციო საქმიანობის შედეგების სტრუქტურა

მაჩვენებლები	2021 წელი	2022 წელი	ათასი ლარი ცვლილების %
აქტივები			
არასაბრუნავი აქტივები	332 576	364 485	10
საბრუნავი აქტივები	57 356	48 583	(15)
სულ აქტივები	389 932	413 068	6

კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი	177 898	257 651	45
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
პროცენტიანი კრედიტები, სესხები და თამასუქები	33 390	34 890	4
სასამართლო სარჩელების რეზერვები	1 410	922	(35)
ანაზღაურებები შრომითი საქმიანობის დასრულებისას	2 407	1 649	(31)
სახელმწიფო სუბსიდიები	135	64	(53)
საიჯარო ვალდებულებები	921	769	(17)
სხვა ვალდებულებები	991	861	(13)
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	39 254	39 155	(0.3)
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
პროცენტიანი კრედიტები, სესხები და თამასუქები	28 894	24 158	(16)
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	97 319	67 066	(31)
საკონტრაქტო ვალდებულებები	1 794	1 820	1
მიღებული ავანსები	9 316	13 910	49
სახელმწიფო სუბსიდიები	160	158	(1)
ანაზღაურებები შრომითი საქმიანობის დასრულებისას	134	152	13
წმინდა საგადასახადო ვალდებულებები	968	7 018	625
საიჯარო ვალდებულებები	932	669	(28)
სასამართლო სარჩელების რეზერვები	1 445	1 155	(20)
გადასახადების რეზერვები	17 399	-	(100)
გადასახდელი დივიდენდები	61	61	-
სხვა ვალდებულებები	95	95	-
ვალდებულებები, რომლებიც უშუალოდ არის დაკავშირებული საქმიანობის შეწყვეტასთან	14,263	-	(100)
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები	172 780	116 262	(33)
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	389 932	413 068	6

საზოგადოების არასაბრუნავი აქტივები გაიზარდა 31 909 ათასი ლარით, ძირითადად, ძირითადი საშუალებების ზრდის შედეგად.

საზოგადოების საბრუნავი აქტივების შემცირება 8 773 ათასი ლარი, ძირითადად, განპირობებულია სხვა დებიტორული დავალიანების შემცირებით, 2021 წლის 01 ივლისიდან მიწოდების და განაწილების ფუნქციების გაყოფასთან დაკავშირებით.

საზოგადოების აქტივების სტრუქტურის და დინამიკის ანალიზი

საზოგადოების ლიკვიდურობის მაჩვენებლები

მაჩვენებელი	31.12.2021	31.12.2022	ცვლილების %
აბსოლუტური ლიკვიდურობის კოეფიციენტი	0.01	0.01	0
სწრაფი ლიკვიდურობის კოეფიციენტი	0.30	0.37	24
მიმდინარე ლიკვიდურობის კოეფიციენტი	0.33	0.42	26

აბსოლუტური ლიკვიდურობის კოეფიციენტი 2022 წლის შედეგების მიხედვით არ არის შეცვლილი. სწრაფი ლიკვიდურობის კოეფიციენტმა, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეადგინა 0.36. ამ მაჩვენებლის ზრდა გამოწვეულია მოკლევადიანი ვალდებულებების (კრედიტები და სესხები, დავალიანება ელექტროენერგიის შესყიდვაზე, საგადასახადო რეზერვები) შემცირებით.

მიმდინარე ლიკვიდურობის კოეფიციენტი გაიზარდა 0.33-დან 0.42-მდე, რაც მოწმობს საწარმოს უნარის ამაღლებას განახორციელოს ანგარიშსწორება მიმდინარე ვალდებულებების შესაბამისად. მაჩვენებლის ზრდა განპირობებულია მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანების შემცირებით.

საზოგადოების რენტაბელობის მაჩვენებლები

მაჩვენებელი	31.12.2021	31.12.2022	ცვლილების %
გაყიდვების რენტაბელობა	21.5%	32.5%	51
საკუთარი კაპიტალის რენტაბელობა (ROE)	31.4%	30.6%	(3)
ერთობლივი აქტივების რენტაბელობა (ROA)	15.0%	19.1%	27

გაყიდვების რენტაბელობის მაჩვენებლის ზრდა განპირობებულია საანგარიშო წელს მოგების 10% ზრდით.

საზოგადოების ფინანსური მდგრადობის მაჩვენებლები

მაჩვენებელი	31.12.2021	31.12.2022	ცვლილების %
ფინანსური დამოუკიდებლობის კოეფიციენტი	0.46	0.62	37
სასესხო და საკუთარი სახსრების თანაფარდობა	1.19	0.60	(49)

2022 წელს საკუთარი კაპიტალის წილმა ბალანსის ვალუტაში (ფინანსური დამოუკიდებლობის კოეფიციენტი) გაიზარდა და შეადგინა 0,62.

საზოგადოების სასესხო და საკუთარი კაპიტალის ფარდობა შემცირდა და შეადგინა 0,60 (საკუთარი კაპიტალის ერთ ლარზე მოდის სასესხო კაპიტალის 0,60 ლარი) კაპიტალის ზრდის შედეგად.

მაჩვენებლები გაანგარიშებულია ფასს-ის სტანდარტების შესაბამისად ანგარიშგების მონაცემების მიხედვით, საზოგადოების აუდიტორის EY LLC მიერ გაცემულია აუდიტორული დასკვნა საზოგადოების 2022 წლის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

საზოგადოების საქმიანობის საწარმოო მაჩვენებლები

2022 წელს საზოგადოების ძირითადი საწარმოო მაჩვენებლების დინამიკა შეიძლება დახასიათებული იქნას შემდეგნაირად:

საწარმოო მაჩვენებლები	2021 წელი	2022 წელი	ცვლილების %
ნაყიდი ელექტროენერგია, მლნ კვტ*სთ	1 360 *	-	-
- დანაკარგები გადაცემის დროს, მლნ კვტ*სთ	-	-	-
ქსელში მიღებულია (გაშვებულია), მლნ კვტ*სთ	2 820	3 026	7
- ქსელებში ელექტროენერგიის დანაკარგები, მლნ კვტ*სთ	(87)	(197)	126
ელექტროენერგიის სასარგებლო გაშვება, მლნ კვტ*სთ	2 733	2 829	4
დანაკარგების მაჩვენებელი %	(3.09%)	(6.55%)	(3.46%)

*იმის გამო, რომ 2021 წლის 01 ივლისიდან სს „თელასმა“ შეწყვიტა მიწოდების ფუნქცია და ახორციელებს მხოლოდ ელექტროენერგიის განაწილებას, ნაყიდი ელექტროენერგიის მაჩვენებელი წარმოდგენილია მხოლოდ 2021 წლის 6 თვის შედეგების მიხედვით.

ელექტრული ქსელების დახასიათება

№№	დასახელება	განზ. ერთეული	2021 წლის მაჩვენებლები	2022 წლის მაჩვენებლები
1	2	3		4
1	ეგზ საერთო სიგრძე, სულ	კმ	6390	6660.9
	მათ შორის:			
1.1	საჰაერო ეგზ (ჯაჭვების მიხედვით), სულ	კმ	2422.3	2468
	მათგან:			
1.1.1	- ძაბვის დონე 110 კვ	კმ	249.6	249.6
1.1.2	- ძაბვის დონე 35 კვ	კმ	88.6	87.8
1.1.3	- ძაბვის დონე 10 კვ	კმ	148.9	164.5
1.1.4	- ძაბვის დონე 6 კვ	კმ	212.1	211.7
1.1.5	- ძაბვის დონე 500 ვოლტი და ნაკლები	კმ	1723.1	1754.4
1.2	საკაბელო ეგზ, სულ	კმ	3967.76	4192.9
	მათ შორის:			
1.2.1	- ძაბვის დონე 35 კვ	კმ	101.56	101.7
1.2.2	- ძაბვის დონე 10 კვ	კმ	376.6	406.9
1.2.3	- ძაბვის დონე 6 კვ	კმ	1387.5	1403.8
1.2.4	- ძაბვის დონე 500 ვოლტი და ნაკლები	კმ	2102.1	2280.5

2	მადებლებელი ქვესადგურები 35-110 კვ			
2.1	ქვესადგურების რაოდენობა, სულ	ცალი	36	36
	მათ შორის:			
2.1.1	მადებლებელი ქვესადგურები 35/6-10 კვ	ცალი	13	13
2.1.2	მადებლებელი ქვესადგურები 110 კვ	ცალი	23	23
2.2	საერთო დადგმული სიმძლავრე	მვა	1720.6	1727.6
	მათ შორის:			
2.2.1	მადებლებელი ქვესადგურები 35/6-10 კვ	მვა	427.6	434.6
2.2.2	მადებლებელი ქვესადგურები 110 კვ	მვა	1293	1293
3	სატრანსფორმატორო ქვესადგურები 10/6/0,4 კვ			
3.1	ქვესადგურების რაოდენობა	ცალი	2191	2236
3.2	საერთო დადგმული სიმძლავრე	მვა	1558.1	1615
	მათ შორის:			
	კომპლექტური	ცალი	556	592
		მვა	323.9	364.8
	დახურული	ცალი	1635	1644
		მვა	1234.2	1250.2

2021 წელთან შედარებით 2022 წელს ეგხ-ს სიგრძე გაიზარდა 270,9 კმ (4,24%), რაც, ძირითადად, განპირობებულია ეგხ-ს სიგრძის დაზუსტებით ქსელის ინვენტარიზაციის და გაფართოების შემდეგ, ახალ მომხმარებელთა ქსელზე მიერთების პროექტების შესრულების ფარგლებში, ასევე რეზერვების მიზნით ეგხ-ს მშენებლობის პროექტის შესრულების შედეგად.

უნდა აღინიშნოს, რომ 2022 წელს ახალ მომხმარებელთა ქსელზე მიერთების პროექტების რეალიზაციის და კერძო მესაკუთრეებისგან საზოგადოების საკუთრებაში სატრანსფორმატორო ქვესადგურების გადაცემის ფარგლებში, გაიზარდა სატრანსფორმატორო ქვესადგურების 6(10)-0.4 კვ რაოდენობა 45 ერთეულით (2.05%), რამაც გაზარდა დადგენილი სიმძლავრე 56.9 მვა (3.65%).

ავარიულობა. ტექნოლოგიური დარღვევები

სულ 2022 წელს სს „თელასის“ 110/35/10/6 კვ ძაბვის კლასის ელექტრული ქსელების მუშაობაში სულ მოხდა 1479 ტექნოლოგიური დარღვევა, რაც 4.5% ნაკლებია 2021 წელთან შედარებით (1548 შემთხვევა). მოწყობილობების დაზიანებით ტექნოლოგიური დარღვევები 2022 წ. დაფიქსირებულია რაოდენობით 1353 შემთხვევა, რაც 2.4% ნაკლებია, ვიდრე 2021 წელს (1387 შემთხვევა). ელექტროენერგიის არასაკმარისმა გაშვებამ 2022 წელს შეადგინა 1,153.71 ათასი კვტ.*სთ, რაც 13.2% ნაკლებია გასულ წელთან შედარებით (1328.6 ათასი.კვტ.*სთ).

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ცნობები 110/35/10/6 კვ ქსელში ელექტრომოწყობილობების მუშაობაში ტექნოლოგიური დარღვევების შესახებ, მომხმარებლებისთვის ელექტრომომარაგების საიმედოობის მაჩვენებლების SAIDI და SAIFI შესაბამისად სს „თელასის“ ქსელში შიდა გეგმიური და არაგეგმიური წყვეტების მიხედვით (2021-2022წწ.).

SAIDI და SAIFI მაჩვენებლების ზრდა შიდა გეგმიური და არაგეგმიური წყვეტების მიხედვით გამოწვეულია ქსელში გეგმიური წყვეტებით. ქვემოთ წარმოდგენილი მონაცემებიდან ჩანს, რომ არაგეგმიური წყვეტების მიხედვით მაჩვენებლები გაუმჯობესებულია გასულ ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით.

№	მაჩვენებლის დასახელება	განზ. ერთეული	2021 წელი	2022 წელი	გადახრა	
					(+/-)	%
1	ტექნოლოგიური დარღვევები, სულ ქსელში 110/35/10/6 კვ	ერთ.	1548	1479	(-69)	-4.46%
2	ტექნოლოგიური დარღვევები მოწყობილობების დაზიანებით ქსელში 110/35/10/6 კვ	ერთ.	1387	1353	(-34)	-2.45%
3	გათიშვების საშუალო სიხშირის ინდექსი სისტემით SAIDI – შიდა გეგმიური და არაგეგმიური წყვეტების მიხედვით. მათგან:	სთ/აბონენტი	8.46	9.92	(+1.46)	+17.3%
3.1	შიდა გეგმიური წყვეტების მიხედვით	სთ/აბონენტი	4.64	6.33	(+1.69)	+36.4%
3.2	შიდა არაგეგმიური წყვეტების მიხედვით	სთ/აბონენტი	3.82	3.59	(-0.23)	-6%
4	გათიშვების საშუალო სიხშირის ინდექსი სისტემით SAIFI – შიდა გეგმიური და არაგეგმიური წყვეტების მიხედვით. მათგან:	ერთ.	5.87	6.02	(+0.15)	+2.6%
4.1	შიდა გეგმიური წყვეტების მიხედვით	ერთ.	2.023	2.73	(+0.707)	+35%
4.2	შიდა არაგეგმიური წყვეტების მიხედვით	ერთ.	3.85	3.30	(-0.55)	-14.3%
5	ელექტროენერგიის არასაკმარისი გაშვება	ათასი კვტ*სთ	1328.6	1153.71	(-174.89)	-13.2%
6	ელ.ენერგიის არასაკმარისი გაშვებიდან ეკონომიკური ზარალი	ათასი კვტ*სთ	60.86	52.85	(-8.01)	-13.2%

2022 წელს ტექნოლოგიური დარღვევების შემცირების და საიმედოობის მაჩვენებლების გაუმჯობესების მიზნით ჩატარდა ღონისძიებები, რომლებიც წინა წლებთან შედარებით 2023 წელს მაჩვენებლების გაუმჯობესების შესაძლებლობას იძლევა. კერძოდ:

- საიმედოობის ფაქტორის გათვალისწინებით განხორციელდა სარემონტო სამუშაოების პროცესის სრულყოფა (წარმოებს ტექნიკური ზედამხედველობა კაპიტალური რემონტის შემდეგ სამუშაოების მიღების დროს, ქსელის მომსახურება მიმდინარეობს გეგმიურად და ყველა საჭირო ტექნოლოგიური პროცესების დაცვით);
- ხორციელდება ღია და დახურული გამანაწილებელი მოწყობილობების ნაწილობრივი და კომპლექსური რეკონსტრუქცია;
- განხორციელდა სარემონტო სამუშაოების სისტემის ორგანიზების სრულყოფა გეგმიური გათიშვების რაოდენობის შემცირების მიზნით, SAP ERP სისტემის პროგრამული მოდულის TOPO გამოყენებით. ამჟამად, სარემონტო სამუშაოების დაგეგმვა წარმოებს საწარმოს რესურსების დაგეგმვის სისტემის SAP ERP მოდულის TOPO გამოყენებით;
- კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით წარმოებს ოსტატების და საკაბელო ტრასების შემომვლელების (მონტიორების), ეგზ და ქს-ების მომსახურე პერსონალის სწავლება, მათ შორის 3D-ტრენაჟორის ბაზაზე და სპეციალიზირებული კომპანიების მოზიდვით;
- სს „თელასის“ საწყობში ახალი მტრ-ს მიღების ხარისხის კონტროლისთვის მათი სს „თელასის“ საწყობში მიღება ხორციელდება ცალკე შექმნილი ექსპერტთა ჯგუფის მიერ;
- ტექნიკური ზედამხედველობის განყოფილების მიერ მიმდინარეობს როგორც მენარდეების, ისე საკუთარი პერსონალის ძალებით შესრულებული სამუშაოების ხარისხის კონტროლი;
- დაბალმომური რეზისტორის საშუალებით ხორციელდება ნეიტრალის დამიწების პროექტი, რაც ქს-ში ფიდერების კასკადური გათიშვების შემცირების და საიმედოობის ამაღლების შესაძლებლობას იძლევა;
- იცვლება ძველი მექანიკური სდა-ს მოწყობილობები სდა-ს უფრო თანამედროვე ციფრული მიკროპროცესორული მოწყობილობებით.

შრომის დაცვის, სამრეწველო და სახანძრო უსაფრთხოების სისტემის რეზულტატიურობა

2022 წლის განმავლობაში საზოგადოების შრომის დაცვისა და სახანძრო უსაფრთხოების განყოფილების ძალებით განხორციელდა საორგანიზაციო-ტექნიკური, საინფორმაციო-მეთოდური, საზედამხედველო და პროფილაქტიკური ღონისძიებების კომპლექსი ელექტრული ქსელების ყველა ძაბვის კლასის ობიექტზე, რაც მიზნად ისახავდა ხანძრების, ავარიების და სხვა ტექნოლოგიური დარღვევების თავიდან აცილებას, მოწყობილობების და პერსონალის საექსპლუატაციო საიმედოობის გაზრდას, ავარიულობის და ტრავმატიზმის შემცირებას. ელექტროქსელური ობიექტების შემოწმებების შეჯერებული მონაცემები მოყვანილია ცხრილში:

№№	ცნობები შემოწმებების შესახებ	2021 წელი	2022 წელი
1	ობიექტების შემოწმების საერთო რიცხვი	3768	5656
2	მიწერილობების რაოდენობა	1462	1197
3	მიწერილობებში ღონისძიებების რაოდენობა	3631	2583
	მათ შორის:		
3.1	შესრულებული	3566	2528
3.2	ღონისძიებები, რომელთა ვადა გადატანილი იქნა	65	55

საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში საზოგადოების ქვედანაყოფებში ხორციელდებოდა პერსონალის მიერ შრომის დაცვის და სამრეწველო უსაფრთხოების მოთხოვნების დაცვის ნაწილში საყოველთაო შემოწმებები. შემოწმების შედეგების მიხედვით ტარდებოდა ანალიზი, გამოვლენილი იქნა სიტუაციები და ფაქტორები, ხორციელდებოდა მათი თავიდან აცილების ღონისძიებების შემუშავება.

ინფორმაცია საწარმოო ტრავმატიზმის მაჩვენებლების დინამიკის შესახებ (ხუთი წლის განმავლობაში).

წელი	ორგანიზაცია	უშ	მიზეზები
2018	სს „თელასი“	1 (მსუბუქი)	შდ-ის მოთხოვნების დარღვევა გმ 6 კვ სქ 3046, ქსელში დაზიანების განსაზღვრა და ლოკალიზაცია
2019	სს „თელასი“	0	
2020	სს „თელასი“	1 (მსუბუქი)	შდ-ის მოთხოვნების დარღვევა გმ 6კვ სქ №A-2689 მუშაობისას, საკაბელო ეგზ რემონტიდან გამოსაყვანად
2021	სს „თელასი“	0	
2022	სს „თელასი“	1 (მსუბუქი)	შდ-ის მოთხოვნების დარღვევა მიწის გათხრის დროს, კაბელის 6/10კვ დაზიანების აღდგენის მიზნით.

თითოეული შემთხვევის შესაბამისად შემუშავებული და რეალიზებული იქნა ღონისძიებები, რომლებიც მიმართული იყო ტრავმატიზმის პროფილაქტიკაზე.

2022წ. შრომის დაცვაზე ხარჯებმა შეადგინა:

№	მაჩვენებლები	განზ. ერთეული	თანხა, დღგ-ს გარშე 2021წ.	თანხა, დღგ-ს გარშე 2022წ.
1	ინდივიდუალური დაცვის საშუალებების და ელ.დაცვის საშუალებების შეძენა	ლარი	129.083	302.300
2	წინასწარი და პერიოდული სამედიცინო შემოწმებები	ლარი	32.675	5.416
3	მედიკამენტების და აფთიაქის შეძენა	ლარი	5.375	7.781
	სულ	ლარი	167.133	315.497

სახანძრო უსაფრთხოება

2022 წელს სს „თელასში“ ხანძარი არ დაფიქსირებულა.

საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში, საზოგადოების ქვედანაყოფებში ხორციელდებოდა საყოველთაო შემოწმებები პერსონალის მიერ შრომის დაცვის და სამრეწველო უსაფრთხოების მოთხოვნათა დაცვის ნაწილში. შემოწმების შედეგების მიხედვით ტარდებოდა ანალიზი, ვლინდებოდა ტრავმასაშიში სიტუაციები და ფაქტორები, მუშავდებოდა პროფილაქტიკური ღონისძიებები მათ აღსაკვეთად.

საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში დამტკიცებული გრაფიკის შესაბამისად ჩატარდა სასწავლო ვარჯიშები სს „თელასის“ თანამშრომელთა მოქმედებების საკითგებზე ხანძრის წარმოქმნის დროს საგანგებო სიტუაციის შემთხვევაში.

2022 წ. სს „თელასის“ ელექტრულ ქსელზე ტექნოლოგიური მიერთებები

ახალი აბონენტების მიერთების პროექტები წარმოადგენს საზოგადოების საქმიანობის მნიშვნელოვან მიმართულებას. პროექტები გულისხმობს ახალი აბონენტებისთვის ქსელის მოწყობას საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (სემეკი) დადგენილების №19, 28.06.2021წ. თანახმად. ახალი მიერთებების პროექტების მიხედვით სამუშაოების მოცულობები, მასალების რაოდენობა დამოკიდებულია მოთხოვნილ სიმძლავრეზე, რომელიც მითითებულია მომხმარებელთა მოთხოვნებში. სემეკის 28.06.2021 წლის დადგენილების №19 საფუძველზე მიერთებაზე განაცხადების შესრულება უნდა განხორციელდეს შეზღუდულ ვადაში (40-დან 90 დღემდე სიმძლავრიდან გამომდინარე). განაცხადის შესრულების ვადების თითოეული დარღვევა იწვევს ჯარიმას (პაკეტის ღირებულების 50%), რომელიც შეიძლება აღემატებოდეს მიერთების ღირებულებას.

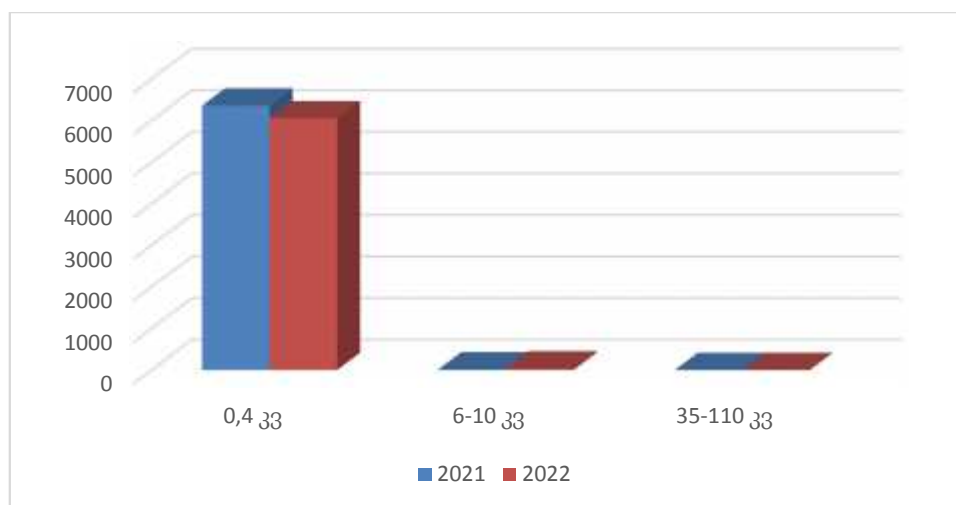
2022 წლის განმავლობაში ახალი მომხმარებლებისგან, სიმძლავრის გაზრდაზე მომხმარებლებისგან და არსებული მომხმარებლებისგან შემოვიდა სულ 8755 განცხადება მიერთებაზე ჯამური სიმძლავრით 261 ათასი კვტ, განხორციელდა მომხმარებელთა ელექტრულ ქსელზე 6093 ტექნოლოგიური მიერთება საერთო ჯამური სიმძლავრით 197.5 ათასი კვტ. მათგან 6055 მიერთება საერთო ჯამური სიმძლავრით 145.5 ათასი კვტ ძაბვაზე 0,4 კვ (მიერთებების საერთო სიმძლავრის 74%), 38 მიერთება საერთო ჯამური სიმძლავრით 52 ათასი კვტ ძაბვაზე 6/10 კვ (მიერთებების საერთო სიმძლავრის 26%).

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია სრული მიერთებების (ახალი მომხმარებლების განაცხადები და სიმძლავრის გაზრდაზე განაცხადები) რაოდენობა და მიერთებების ფაქტობრივი სიმძლავრე:

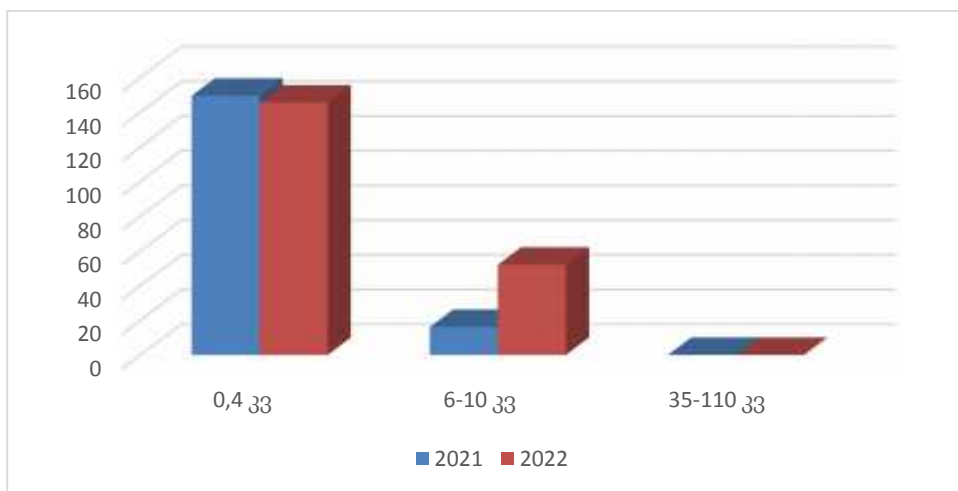
№	მიერთების ძაბვა	ტექნოლოგიურ მიერთებაზე შეტანილი განაცხადების რაოდენობა, ც		სიმძლავრე ტექნოლოგიურ მიერთებაზე შეტანილი განაცხადების მიხედვით, მვტ		ფაქტობრივი მიერთება, ც.		ფაქტობრივი მიერთებული სიმძლავრე, მვტ	
		2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
1	0,4 კვ	8854	8690	207.9	180.5	6364	6055	149.4	145.5
2	6-10 კვ	44	64	38.3	71.5	18	38	16.1	52
3	35-110 კვ	0	1	0	9	0	0	0	0
	სულ	8898	8755	246.2	261	6382	6093	165.5	197.5

ახალი მომხმარებლების მიერთებიდან, სიმძლავრის გაზრდაზე მომხმარებლებისგან და არსებული მომხმარებლებისგან 2022 წელს ფაქტობრივად დარიცხულმა თანხამ, დღგ-ს ჩათვლით, შეადგინა სულ 31 458 ათასი ლარი, გეგმიურ 26 953 ათას ლართან შედარებით. ახალი მომხმარებლების ქსელზე მიერთების ვადების დარღვევისთვის სემეკ-ის მიერ დადგენილებით დამტკიცებულმა ჯარიმებმა შეადგინა 311 ათასი ლარი. ხარჯებმა ზემოაღნიშნული განაცხადების შესრულებაზე 2022 წელს შეადგინა 33 370 ათასი ლარი, გეგმიურ 22 824 ათას ლართან შედარებით. გეგმისგან გადახრა მიერთებიდან შემოსავლების ნაწილში გამოწვეულია მიერთებაზე განაცხადების ტიპების ცვლილებით (ე.ი. განაცხადების შემოსვლა იყო პაკეტების უფრო მცირე ღირებულებით, ვიდრე დაგეგმილი იყო).

2021-2022წწ. ტექნოლოგიური მიერთებების დიაგრამა.
მიერთებების ფაქტობრივი სიმძლავრე, ათასი კვტ

ხელშეკრულებების და ტკ-ს მიხედვით სრული მიერთებების რ-ბა, ც.

საქმიანობა რემონტების დარგში

ელექტროქსელური მეურნეობის ობიექტების ტექნიკური მომსახურება და რემონტი ხორციელდება საზოგადოების საკუთარი ძალებით, აგრეთვე მოწვეული კონტრაგენტების მიერ.

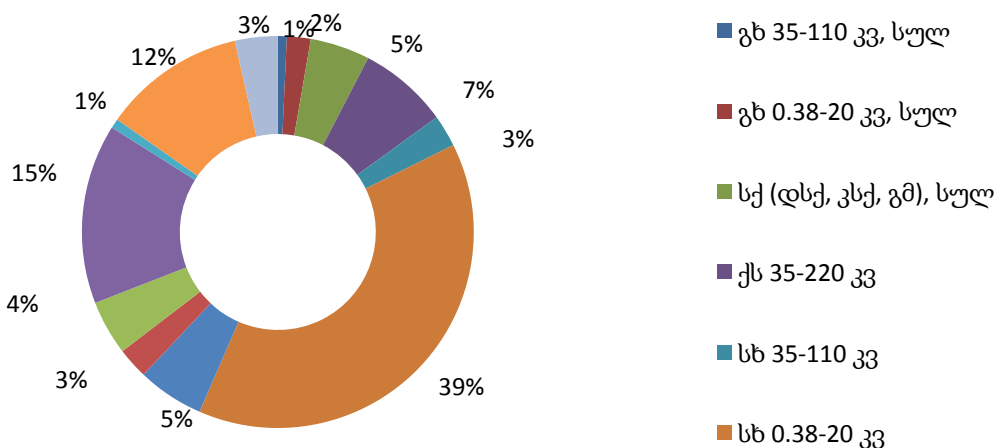
2022 წელს ტექნიკურ მომსახურებასა და რემონტების საქმიანობის (კაპიტალური და არაკაპიტალური) ფაქტობრივმა დანახარჯებმა შეადგინა 6 213,95 ათასი ლარი, რაც დაგეგმილ ხარჯებზე 458,87 ათასი ლარით მეტია.

მათ შორის, ელექტრულ ქსელებში რემონტზე ფაქტობრივმა დანახარჯებმა შეადგინა 5 586,50 ათასი ლარი (მათ შორის, სამეურნეო ხერხით 5 143,87 ათასი ლარი, მენარდეობის ხერხით 442,63 ათასი ლარი), რაც 428,48 ათასი ლარით მეტია გეგმით გათვალისწინებულზე, ხოლო არასაწარმოო სფეროს რემონტზე ხარჯებმა ფაქტის მიხედვით შეადგინა 627,45 ათასი ლარი გეგმიურ 597,05 ათას ლართან შედარებით.

საანგარიშო პერიოდში შესრულდა შემდეგი სამუშაოები:

- იზოლატორების შეცვლა გზ_6-110 კვ, მოცულობით 42 ც.;
- სადენის შეცვლა გზ 0.4-110 კვ, მოცულობით 0,285 კმ;
- საყრდენის შეცვლა/გამაგრება გზ 0.4-110 კვ, მოცულობით 43ც.;
- ეგზ 6-110 კვ ტრასის გასუფთავება, მოცულობით 2,01 ჰა;
- საკაბელო ეგზ-0,4-35 კვ რემონტი, მოცულობით 12,82 კმ;
- ამომრთველების 35-110 კვ რემონტი, მოცულობით 36ც.;
- ქს-ში სექციების 6-10კვ რემონტი, მოცულობით 5ც.;
- გამთიშველების 110კვ რემონტი, მოცულობით 28ც.;
- ძალოვანი ტრანსფორმატორების 6-110კვ რემონტი, მოცულობით 144 ც.;
- გმ 0,4-110კვ რემონტი, მოცულობით 293 ც.;
- სდდაა მოწყობილობების შეცვლა, მოცულობით 29 ც.;
- შენობების და ნაგებობების რემონტი ქს-110(35) და 10(6)კვ, მოცულობით

რემონტების სტრუქტურა 2022 წელს (კრ+მრ+ტმ)

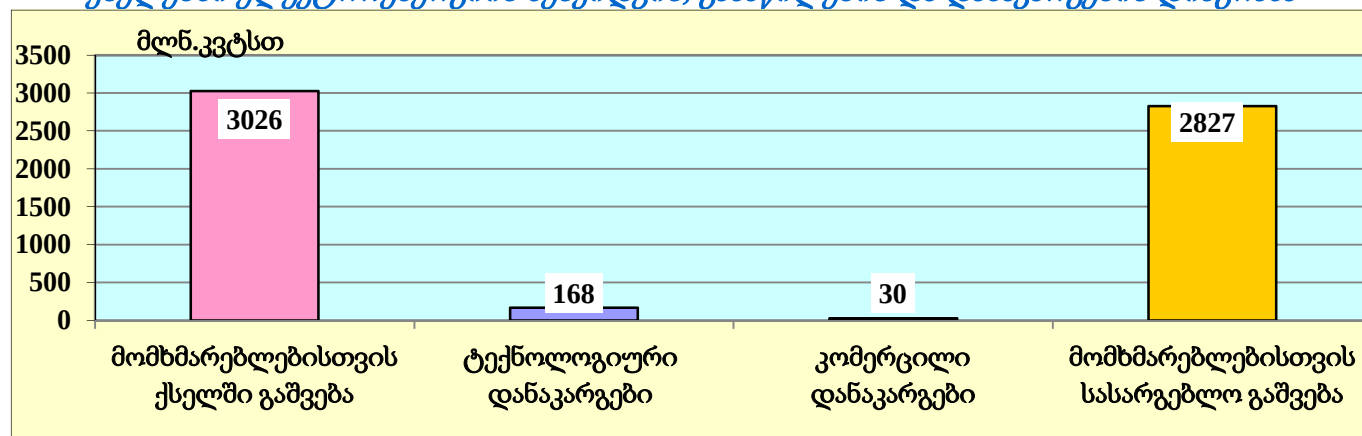

ელექტრულ ქსელებში ელექტროენერგიის დანაკარგები

2021 წლის 01 ივლისიდან ადგილი ჰქონდა კომპანიის საქმიანობის შეცვლას და საზოგადოება დაკავებული მხოლოდ ქსელური მომსახურებით. ელექტროენერგიის ქსელში გაშვებამ შეადგინა 3 026 მლნ კვტ*სთ. შპს „თელმიკოს“ აბონენტებისთვის ელექტროენერგიის მოხმარებისთვის სასარგებლო გაშვებამ შეადგინა 2 827 მლნ კვტ*სთ. სს „თელასის“ ქსელში ელექტროენერგიის ჯამურმა დანაკარგებმა შეადგინა 198 მლნ კვტ*სთ.

ქსელში გაშვების მიხედვით ელექტროენერგიის საერთო დანაკარგებმა შეადგინა ფაქტის მიხედვით 6.55% გეგმიურ 6.40% შედარებით.

ქსელებში ელექტროენერგიის შესყიდვის, განაწილების და დანაკარგების დიაგრამა

VI. საზოგადოების განვითარების პერსპექტივები

საზოგადოების განვითარების ძირითადი პერსპექტივებია:

- ქსელის გაფართოება მისი გამტარუნარიანობის და ქსელზე ახალი მომხმარებლების მიერთების შესაძლებლობის ასამაღლებლად;
- საზოგადოების ელექტრულ ქსელებში ელექტროენერგიის დანაკარგების შემცირება;

– მომხმარებლების მომსახურების საიმედოობის და ხარისხის ამაღლება.

სს „თელასის“ ძირითადი მიზნებია: საწარმოო აქტივების ტექნიკური მდგომარეობის დონის გაუმჯობესება, ენერგეტიკული ეფექტურობის ამაღლება, რაც უზრუნველყოფს საზოგადოების კონკურენტუნარიანობას, ფინანსურ მდგრადობას მოკლევადიან და გრძელვადიან პერსპექტივაში, სამრეწველო და ეკოლოგიური უსაფრთხოების მოთხოვნების დაცვის პირობით.

ასევე სს „თელასის“ საქმიანობის ერთ-ერთი ძირითადი მიზანია საწარმოო აქტივების უსაფრთხოების, საიმედოობის, მართვადობის და ეფექტურობის დონის ამაღლება თანამედროვე მოწყობილობების, ტექნიკური საშუალებების, ტექნოლოგიური და მმართველობითი პროცესების და ინსტრუმენტების დანერგვის ხარჯზე.

სს „თელასი“ აგრძელებს მოწყობილობების მიმდინარე და კაპიტალური რემონტების განხორციელებას ტმდარ-ს პროგრამის შესაბამისად ძაბვის ყველა კლასის მიხედვით, ასევე ფიზიკურად და მორალურად მოძველებული აღჭურვილობისა და მოწყობილობების შეცვლას (განსაზღვრული ნაწილის), ტექნიკურ გადაიარაღებას და რეკონსტრუქციას: მაღალი ძაბვის ქვესადგურების (35-110კვ), ცვპ (6-10კვ), ეგხ (6-10-35-110კვ), საკაბელო ხაზების (6-10-35კვ), ძალოვანი ტრანსფორმატორების კაპიტალურ რემონტს და ა.შ. 2021 წელთან შედარებით (42%) ელექტროქსელური მეურნეობის ცვეთამ შეადგინა 38,8%. უნდა აღინიშნოს, რომ 2022 წელს ზეთსავსე ამომრთველების წილმა შეადგინა საერთო რაოდენობის 50,59%, 2021 წელს ეს მაჩვენებელი შეადგენდა 53,19% (ანუ ზეთსავსე ამომრთველების რაოდენობა 2135 ერთეულიდან შემცირდა 2006 ერთეულამდე).

სს „თელასის“ ტექნიკური პოლიტიკის“ შესაბამისად ტექნიკური გადაიარაღების და რეკონსტრუქციის დროს, ძირითადად, გამოიყენება ელეგანური, ელექტრომრავიანი ამძრავების მქონე ვაკუუმური ამომრთველები და სდა-ს ციფრული მიკროპროცესორული მოწყობილობები, ძაბვის ანტი-ფერორეზონანსული ტრანსფორმატორები, გადაძაბვის შემზღუდველები ოქსიდური-თუთიის რეზისტორების საფუძველზე, ელეგანური და საჰაერო იზოლაციებიანი კომპლექტური გამანაწილებელი მოწყობილობები, შეკერილი პოლიეთილენის იზოლაციიანი კაბელები და სხვა თანამედროვე ტიპის მოწყობილობები.

სს „თელასი“ აგრძელებს მუშაობს დაბალმომიანი რეზისტორით ნეიტრალის დამიწების პროექტის ფარგლებში, ქსელის საიმედოობის ამაღლების და ავარიული გათიშვების რაოდენობის შემცირების მიზნით. 2022 წლის ბოლოს დასრულდა „დაბალმომიანი რეზისტორის გამოყენებით ნეიტრალის დამიწების“ სამონტაჟო სამუშაოები 8 ქვესადგურისთვის 35/110კვ და ამ ქვესადგურების მიმდებარე ცვპ-ებისთვის. ამ პერიოდისთვის ასევე დასრულებულია საპროექტო დოკუმენტაციის შემუშავება ცხრა ქვესადგურისთვის, გრძელდება საპროექტო სამუშაოები და სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოები 2023-2027წ.წ. დამტკიცებული სპრ გეგმის შესაბამისად.

• შეთანხმება ევროკავშირთან:

2006 წელს საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა დადგენილება №3259 „საქართველოს ენერგეტიკულ სექტორში სახელმწიფო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების შესახებ“. აღნიშნული დადგენილების რეალიზაციის ფარგლებში შედგენილი იქნა კონკურენტულ (საბითუმო) ბაზარზე გადასვლის გეგმა, რომელიც შეიცავდა ლიბერალიზაციის კონკრეტულ ეტაპებს. გეგმის შესაბამისად გათვალისწინებული იყო მომხმარებლის ეტაპობრივი დაშვება კონკურენტულ ბაზარზე.

2014 წელს ევროკავშირმა და საქართველომ ხელი მოაწერეს შეთანხმებას ასოცირების შესახებ, რომლის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს შეთანხმება ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ.

ევროკავშირთან შეთანხმება ძალაში შევიდა მას შემდეგ, რაც ევროკავშირის 28 ქვეყანამ ეროვნულ დონეზე მოახდინა ზემოაღნიშნული შეთანხმების რატიფიკაცია (01.07.2016). 2016 წლის 18 ოქტომბერს საქართველომ ხელი მოაწერა ოქმს ევროპის ენერგეტიკულ გაერთიანებაში გაწევრიანების შესახებ.

2019 წლის 27 დეკემბერს ძალაში შევიდა 2019 წლის 20 დეკემბრის საქართველოს კანონი №546-რს „ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“.

აღნიშნული კანონის თანახმად 2020 წლის 16 აპრილს საქართველოს მთავრობამ №246 დადგენილებით მოიწონა და დაამტკიცა ელექტროენერგიის ბაზრის მოდელის კონცეფცია. საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელმა ეროვნულმა კომისიამ დაამტკიცა ელექტროენერგიის დღით ადრე და დღიური ბაზრის წესები, ელექტროენერგიის საბალანსო ბაზრის წესები, ელექტროენერგიის საცალო ბაზრის წესები. 2021 წლის 28 ივნისს დადგენილებით №19 სემეკ-მა დაამტკიცა ელექტროენერგიის გამანაწილებელი ქსელის წესები.

2020 წლის 10 დეკემბერს №75/8 გადაწყვეტილებით სემეკ-თან შეთანხმებული იქნა სს „თელასის“ განცალკევების გეგმა მიმწოდებელ კომპანიად და გამანაწილებელი სისტემის ოპერატორ კომპანიად.

სემეკ-ის 2021 წლის 28 აპრილის გადაწყვეტილებით №19/1 სს „თელასის“ გადაეცა ლიცენზია ელექტროენერგიის განაწილებაზე.

სემეკ-ის 2020 წლის 16 ივლისს დადგენილებით N39 დამტკიცებული გამანაწილებელი სისტემის ოპერატორის განცალკევების წესების მე-15 და მე-16 მუხლების შესაბამისად, 2021 წლის 7 ოქტომბერს სემეკ-ის სხდომაზე კომისიამ დაამტკიცა საზოგადოების მიერ წარდგენილი სს „თელასის“ შესაბამისობის პროგრამა.

ენერგეტიკული ბირჟის გახსნა და ელექტროენერგიის მოცულობებით ვაჭრობა დღით ადრე და დღიურ ბაზრებზე რამდენჯერმე გადაიდო საქართველოს მთავრობის დადგენილების თანახმად. საქართველოს ენერგეტიკულ ბირჟაზე ვაჭრობის გახსნა დაგეგმილია 2023 წლის მარტში.

კომპანია და მისი ხელმძღვანელობა არ იმყოფებიან სანქციების ქვეშ. მიმდინარე გეოპოლიტიკური რისკები არ ახდენს პირდაპირ ზეგავლენას კომპანიის საქმიანობაზე.

- **საზოგადოების არაპროფილური აქტივები:**

სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილებებით საზოგადოებაში დამტკიცებულია სს „თელასის“ არაპროფილური აქტივების განკარგვის პროგრამა 2021-2023 წ.წ. (სს ოქმი №259, 29.04.2021 წ.), სს „თელასის“ არაპროფილური აქტივების რეესტრი ახალი რედაქციით, ასევე სს „თელასის“ არაპროფილური აქტივების სარეალიზაციო ღონისძიებების გეგმა 2021-2023 წ.წ.

პროგრამა ადგენს საზოგადოების აქტივების არაპროფილური აქტივებისათვის მიკუთვნების კრიტერიუმებს, არაპროფილური აქტივების რეესტრის წარმოების წესს, არაპროფილური აქტივების ღირებულების განსაზღვრის მიდგომებს და არაპროფილური აქტივების გასხვისებასთან დაკავშირებულ ძირითად დებულებებს. არაპროფილური აქტივების მართვის ფარგლებში პროგრამა შეიცავს შემდეგ ძირითად ამოცანებს:

- არაპროფილური აქტივების გამოვლენის წესს;
- არაპროფილური აქტივების რეესტრის ფორმირებას;
- არაპროფილური აქტივების რეალიზაციის ღონისძიებების გეგმის შემუშავებას;
- სარეალიზაციო არაპროფილური აქტივების შეფასების წესს;
- არაპროფილური აქტივების განკარგვის პროგრამის რეალიზაციის მიმდინარეობის

შესახებ ანგარიშების მომზადებასა და წარდგენას.

არაპროფილური რეესტრის თანახმად, სს „თელასს“ აქვს როგორც სარეალიზაციო არაპროფილური აქტივები, ისე აქტივები, რომელთა შენარჩუნება დაგეგმილია. სარეალიზაციო არაპროფილურ აქტივებს განეკუთვნება 7 აქტივი სანავარდოს ქ. №7, ასევე არაპროფილური აქტივები 2 ერთეულის რაოდენობით ნაგომარის ქ. №49, რომლებიც განეკუთვნება საზოგადოების დროებით გამოუყენებელ ძირითად საშუალებებს.

შესანარჩუნებელ არაპროფილურ აქტივებს განეკუთვნება 2 აქტივი სანავარდოს ქ. №7.

არაპროფილური აქტივების სარეალიზაციო ღონისძიებების გეგმის თანახმად, არაპროფილური აქტივების რეალიზაციის დასრულება დაგეგმილია 2023 წლის მე-IV კვარტალში.

31.12.2022 წლის მდგომარეობით, სარეალიზაციო არაპროფილური აქტივების ნარჩენი ღირებულება შეადგენს 414, 88 ათას ლარს, ხოლო შესანარჩუნებელი არაპროფილური აქტივების - 16, 18 ათას ლარს.

VII. საინვესტიციო საქმიანობა

2022 წელს საზოგადოებამ კაპიტალური დაბანდების ფორმით განახორციელა ინვესტიციები შემდეგი მოცულობით:

№	მუხლების დასახელება	
1	დაფინანსება, ათასი ლარი, დღგ-ს ჩათვლით	66 685
2	ათვისება, ათასი ლარი, დღგ-ს გარეშე	50 131
3	ძს-ში შეყვანა, ათასი ლარი, დღგ-ს გარეშე	52 066

VIII. შესყიდვების საქმიანობა

შესყიდვების საქმიანობის განხორციელებისას საზოგადოება ხელმძღვანელობს შემდეგი ნორმატიული დოკუმენტებით:

– სს „თელასის“ სამეთვალყურეო საბჭოს 2022 წლის 06 დეკემბრის გადაწყვეტილებით (სს-ს ოქმი N286, 06.12.2022წ.) დამტკიცებული დებულებით სს „თელასის“ საჭიროებისათვის საქონლის, სამუშაოების და მომსახურების რეგლამენტირებული შესყიდვების ჩატარების წესის შესახებ;

– სს „თელასის“ 08.11.2022 წლის №667 ბრძანებით დამტკიცებული, სს „თელასის“ შწკპ-ს ფორმირების, კორექტირების და შესრულების კონტროლის ბიზნეს-პროცესის რეგლამენტით;

– სს „თელასის“ 29.03.2021 წლის №176 ბრძანებით დამტკიცებული, სს „თელასის“ ცენტრალური შემსყიდველი ორგანოს მუშაობის ბიზნეს-პროცესის რეგლამენტით.

საზოგადოების 2022 წლის შესყიდვების წლიური კომპლექსური პროგრამა შეიცავს შესყიდვებს 378 ლოტის მიხედვით ღირებულებით 52 613.83 ათასი ლარი. 2022 წლის შედეგების მიხედვით შწკპ-ს შესრულების მოცულობა (ცენტრალური შემსყიდველი ორგანოს ოქმების/ერთპიროვნული საშემსრულებლო ორგანოს გადაწყვეტილებების შესაბამისად შწკპ-ში ცვლილებების შეტანის გათვალისწინებით) ღირებულების მიხედვით შეადგენს - 73,8%, ხოლო რაოდენობის მიხედვით - 89,7%.

2022 წელს ჩატარებული იქნა რეგლამენტირებული საკონკურსო და არასაკონკურსო შესყიდვები 339 ლოტზე.

ინფორმაცია შესყიდვების ჩატარებული პროცედურების შესახებ გამარჯვებულის არჩევით 2022 წელს

შესყიდვების რაოდენობა		
მტრ	სამუშაოები/მომსახურება	სულ
162	177	339

IX. საზოგადოების საქმიანობასთან დაკავშირებული ძირითადი რისკების აღწერილობა

2021 წლის 1 ივლისამდე სს „თელასის“ საქმიანობის ძირითად სახეობა იყო მომხმარებელთა ელექტროენერგიით მომარაგება და ქსელური მომსახურების გაწევა (ელექტროენერგიის გადაცემა) ქ. თბილისში. 2021 წლის 01 ივლისიდან განხორციელდა ენერგოკომპანიის მიწოდების და განაწილების ფუნქციების განცალკევება, შესაბამისად, სს „თელასის“ საქმიანობის ძირითადი სახეობა გახდა ქსელური მომსახურების გაწევა (ელექტროენერგიის გადაცემა) ქ. თბილისში. ძირითადი რისკები, რომლებმაც შეიძლება ზეგავლენა მოახდინოს საზოგადოების საქმიანობაზე ამ მიმართულებით, შემდეგია:

ძირითადი რისკები:

დარგობრივი რისკები. დარგობრივ რისკებს შეიძლება მიეკუთვნოს სახელმწიფოს მიერ ტარიფების დაუსაბუთებელი რეგულირება და რისკი, რომელიც დაკავშირებულია საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების ეროვნული მარეგულირებელი კომისიის (სემეკი) მიერ ისეთი ტარიფების შესაძლო დამტკიცებასთან, რომელიც არ ფარავს საზოგადოების ხარჯებს. კომპანიაში ტარდება გეგმაზომიერი მუშაობა სემეკ-თან ამ რისკის წარმოქმნის თავიდან აცილების მიზნით.

2020 წლის 16 აპრილს საქართველოს მთავრობამ დადგენილებით №246 დაამტკიცა ელექტროენერგიის ბაზრის კონცეფცია (ბაზრის კონცეფცია): 2021 წლის 1 ივლისიდან განხორციელდა ენერგოკომპანიის მიწოდების და განაწილების ფუნქციების განცალკევება, რის შედეგადაც კომპანიაზე აღარ მოქმედებს ელექტროენერგიის შესყიდვაზე ფასების არახელსაყრელი რყევები, ვინაიდან კომპანია დაკავებულია მხოლოდ განაწილების

საქმიანობით შესაბამისი მარჟის გამოყენებით. 2021 წლის 1 ივლისიდან სემეკ-ის 2021 წლის 29 ივნისის დადგენილებით №27 დადგენილი იქნა სს „თელასის“ განაწილების ტარიფები, რომლებიც მოქმედებს 2024 წლის 1 იანვრამდე.

ქვეყნის და რეგიონალური რისკები. ქვეყანასა და რეგიონთან დაკავშირებულ რისკებს მიეკუთვნება რისკები, რომლებიც დაკავშირებულია საქართველოს კანონმდებლობის, საგადასახადო პოლიტიკის, სახელმწიფო რეგულირების პირობების შეცვლასთან. საანგარიშო პერიოდში საგადასახადო კანონმდებლობაში ცვლილებას, რომელმაც სს „თელასის“ ფინანსურ მდგომარეობაზე ჰქონდა ზეგავლენა, წარმოადგენს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის ცვლილება, რომლის თანახმად კომპანია იბეგრება მოგების გადასახადით დივიდენდების სახით მოგების განაწილების შემთხვევაში.

ქ. თბილისის ეკონომიკური განვითარება, რაც ზემოქმედებას ახდენს სს „თელასის“ ფინანსურ-სამეურნეო საქმიანობასა და ოპერაციების რენტაბელობაზე, ძირითადად ხელსაყრელია.

შესაძლო საომარ კონფლიქტებთან, საგანგებო მდგომარეობის გამოცხადებასა და გაფიცვებთან დაკავშირებული რისკები რეგიონში არ არსებობს.

ფინანსური რისკები. თავისი საქმიანობის პროცესში საზოგადოება ექვემდებარება ფინანსური რისკის სხვადასხვა ფაქტორებს, უცხოური ვალუტის კურსის, საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების ზეგავლენის, საკრედიტო ხელშეკრულებების პირობების დაუცველობის, გადახდისუნარიანობის და ფინანსური მდგრადობის დაკარგვის რისკის ჩათვლით.

ინფლაცია და სავალუტო კურსი. საზოგადოება ექვემდებარება სავალუტო რისკს შესყიდვებსა და კრედიტებთან დაკავშირებით, რომლებიც გამოხატულია ლარისაგან განსხვავებულ ვალუტაში. საზოგადოება არ ახორციელებს კომპანიის სავალუტო რისკისადმი დაქვემდებარების დაზღვევას. ქვემოთ მოცემულია ლარის კურსის დინამიკა აშშ დოლარის მიმართ საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში:

თვე	გეგმა	ფაქტი
იანვარი	3.42	3.05
თებერვალი	3.42	3.15
მარტი	3.41	3.10
აპრილი	3.41	3.06
მაისი	3.41	2.95
ივნისი	3.42	2.93
ივლისი	3.42	2.77
აგვისტო	3.42	2.90
სექტემბერი	3.42	2.84
ოქტომბერი	3.43	2.78
ნოემბერი	3.43	2.72
დეკემბერი	3.43	2.70

პროცენტული განაკვეთების ცვლილებასთან დაკავშირებული რისკები. შემოსავალი და საოპერაციო ნაღდი ფულადი სახსრების მოძრაობა, არსებითად, არ არის დამოკიდებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებებზე. საზოგადოება ექვემდებარება

საპროცენტო განაკვეთის რისკს გრძელვადიანი კრედიტების საბაზრო ღირებულების მერყეობის გამო.

საკრედიტო ხელშეკრულებების პირობებთან დაკავშირებული რისკები. საზოგადოების ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ საკრედიტო ხელშეკრულებების პირობების დარღვევის რისკი მომავალში ნაკლებად სავარაუდოა.

გადახდისუნარიანობის და ფინანსური მდგრადობის დაკარგვის რისკი. გადახდისუნარიანობის და ფინანსური მდგრადობის დაკარგვის რისკის ძირითად ფაქტორს, რომელიც ზეგავლენას ახდენს სს „თელასის“ ლიკვიდურობაზე წარმოადგენს გარე კრედიტორების, აქციონერების და სხვა კონტრაგენტების წინაშე სს „თელასის“ მიერ თავისი ვალდებულებების შესრულების შესაძლებლობის არარსებობა. საბრუნავი კაპიტალის დეფიციტი იწვევს საოპერაციო ხარჯების ზრდას და საზოგადოების საოპერაციო მოგების შემცირებას.

სამართლებრივი რისკები. სამართლებრივი რისკები შეიძლება წარმოიქმნას საგადასახადო სფეროში, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობაში სახელმწიფო რეგულირების ცვლილების შედეგად.

მდგრადი განვითარების სფეროში მიზნების არმიღწევის რისკი:

გარემოზე ზემოქმედების რისკი. ძირითადი ფაქტორია მიზნების მიუღწევლობის რისკის მდგრადი განვითარების სფეროში „ბრძოლა კლიმატის ცვლილებასთან“, რაც დაკავშირებულია ნარჩენების არასწორ მართვასთან.

რისკი, რომელიც გავლენას ახდენს სოციალურ სფეროზე. მიზნების მიუღწევლობა მდგრადი განვითარების, ღირსეული მუშაობის და ეკონომიკური ზრდის სფეროში წარმოადგენს რისკის ერთ-ერთ ძირითად ფაქტორს, რომელსაც შეუძლია ზეგავლენა მოახდინოს ადამიანის უფლებებზე. თანამშრომლებისთვის სამუშაო პირობების გაუარესება, საშუალო ხელფასის შემცირება, რაც იზომება „საშუალო თვიური შაფ-ი საშუალო სიითი რიცხოვნების 1 მუშაკზე“ მაჩვენებლით, თანამშრომლების უცვლელი რაოდენობის და ტრავმატიზმის მაჩვენებლის ზრდის არსებობა, წარმოადგენს რისკის შედეგებს და შეიძლება ზეგავლენა მოახდინოს სს „თელასის“ საოპერაციო საქმიანობაზე.

რისკი, რომელიც ზეგავლენას ახდენს ეკონომიკაზე. ინდუსტრიალიზაციის, ინოვაციების და ინფრასტრუქტურის სფეროში მიზნების მიუღწევლობის რისკმა შეიძლება ზეგავლენა მოახდინოს სს „თელასის“ ეკონომიკურ საქმიანობაზე, აქედან გამომდინარე გაუარესდება აბონენტების მომსახურების ხარისხი, შესაძლებელია მარეგულირებლის მხრიდან შენიშვნის მიღება და საჯარიმო სანქციების დაკისრება ქსელზე დაგვიანებით მიერთებისთვის.

რისკების და მათი ფაქტორების შესამცირებლად საზოგადოების მიერ განხორციელებული მოქმედებები და მიღებული ზომები გულისხმობს რისკებისა და მდგრადი განვითარების მიზნებისთვის ღონისძიებების ჩატარებას, შესაბამისად:

– ISO სერტიფიკატის ყოველწლიური განახლება გარე საერთაშორისო აუდიტორების მიერ;

- გრეიდების გადახედვა;
- იმდ-ს გადასინჯვა;
- ბავშვის მოვლასთან დაკავშირებით გაზრდილი დამატებითი შესვენება;
- სადეკრეტო შვებულების სრული გადახდა;

- ქალი თანამშრომლებისთვის 8 მარტის საჩუქრები;
- იდს საკმარისი რაოდენობის შესყიდვა;
- ელექტროქსელში მომუშავე ბრიგადების ყოველდღიური შემოწმება;
- პერსონალისთვის დროული და ხარისხიანი საკვალიფიკაციო გამოცდების ჩატარება;

ჩატარება;

– ელექტროქსელში მომუშავე თანამშრომლების დროული სამედიცინო გამოკვლევების კონტროლი;

– სს „თელასის“ გამანაწილებელ ქსელზე ახალი მომხმარებლების მიერთება მოთხოვნილი სიმძლავრეების მიხედვით, სემეკ-ის 2021 წლის 28 ივნისის დადგენილების N19 შესაბამისად;

– ახალი ქსელის მშენებლობა და ქსელის განვითარება გამანაწილებელ ქსელზე ახალი მომხმარებლების მისაერთებლად.

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ ეროვნულ კომისიასთან (სემეკი) და თბილისის ადმინისტრაციასთან დამყარებული კონსტრუქციული ურთიერთობები, განვითარებული ელექტროქსელური ინფრასტრუქტურის არსებობა, ელექტროენერგიის სამომხმარებლო ბაზრის კარგი ცოდნა, საზოგადოების დადებითი საკრედიტო ისტორია, მაღალკვალიფიციური პერსონალი, ხარჯების მართვის გამოცდილება, საინვესტიციო პროგრამების დაფინანსების გამოცდილება საზოგადოებას აძლევს საშუალებას განახორციელოს თავისი საქმიანობა ელექტროენერგეტიკისათვის წაყენებული თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისად.

ელექტროენერგეტიკის სფეროში საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნების, მათ შორის, სემეკ-ის 2021 წლის 7 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით დამტკიცებული სს „თელასის“ შესაბამისობის პროგრამის, შესრულების მიზნით, შეტანილი იქნა ცვლილებები რისკების მართვის და შიდა კონტროლის სისტემის მუშაობაში, რომლის ფარგლებშიც დანერგილი იქნა ახალი შიდა ნორმატიული დოკუმენტები, რომლებიც შეეხება რისკების მართვის და შიდა კონტროლის სისტემას.

X. საზოგადოების საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდურობის და ფულადი სახსრების რისკების მიმოხილვა და ინფორმაცია ამ რისკების მართვის მექანიზმების შესახებ

საკრედიტო რისკი

კომპანია ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ კონტრაგენტი ვერ შეძლებს მოთხოვნილი თანხების დადგენილ ვადაში სრულად გადახდას. ფინანსური აქტივები, რომლებთან დაკავშირებითაც კომპანიას წარმოექმნება პოტენციური საკრედიტო რისკი, წარმოდგენილია ძირითადად სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებებით, რესტრუქტურიზებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანებით, ასევე ფულადი სახსრებით და მათი ეკვივალენტებით. კომპანია წარმოადგენს მონოპოლისტს ქ. თბილისში და მისი საქმიანობის რეგულირება ხორციელდება განსაზღვრული დებულებებით, ამიტომ საიმედო მომხმარებლების შერჩევასთან დაკავშირებით კომპანიის შესაძლებლობები შეზღუდულია. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების, რესტრუქტურიზებული დებიტორული დავალიანების საბალანსო ღირებულება გაუფასურების რეზერვის, ასევე ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების გამოკლებით,

წარმოადგენს მაქსიმალურ თანხას, რომელიც ექვემდებარება საკრედიტო რისკს. მიუხედავად იმისა, რომ დებიტორული დავალიანების დაფარვის ტემპები დამოკიდებულია ეკონომიკური ფაქტორების ზემოქმედებაზე, კომპანიის ხელმძღვანელობა თვლის, რომ არ არსებობს დებიტორული დავალიანების ღირებულების შემცირებისთვის შექმნილ რეზერვის თანხაზე მეტი თანხის დანაკარგის არსებითი რისკი.

კომპანიას არ გააჩნია საკრედიტო რისკის არსებითი კონცენტრაცია, რადგან მისი პორტფელი დივერსიფიცირებულია დიდი ოდენობის საყოფაცხოვრებო და კომერციული მომხმარებლებით.

ზედმეტი ნაღდი ფული თავსდება ფინანსურ დაწესებულებებში, კონტრაგენტი ბანკების შერჩევის მოქმედი კრიტერიუმების შესაბამისად, რომლებიც დამტკიცებულია სამეთვალყურეო საბჭოს 2017 წლის 21 დეკემბრის (სს ოქმი N191) და 2022 წლის 26 დეკემბრის გადაწყვეტილებებით (სს ოქმი N288) და რომელთაც თანხების განთავსების მომენტისთვის გააჩნიათ დეფოლტის მინიმალური რისკი.

საბაზრო რისკი

კომპანია ექვემდებარება საბაზრო რისკებს. საბაზრო რისკები ძირითადად უკავშირდება კომპანიისთვის დადგენილ ტარიფებს (ტარიფი განაწილებაზე). მიუხედავად იმისა, რომ კომპანიას შეუძლია ზემოქმედება მოახდინოს ზოგიერთი ტარიფის დადგენაზე, ტარიფების დონეების თაობაზე საბოლოო გადაწყვეტილებები მიიღება მისი მონაწილეობის გარეშე.

ამასთან, კომპანიას გააჩნია ღია პოზიციები საპროცენტო განაკვეთებსა და სავალუტო ინსტრუმენტებთან დაკავშირებით, რომლებიც ექვემდებარება ბაზრის საერთო და სპეციფიკური რყევების ზემოქმედებას.

სავალუტო რისკი წარმოიქმნება ვალუტის კურსების ცვლილების ზეგავლენით ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულების შესაძლო ცვლილების შედეგად. კომპანია ექვემდებარება უცხოური ვალუტის კურსების ცვლილებებს, რაც ზემოქმედებას ახდენს მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულადი სახსრების მოძრაობაზე.

საქართველოში ფინანსური ინსტრუმენტების განვითარებული ბაზრის არარსებობიდან გამომდინარე, ხელმძღვანელობას არ გააჩნია საშუალება მოახდინოს კომპანიის სავალუტო რისკის ჰეჯირება.

კომპანიას გააჩნია უცხოურ ვალუტაში გამოსახული, შემდეგი ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები:

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები, გამოხატული უცხოურ ვალუტაში	2021 (ათასი ლარი)	2022 (ათასი ლარი)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	255	116
პროცენტიანი კრედიტები და სესხები	-	-
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება	(3 167)	(530)
საიჯარო ვალდებულებები	(1 522)	(1 044)
ნეტო-პოზიცია 31 დეკემბერს	(4 434)	(1 458)

სხვა ვალუტაში გამოსახული თანხები და სავალუტო კურსების შესაბამისი ცვლილებები უმნიშვნელოა რისკის ანალიზის მიზნებისთვის.

ლიკვიდურობის და ფულადი ნაკადების რისკი

ლიკვიდურობის რისკის მართვის სათანადო პრაქტიკა გულისხმობს საკმარისი ფულადი სახსრების შენარჩუნებას და ფინანსირებას ხელმისაწვდომი საკრედიტო რესურსების საჭირო მოცულობით უზრუნველყოფის მეშვეობით. კომპანიის მოკლევადიანი ვალდებულებების ძირითად ნაწილს წარმოადგენს ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების წინაშე. ხელმძღვანელობის აზრით, ეს კომპანიას აძლევს საკმარის მოქნილობას მათი დაფარვის ვადებთან დაკავშირებით, რაც უზრუნველყოფს მისი ბიზნესის ადეკვატურ ლიკვიდურობას გრძელვადიან პერსპექტივაში.

XI. შიდა კონტროლის და რისკების მართვის სისტემის მიმოხილვა, ფინანსური ანგარიშგების შედგენის პროცესთან დაკავშირებით

შიდა კონტროლის და რისკების მართვის სისტემა, რომელიც დაკავშირებულია ფინანსური ანგარიშგების შედგენის პროცესთან, შედგება რამდენიმე ეტაპისგან, როგორიცაა:

1. საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების უტყუარი ფორმირების უზრუნველყოფის კონტროლი, რომელიც შეესაბამება შემდეგ მოთხოვნებს:

არსებობა და წარმოქმნა – აქტივები, ვალდებულებები და საკუთრების უფლებები არსებობს ანგარიშგების თარიღისთვის და ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშგებულ ოპერაციები ასახავს მოვლენებს, რომელთაც ნამდვილად ჰქონდა ადგილი საანგარიშო პერიოდში;

სისრულე (დროულობა) – ყველა ოპერაცია და სხვა მოვლენები და გარემოებები, რომელთაც ადგილი ჰქონდა საანგარიშო პერიოდში და ექვემდებარება აღნიშნული პერიოდისთვის მიკუთვნებას, ფაქტობრივად ასახულია ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშგებში და ფინანსურ ანგარიშგებაში;

უფლებები და მოვალეობები – საზოგადოებას უფლება აქვს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ აქტივებზე და პასუხისმგებელია ფინანსურ ანგარიშგებაში საანგარიშო თარიღისთვის ასახულ პასივებზე;

შეფასება და განაწილება – ყველა აქტივი, პასივი, შემოსავალი და გასავალი ასახულია ბუღალტრულ აღრიცხვაში და ფინანსურ ანგარიშგებაში კორექტულ შეფასებაში და ბუღალტრული აღრიცხვის მოქმედი საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად;

სიზუსტე – ყველა ოპერაცია დათვლილია, დაჯამებული და ასახულია ბუღალტრულ აღრიცხვაში და ფინანსურ ანგარიშგებაში სწორად - არითმეტიკულად ზუსტი თანხებით და პირველადი სააღრიცხვო დოკუმენტაციის შესაბამისად;

წარდგენა და ინფორმაციის გახსნა – ფინანსური ანგარიშგების მუხლები სათანადოდ აღწერილი, კლასიფიცირებული და გახსნილია.

2. იმ რისკების მართვის უწყვეტი პროცესების უზრუნველყოფა, როგორიცაა მაგალითად, გამოვლენა, შეფასება და დროული რეაგირება, რაც ზემოქმედებას ახდენს ფინანსური ანგარიშგების არასარწმუნოებაზე.

3. მონაცემების უტყუარობის შედარება – ხორციელდება ინფორმაციის ორ და მეტ წყაროს შორის წინააღმდეგობის არარსებობის კონტროლი, თავდაპირველი მონაცემების უტყუარობის დამტკიცების მიზნით (ფინანსური ანგარიშგების მუხლები კონტრაგენტებთან/სტრუქტურულ ქვედანაყოფებთან).

XII. ანგარიში საზოგადოების აქციების მიხედვით გამოცხადებული (დარიცხული) დივიდენდების გადახდის შესახებ

საზოგადოების წესდების შესაბამისად (მუხლი 3, პუნქტი 11, ქვეპუნქტი ვ) აქციების მფლობელებს უფლება აქვთ მიიღონ საზოგადოების მიერ გამოცხადებული დივიდენდები.

2022 წელს, საზოგადოების აქციონერთა წლიური საერთო კრების გადაწყვეტილების თანახმად, 2021 ფინანსური წლის შედეგების მიხედვით დივიდენდების გადახდა არ მომხდარა.

	გასული წლების მოგებიდან (გადახდილია 2017წ.)	2017 წ. შედეგების მიხედვით	2018 წ. შედეგების მიხედვით	2019 წ. შედეგების მიხედვით	2020 წ. შედეგების მიხედვით	2021 წ. შედეგების მიხედვით
დივიდენდების საერთო თანხა	20 000 000 ლარი	-	-	-	-	-
დივიდენდების ოდენობა ერთ ჩვეულებრივ აქციაზე	0.18 ლარი	-	-	-	-	-
დივიდენდების შემოსავლიანობა ჩვეულებრივი აქციების შესაბამისად	0.18 ლარი	-	-	-	-	-

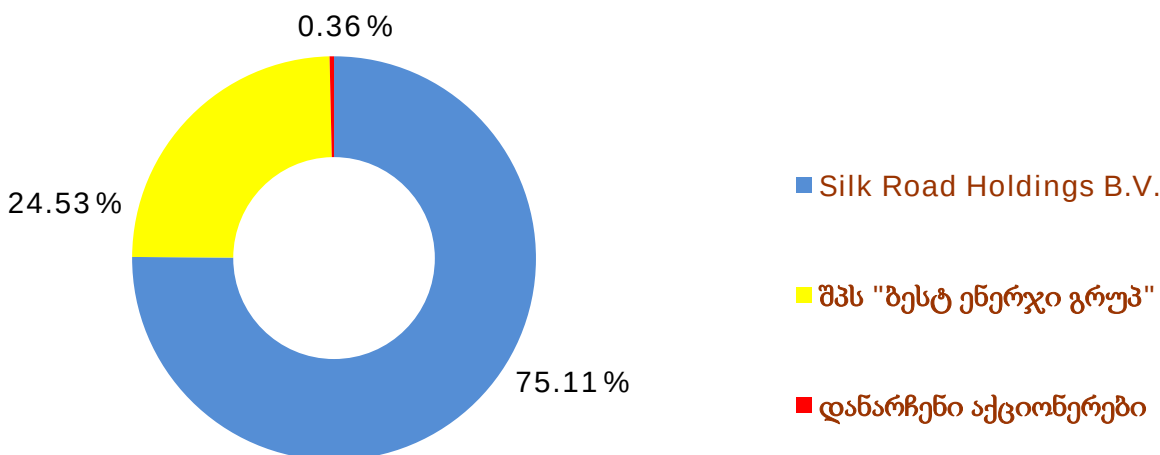
XIII. საზოგადოების სააქციო კაპიტალის სტრუქტურა

სს „თელასის“ საწესდებო კაპიტალი შეადგენს 112 429 418 ლარს და დაყოფილია 112 429 418 ჩვეულებრივ აქციად, რომელთა ნომინალური ღირებულებაა 1 (ერთი) ლარი თითოეული.

სააქციო კაპიტალის საერთო სტრუქტურა, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შემდეგნაირია:

ფასიანი ქაღალდების კლასი	ბენეფიციარი მესაკუთრის დასახელება/სახელი, გვარი და მისამართი	საკუთრებაში არსებული თანხა და საკუთრების მფლობელობის სახეობა	საკუთრებაში არსებული ფასიანი ქაღალდების კლასების პროცენტული შემადგენლობა
ჩვეულებრივი აქცია	Silk Road Holdings B.V. (ნიდერლანდი)	84 443 957 აქცია საერთო თანხით 84 443 957.00 ლარი	75.108
ჩვეულებრივი აქცია	შპს „ბესტ ენერჯი გრუპი“	27 577 837 აქცია საერთო თანხით 27 577 837.00 ლარი	24.529
ჩვეულებრივი აქცია	დანარჩენი აქციონერები	407 624 აქცია საერთო თანხით 407 624.00 ლარი	0.363
სულ		112 429 418 აქცია	100

სააქციო კაპიტალის სტრუქტურა, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

XIV. აქციონერთა, აქციონერთა საერთო კრების უფლებების და მათი განხორციელების წესების მიმოხილვა

აქციონერების ძირითადი უფლებები – დივიდენდების მიღების უფლება და საზოგადოების მართვაში მონაწილეობის უფლება – განსაზღვრულია „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონში და საზოგადოების წესდებაში.

საზოგადოების აქციონერებს უფლება აქვთ მიიღონ მონაწილეობა საზოგადოების მართვაში, პირველ რიგში აქციონერთა კრებაზე მათ კომპეტენციაში შემავალ საკითხებზე გადაწყვეტილებების მიღების გზით.

საზოგადოების აქციონერებს გააჩნიათ შეუზღუდავი დაშვება საზოგადოების საქმიანობის შესახებ ინფორმაციის მიღებაზე მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად. აქციონერებთან დაკავშირებით ინფორმაციული პოლიტიკა ხორციელდება წარსადგენი ინფორმაციის სისრულის, ოპერატიულობის, ობიექტურობის და უტყუარობის გათვალისწინებით. საზოგადოება აქციონერებს უზრუნველყოფს წესდების მე-3 მუხლის მე-11 პუნქტის გ) ქვეპუნქტით განსაზღვრულ დოკუმენტებთან დაშვებით. აქციონერთა მოთხოვნის საფუძველზე საზოგადოება ვალდებულია წარუდგინოს მათ წესდების 22-ე მუხლის მე-4 პუნქტით განსაზღვრული დოკუმენტების ასლები.

აქციონერებს უფლება აქვთ თავისუფლად განკარგონ საკუთარი აქციები მოქმედი კანონმდებლობის დებულებების შესაბამისად. აღრიცხვის სისტემა უზრუნველყოფს აქციებზე საკუთრების უფლებების აღრიცხვის საიმედოობას, ასევე აქციონერების კუთვნილი აქციების თავისუფლად და სწრაფად გასხვისების შესაძლებლობას. საზოგადოების აქციებზე აქციონერის საკუთრების უფლებების ნებისმიერი დარღვევისგან დაცვა ხორციელდება დამოუკიდებელი რეგისტრატორის მიერ აქციონერთა რეესტრის წარმოებით და შენახვით.

აქციონერთა საერთო კრება წარმოადგენს საზოგადოების მართვის უმაღლეს ორგანოს. საკუთარი საქმიანობის წარმართვისას აქციონერთა საერთო კრება ხელმძღვანელობს საქართველოს კანონმდებლობით, საზოგადოების წესდებით, აქციონერთა საერთო კრების შესახებ დებულებით და საზოგადოების პოლიტიკით დივიდენდების შესახებ.

გადაწყვეტილებას დივიდენდების გადახდის (გამოცხადების) შესახებ, მათ შორის გადაწყვეტილებას დივიდენდების ოდენობასა და მისი გადახდის ფორმის შესახებ ყველა

კატეგორიის (ტიპის) მიხედვით, იღებს საზოგადოების აქციონერთა საერთო კრება. საზოგადოება არ არის უფლებამოსილი მიიღოს გადაწყვეტილება დივიდენდების გადახდაზე, მოგების არარსებობისას, დაუშვებელია ასევე დივიდენდების გაცემა იმ ოდენობით, რომელიც აღემატება სამეთვალყურეო საბჭოს რეკომენდაციებს.

საზოგადოების აქციონერთა წლიურ საერთო კრებაზე სავალდებულო წესით განიხილება სამეთვალყურეო საბჭოს არჩევის, საზოგადოების აუდიტორის დამტკიცების, საზოგადოების წლიური ანგარიშის, წლიური ფინანსური ანგარიშგების, მათ შორის საზოგადოების მოგება-ზარალის ანგარიშის (მოგების და ზარალის ანგარიშები) დამტკიცების, ასევე საზოგადოების მოგების (მათ შორის დივიდენდების გადახდა (გამოცხადება) და ზარალის ფინანსური წლის შედეგების მიხედვით განაწილების შესახებ საკითხები.

XV. კორპორაციული მართვა. საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობა

2021 წლის 2 აგვისტოს დამტკიცებული, „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად, 2022 წლის 1 იანვრამდე დარეგისტრირებული კომპანიები ვალდებული არიან ორი წლის ვადაში უზრუნველყონ სარეგისტრაციო მონაცემების შესაბამისობა კანონის მოთხოვნებთან, წინააღმდეგ შემთხვევაში კომპანიის რეგისტრაცია მიჩნეული იქნება გაუქმებულად.

კანონის მოთხოვნების შესრულების მიზნით, სს „თელასის“ 2022 წლის 31 აგვისტოს აქციონერთა რიგგარეშე საერთო კრების გადაწყვეტილებით დამტკიცებული იქნა საზოგადოების წესდების ახალი რედაქცია, რომელიც სრულად შეესაბამება „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნებს, ასევე გამანაწილებელი ქსელის ოპერატორის გაყოფის წესებს, რომლებიც დამტკიცებული იქნა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის დადგენილებით №39, 16.07.2020წ.

საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭო ახორციელებს სს „თელასის“ საქმიანობის ზოგად ხელმძღვანელობას.

2022 წელს სს „თელასის“ სამეთვალყურეო საბჭოს მუშაობის შედეგების შეჯამებისას, აღნიშნული უნდა იქნას, რომ 2022 წლის განმავლობაში ჩატარდა სამეთვალყურეო საბჭოს 24 სხდომა, ხოლო ყველაზე მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები, რომლებმაც არსებითი ზეგავლენა მოახდინა საზოგადოების საქმიანობაზე საანგარიშო წელიწადში, შემდეგია:

1. გადაწყვეტილებები, რომლებიც დაკავშირებულია აქციონერთა წლიური საერთო კრების მომზადებასა და ჩატარებასთან;

2. გადაწყვეტილებები, რომლებმაც განსაზღვრა საზოგადოების ფინანსურ-ეკონომიკური პოლიტიკა (საზოგადოების 2022 წლის ბიზნეს-გეგმის, საინვესტიციო პროგრამის და მათი შესრულების შესახებ ანგარიშების დამტკიცება).

საზოგადოების წესდების და „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობა განსაზღვრულია 6 ადამიანის რაოდენობით.

აქციონერთა წლიური საერთო კრების გადაწყვეტილების (ოქმი, 31.03.2022წ.) თანახმად, საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობაში არჩეული იქნენ:

დიმიტრი ევგენის ძე ვოლკოვი - სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

დაბადების წელი: 1969

ცნობები განათლების შესახებ: უმაღლესი განათლება

მოქალაქეობა: რუსეთის ფედერაცია

სამეთვალყურეო საბჭოში პირველად იქნა არჩეული: 28.03.2013

საზოგადოების ჩვეულებრივი აქციების წილი, რომელიც ეკუთვნის პირს: 0%

ზურაბ გივის ძე გელენიძე - სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე

დაბადების წელი: 1975

ცნობები განათლების შესახებ: უმაღლესი განათლება

მოქალაქეობა: საქართველო

სამეთვალყურეო საბჭოში პირველად იქნა არჩეული: 30.06.2020

საზოგადოების ჩვეულებრივი აქციების წილი, რომელიც ეკუთვნის პირს: 0%

ალექსანდრე ევგენის ძე აბრამკოვი – სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი

დაბადების წელი: 1977

ცნობები განათლების შესახებ: უმაღლესი განათლება

მოქალაქეობა: რუსეთის ფედერაცია

სამეთვალყურეო საბჭოში პირველად იქნა არჩეული: 08.02.2017

საზოგადოების ჩვეულებრივი აქციების წილი, რომელიც ეკუთვნის პირს: 0%

სერგეი ვალენტინის ძე სამარინი - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

დაბადების წელი: 1973

ცნობები განათლების შესახებ: უმაღლესი განათლება

მოქალაქეობა: რუსეთის ფედერაცია

სამეთვალყურეო საბჭოში პირველად იქნა არჩეული: 14.05.2018

საზოგადოების ჩვეულებრივი აქციების წილი, რომელიც ეკუთვნის პირს: 0%

იური მახოვი - სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი

დაბადების წელი: 1974

ცნობები განათლების შესახებ: უმაღლესი განათლება

მოქალაქეობა: რუსეთის ფედერაცია

სამეთვალყურეო საბჭოში პირველად იქნა არჩეული: 30.06.2020

საზოგადოების ჩვეულებრივი აქციების წილი, რომელიც ეკუთვნის პირს: 0%

კობა აბესალომის ძე ღურჯაია - სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი

დაბადების წელი: 1977

ცნობები განათლების შესახებ: უმაღლესი განათლება

სამეთვალყურეო საბჭოში პირველად იქნა არჩეული: 14.05.2021

საზოგადოების ჩვეულებრივი აქციების წილი, რომელიც ეკუთვნის პირს: 0%

2022 წლის განმავლობაში სს „თელასის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს აქციებთან დაკავშირებით გარიგება არ განუხორციელებიათ.

XVI. საზოგადოების აღმასრულებელი ორგანოების შემადგენლობა

საზოგადოების წესდების შესაბამისად, ერთპიროვნული აღმასრულებელი ორგანოს უფლებამოსილებას ახორციელებს გენერალური დირექტორი. კოლეგიალური აღმასრულებელი ორგანო არ არის გათვალისწინებული.

სამეთვალყურეო საბჭოს 28.03.2013 წლის გადაწყვეტილებით (ოქმი №94, 28.03.2013 წ.) 2013 წლის 1 აპრილიდან სს „თელასის“ გენერალურ დირექტორად არჩეულია კობცევი სერგეი ნიკოლაის ძე.

სერგეი ნიკოლაის ძე კობცევი - გენერალური დირექტორი

დაბადების წელი: 1972

ცნობები განათლების შესახებ: უმაღლესი განათლება

სამუშაო ადგილი: სს „თელასი“

თანამდებობის დასახელება ძირითადი სამუშაო ადგილის მიხედვით: გენერალური დირექტორი

მოქალაქეობა: რუსეთის ფედერაცია

გენერალური დირექტორის თანამდებობაზე პირველად დაინიშნა: 01.04.2013

საზოგადოების ჩვეულებრივი აქციების წილი, რომელიც ეკუთვნის პირს: 0%

2022 წლის განმავლობაში სს „თელასის“ გენერალური დირექტორის მიერ აქციებთან დაკავშირებული გარიგებები არ განხორციელებულა.

XVII. საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისთვის გადახდილი ანაზღაურების განსაზღვრის კრიტერიუმები და ოდენობა 2022 წ.

სს „თელასის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისთვის ანაზღაურების ოდენობა განისაზღვრება აქციონერთა 2009 წლის 11 მარტის საერთო კრებაზე დამტკიცებული სს „თელასის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისთვის ანაზღაურების და კომპენსაციების გადახდის შესახებ დებულების საფუძველზე.

2022 წლის შედეგების მიხედვით ანაზღაურებამ შეადგინა:

№№	სახელი გვარი	ყველა ანაზღაურების ერთობლივი ოდენობა, რომლებიც გადახდილი იქნა 2022 წელს (ლარი)
1	დიმიტრი ვოლკოვი	-
2	ალექსანდრ აბრამოვი	12 906.98
3	სერგეი სამარინი	-
4	იური მახოვი	13 514.69
5	ზურაბ გელენიძე	13 079.07
6	კობა ლურჯკაია	12 817.22
სულ:		52 317.96

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებმა დ. ვოლკოვმა და ს. სამარინმა უარი თქვეს ანაზღაურებაზე სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომებში მონაწილეობისთვის.

სს „თელასის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისთვის ანაზღაურების და კომპენსაციის გადახდის შესახებ დებულება ითვალისწინებს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისთვის ანაზღაურების გადახდას სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომაში მონაწილეობისთვის მისი ჩატარების ფორმის მიუხედავად და ასევე დამატებითი ანაზღაურების გადახდას აქციონერთა საერთო კრების მიერ დივიდენდების გადახდის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში ფინანსური წლის შედეგების მიხედვით.

XVIII. საზოგადოების რისკების მართვის და შიდა კონტროლის სისტემა

საზოგადოებაში ფუნქციონირებს რისკების მართვის და შიდა კონტროლის სისტემა (რმდაშკს), რომელიც მოიცავს მნიშვნელოვან ბიზნეს-პროცესებს, საქმიანობის მიმართულებებს და მართვის დონეებს. პრინციპები და მიდგომები, რომლებითაც საზოგადოება ხელმძღვანელობს რისკების მართვის და შიდა კონტროლის სფეროში, შემდეგია: ფუნქციონირების მთლიანობა, უწყვეტობა, ადაპტიურობა, მეთოდოლოგიური ბაზის ერთიანობა, პასუხისმგებლობა და უფლებამოსილებების გამიჯვნა, პრიორიტეზაცია და გონივრული საკმარისობა, დროულობა და აღკვეთა, კორუფციასთან და თაღლითობასთან ბრძოლა და შესაბამისობის უზრუნველყოფა.

რმდაშკს აგებულია რისკების მართვის და შიდა კონტროლის საერთაშორისო სტანდარტების რეკომენდაციების შესაბამისად, მრავალდონიანი იერარქიული სისტემის სახით მართვის სხვადასხვა დონეზე: სამეთვალყურეო საბჭოს, მართვის აღმასრულებელი ორგანოების, რისკების მფლობელების, მუშაკების დონეზე. სს „თელასის“ რისკების მართვის და შიდა კონტროლის სისტემა, რომელიც მოქმედებდა 2022 წლის განმავლობაში, წარმოადგენდა საორგანიზაციო ღონისძიებების, მეთოდიკების, პროცედურების, კორპორაციული კულტურის ნორმების და მოქმედებების ერთიანობას, რომლებსაც საზოგადოება ახორციელებდა ღირებულების ზრდას, მომგებიანობას და რისკებს შორის ოპტიმალური ბალანსის უზრუნველსაყოფად და საზოგადოების მიზნების მისაღწევად გარანტიების შექმნისთვის (მათ შორის ფინანსური მდგრადობის, აქტივების შენარჩუნების, სამეურნეო საქმიანობის ეფექტური განხორციელების, კანონმდებლობის და შიდა ნორმატიული დოკუმენტების დაცვის, უტყუარი ანგარიშგების მომზადების უზრუნველყოფის მიზნით).

რმდაშკს ფარგლებში საქმიანობის კოორდინაციის ფუნქციის რეალიზაციას ახორციელებს რისკების მართვის და შიდა კონტროლის საქმიანობის კოორდინაციაზე საზოგადოების გენერალური დირექტორის მიერ დანიშნული პასუხისმგებელი პირი.

საზოგადოების ამოცანები რისკების მართვის და შიდა კონტროლის სფეროში, რომელთა რეალიზება ხორციელდება რმდაშკს-ს ფარგლებში, შემდეგია:

- საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოს, აღმასრულებელი, კონტროლის ორგანოების, აქციონერების და ინვესტორების გონივრული რწმენის უზრუნველყოფა საქმიანობის სტრატეგიული და საოპერაციო მიზნების მიღწევაში;
- ფინანსურ-სამეურნეო საქმიანობის ეფექტურობის და რესურსების ეკონომიური გამოყენების უზრუნველყოფა;
- აქტივების დაცულობის უზრუნველყოფა;

- საკანონმდებლო და შიდა ნორმატიული დოკუმენტების დაცვის კონტროლი;
- ანგარიშგების სისრულის და ნამდვილობის უზრუნველყოფა.

საზოგადოებაში რმდაშკს-ის სრულყოფის მიზნით შემუშავებული და დანერგილი იქნა შემდეგი ღონისძიებები:

- ელექტროენერგიის ალტერნატიული მიმწოდებლების ძიება და მათთან პირდაპირი ხელშეკრულებების გაფორმება;
- სემეკ-თან რეგულარული სამუშაოს ჩატარება;
- თითოეული ბანკი-კონტრაგენტის მიერ თავისი ვალდებულებების არშესრულების შესაძლებლობის რეგულარული მონიტორინგის განხორციელება და ვალდებულებების შეუსრულებლობის ალბათობის ზრდის შემთხვევაში, ზომების მიღება ვალდებულებების ვადამდელ მოთხოვნასთან და ასეთი ვალდებულებების ოდენობის ზრდის დაუშვებლობასთან დაკავშირებით;

– ბანკ-კონტრაგენტებთან ოპერაციებზე დამტკიცებული ლიმიტების (არსებობის შემთხვევაში) დაცვის უზრუნველყოფა და განსათავსებელი ფულადი სახსრების დივერსიფიკაცია ბანკ-კონტრაგენტებს შორის დამტკიცებული ლიმიტების ფარგლებში.

რისკების მართვა და შიდა კონტროლი წარმოადგენს უწყვეტ ციკლურ პროცესს, რომლის რეალიზაცია საზოგადოებაში ხორციელდება. კალენდარული წლის ჰორიზონტზე რისკების მართვის და შიდა კონტროლის სისტემის პროცესების რეალიზაცია ხდება რისკების მართვის და შიდა კონტროლის ციკლის ფარგლებში.

რისკების მართვის და შიდა კონტროლის ციკლი წარმოადგენს ურთიერთდაკავშირებული ეტაპების თანმიმდევრობას, რომელთა ფარგლებში პერიოდულობის საფუძველზე ხდება შემდეგი პროცესების რეალიზაცია:

– რისკების მართვის და შიდა კონტროლის სისტემის მიზნობრივი ორიენტირების განსაზღვრა;

– რისკების გამოვლენა კონტროლს დაქვემდებარებული და არაკონტროლირებადი ფაქტორების გათვალისწინებით;

– რისკების და რისკ-ფაქტორების შეფასებები და პრიორიტიზაცია;

– რისკებზე რეაგირებასთან დაკავშირებული ღონისძიებების დაგეგმვა და რეალიზაცია, რაც მოიცავს:

– კონტროლის პროცედურებს;

– რისკების და რისკ-ფაქტორების მონიტორინგი და კონტროლი;

– პერიოდული და წლიური ანგარიშგების ფორმირება და რისკების მართვის და შიდა კონტროლის შესახებ ინფორმაციის გახსნა;

– რმდაშკს-ს ფუნქციონირების შეფასება.

საზოგადოების რისკების მართვის და შიდა კონტროლის სისტემის ორგანიზების ფარგლებში დამტკიცებული იქნა შემდეგი დოკუმენტები, მარეგლამენტირებელი პრინციპები და მიდგომები საზოგადოების რისკების გამოვლენის, შეფასების და მართვის მიმართ:

1. სააქციო საზოგადოება „თელასის“ რისკების და შიდა კონტროლის მართვის პოლიტიკა (სს ოქმი №288, 26.12.2022 წ.);

2. პროცესის რეგლამენტი „რისკების მართვის და შიდა კონტროლის სისტემა“ პრ-560-3 (გდ-ის ბრძანება №707, 29.11.2022 წ.);
3. მეთოდика „რისკების მართვის ღონისძიებების ფორმირება და ანგარიშგება მათი შესრულების შესახებ“ მთ-538-2 (გდ-ის ბრძანება №707, 29.11.2022 წ.);
4. მეთოდика „საპროექტო რისკების მართვა“ მთ-539-2 (გდ-ის ბრძანება №707, 29.11.2022 წ.);
5. მეთოდика „რისკების და რისკების ფაქტორების გამოვლენა, ანალიზი და შეფასება“ მთ-540-1 (გდ-ის ბრძანება №208, 12.03.2019წ.);
6. მეთოდика „საკონტროლო პროცედურების შემუშავება და ოპტიმალური შიდა კონტროლის აგება“ მთ-541-2 (გდ-ის ბრძანება №707, 29.11.2022წ.);
7. მეთოდика „რისკების, რისკების ფაქტორების და მათი პრიორიტიზაციის დასაშვები დონეების განსაზღვრა“ მთ-542-2 (გდ-ის ბრძანება №707, 29.11.2022 წ.);
8. პროცესის რეგლამენტი „სს „თელასის“ ფინანსური რისკების მართვა“ პრ 517-2 (სს ოქმი №232, 25.02.2020წ.);
9. სს „თელასის“ ფინანსური რისკების მართვის მეთოდика (სს ოქმი №285, 15.11.2022 წელი).

რისკების მართვა ხორციელდებოდა რისკების მართვის და შიდა კონტროლის სისტემის კომპანიაში შემუშავებული ძირითადი დოკუმენტების შესაბამისად - საზოგადოების რისკების მართვის მიზნებისთვის მიზნობრივი ორიენტირებით. დამტკიცებული იქნა სს „თელასის“ ტიპური რისკების ჩამონათვალი (სს „თელასის“ გენერალური დირექტორის ბრძანება №296, 2020 წლის 15 აპრილი) და 2022 წლისთვის რისკ-აპეტიტი (სს „თელასის“ სამეთვალყურეო საბჭოს 29.03.2022წ. გადაწყვეტილება, სს-ს ოქმი №271). ასევე სს „თელასის“ გენერალური დირექტორის 2020 წლის 30 აპრილის ბრძანებით №308 დამტკიცდა რისკების ზეგავლენის შეფასების დამატებითი მაჩვენებლები - მიზნები მდგრადი განვითარების სფეროში.

საზოგადოების რისკების მართვის და შიდა კონტროლის სისტემა ასევე მოიცავს სამეთვალყურეო საბჭოს აუდიტის კომიტეტს, რომლის ამოცანებია რისკების მართვის, შიდა კონტროლის სისტემის და კორპორაციული მართვის საიმედოობის და ეფექტური ფუნქციონირების კონტროლი, სამეთვალყურეო საბჭოსათვის რეკომენდაციების შემუშავება საზოგადოების აუდიტის და ანგარიშგების სფეროში; გარე აუდიტის ფუნქციის დამოუკიდებლობის და ობიექტურობის უზრუნველყოფა, გარე აუდიტის ჩატარებაზე ზედამხედველობა და აუდიტორული შემოწმების შესრულების და აუდიტორთა დასკვნების შესრულების ხარისხის შეფასება; კონტროლი საზოგადოების ფინანსური ანგარიშგების სისრულის, სიზუსტისა და უტყუარობის უზრუნველყოფაზე; საზოგადოების მუშაკების და მესამე პირების არაკეთილსინდისიერი მოქმედებების პოტენციური შემთხვევების შესახებ (ინსაიდერული ან კონფიდენციალური ინფორმაციის არაკეთილსინდისიერი გამოყენების ჩათვლით), ასევე სხვა დარღვევების შესახებ შეტყობინების სისტემის ფუნქციონირების ეფექტურობის კონტროლი; კონტროლი საზოგადოების ხელმძღვანელობის მიერ მიღებულ ზომებზე მუშაკების არაკეთილსინდისიერი მოქმედებების ან სხვა დარღვევების პოტენციური შემთხვევების ინფორმირების ფაქტებთან დაკავშირებით.

XIX. კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობა

პერსონალის მართვა

ადამიანური კაპიტალის განვითარების სფეროში საზოგადოების საქმიანობის პრიორიტეტული მიმართულებები საანგარიშო პერიოდში იყო მართვის სისტემის ეფექტურობის ამაღლება, მათ შორის, კომპანიის ორგანიზაციული სტრუქტურის სრულყოფა, შრომის მწარმოებლურობის გაზრდა, მუშაკების შრომის დაცვის საკითხები.

საკადრო პოლიტიკა

სს „თელასის“ საკადრო პოლიტიკა საზოგადოების მმართველობითი საქმიანობის და საწარმოო სტრატეგიის შემადგენელი ნაწილია, მიზნად ისახავს ძირითადი მიზნების მიღწევას და საზოგადოების წინაშე დასახული ამოცანების გადაჭრას და ხორციელდება ისეთი მდგენელების მეშვეობით, როგორებიცაა:

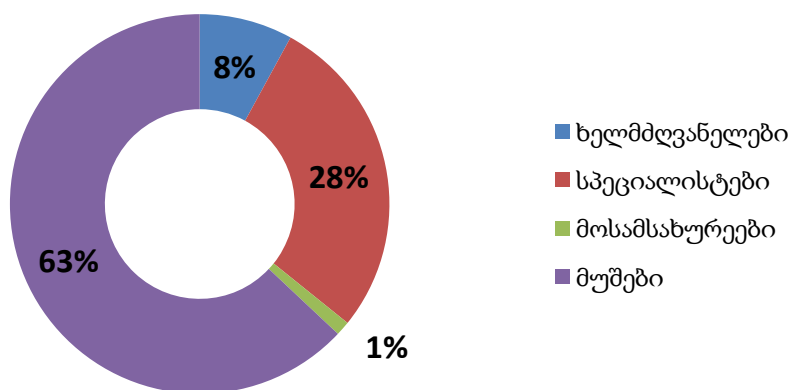
- კვალიფიციური სპეციალისტების მოზიდვა;
- მუშაკების მომზადების, სწავლების და კვალიფიკაციის ამაღლების ორგანიზება;
- პერსონალის მოტივაციის სისტემის სრულყოფა;
- სოციალური პარტნიორობის განვითარება;
- შრომის კანონმდებლობის, შრომის დაცვის ნორმების დაცვა და კოლექტიური ხელშეკრულების დებულებების შესრულება.

სს „თელასის“ მუშაკების რიცხოვნობა 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 1887 ადამიანს. 2022 წელს საზოგადოებაში გათავისუფლებულ იქნა 99 თანამშრომელი და სამუშაოზე მიღებულ იქნა 95 ადამიანი.

მუშაკების სტრუქტურა კატეგორიების მიხედვით

(ადამიანი)

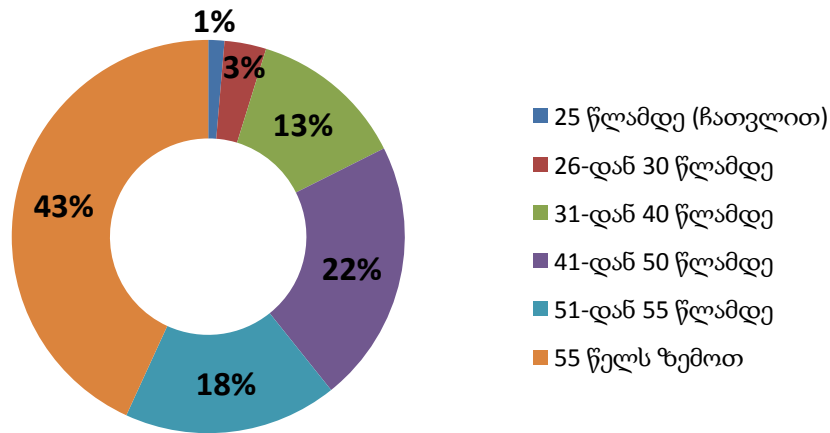
წელი	ხელმძღვანელები	სპეციალისტები	მოსამსახურეები	მუშები	სულ
2021 წელი	147	517	24	1203	1891
2022 წელი	151	518	23	1195	1887

პერსონალის სტრუქტურა ასაკის მიხედვით

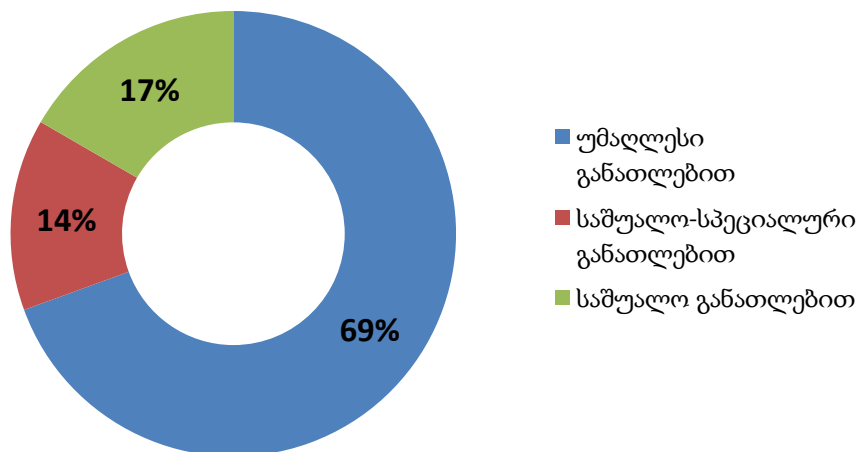
სს „თელასის“ მუშაკების ასაკობრივი დონე, 31.12.2022წ. მდგომარეობით, შეადგენს: 25 წლამდე (ჩათვლით) - 25 ად., 26-დან 30 წლამდე – 65 ად., 31-დან 40 წლამდე – 242 ად., 41-დან

50 წლამდე – 409 ად., 51-დან 55 წლამდე - 332 და 55 წელს ზემოთ – 814 ად. 31.12.2022 წ. მდგომარეობით, მუშაკების საშუალო ასაკი შეადგენს 52,56 წელს.

მუშაკების ხარისხობრივი შემადგენლობა

სს „თელასის“ მუშაკების ხარისხობრივი შემადგენლობა 31.12.2022 წ. მდგომარეობით შემდეგია: მუშაკები უმაღლესი განათლებით – 1311 ად., საშუალო-სპეციალური განათლებით – 263 ად. და საშუალო განათლებით - 313 ად.

სს „თელასის“ საკადრო პოლიტიკის პრიორიტეტული მიმართულებებია საზოგადოების მუშაკების უწყვეტი პროფესიული სწავლების დაგეგმვა და განხორციელება, რაც მოიცავს პერსონალის მომზადებას, გადამზადებას და კვალიფიკაციის ამაღლებას, აგრეთვე, მუშაკების შრომის დაცვის საკითხებს. პერსონალის მომზადება ორიენტირებულია მუშაკის მიერ ახალი ცოდნის მიღებაზე საზოგადოებისთვის მნიშვნელოვანი მიმართულებებით, უნარ-ჩვევების განვითარებაზე კონკრეტული საწარმოო სიტუაციების გადასაჭრელად და პროფესიულად მნიშვნელოვან სიტუაციებში ქცევის გამოცდილების

გამომუშავებაზე. მოცემული პროგრამის ძირითადი მიზანია თანამშრომლების მომზადება უფრო რთული საწარმოო ფუნქციების (მოვალეობების) შესასრულებლად, ახალი თანამდებობების დასაკავებლად, მუშაკის მიმართ მოთხოვნებსა და რეალური სპეციალისტის ან მენეჯერის თვისებებს შორის განსხვავებების დასაძლევად (პროფესიული განვითარება).

2022 წლის განმავლობაში სს „თელასის“ შრომის დაცვის და სახანძრო უსაფრთხოების განყოფილების სასწავლო ცენტრში სწავლება გაიარა 1279 თანამშრომელმა.

საწარმოო პერსონალი სრულად დაკომპლექტებულია კვალიფიციური კადრებით. პერსონალის სწავლება ტარდება საქართველოს, რუსეთის ფედერაციის სასწავლო ცენტრებში და საკუთარ სასწავლო ცენტრში-კაბინეტში.

სს „თელასის“ საკადრო პოლიტიკა ორიენტირებულია განვითარებაზე XXI საუკუნის უახლესი ტრენდების შესაბამისად, მათ შორის: კორპორაციული პროვინციათაშორისი ურთიერთმოქმედების პროგრამების განვითარება; ონლაინ კურსების რაოდენობის ზრდა; სამუშაო ადგილებზე ხელოვნური ინტელექტის ექსპანსიის გაზრდა; სამუშაო ძალის შემადგენლობის გაუმჯობესება; აქცენტი მუშაკების კვალიფიკაციის ამაღლებასა და გადამზადებაზე და ა.შ.

სს „თელასის“ მიზნებისა და ამოცანების შესაბამისად, საკადრო პოლიტიკა აგებულია შემდეგ პრინციპებზე:

1. საზოგადოების პერსონალის მართვის სისტემის ურთიერთკავშირი ფინანსურ-ეკონომიკური საქმიანობის შედეგებთან;
2. საკადრო სტრატეგიის და პოლიტიკის მოქნილობა;
3. ნებისმიერი დონის ხელმძღვანელის პასუხისმგებლობა თითოეული მუშაკის შრომითი პოტენციალის განვითარებაზე;
4. მუშაკების ანაზღაურება მუშაობის შედეგებიდან გამომდინარე;
5. მუშაკებისათვის ინდივიდუალური თვისებების რეალიზაციისათვის შესაძლებლობების უზრუნველყოფა;
6. პერსონალისთვის საზოგადოების საკადრო პოლიტიკის გახსნილობა და ხელმისაწვდომობა;
7. შესაბამისობის დაცვა მუშაკების კარიერულ ზრდასა და მათი პროფესიული დონის ამაღლებას შორის;
8. ფასეულობების კორპორაციული სისტემის და წარმოების კულტურის უზრუნველყოფა და განვითარება.

სოციალური პარტნიორობა

სოციალური პარტნიორობა დამსაქმებელსა და სს „თელასის“ მუშაკებს შორის 2022 წელს ხორციელდებოდა საქართველოს ადგილობრივი და კომუნალური მეურნეობის მომსახურების დარგის მუშაკების პროფკავშირსა და სს „თელასის“ ადმინისტრაციას შორის დადებული კოლექტიური შეთანხმების ფორმატში. კოლექტიური შეთანხმება მიზნად ისახავს საზოგადოების მუშაკების სოციალური და ეკონომიკური უფლებებისა და ინტერესების დაცვის უზრუნველყოფას, მუშაკების ცხოვრების საკმარისი დონის შენარჩუნებას და საზოგადოების ეფექტური მუშაობის უზრუნველყოფას.

10.01.2017 წ. დამტკიცდა „დებულება სს „თელასის“ თანამშრომელთა მატერიალური დახმარების ფონდის შესახებ“, რომელიც შეიქმნა საზოგადოების თანამშრომლებისთვის დამატებითი მატერიალური მხარდაჭერის უზრუნველსაყოფად, მუშაკის ცხოვრებაში გაუთვალისწინებელი გარემოებების, კრიტიკული მოვლენების წარმოქმნის შემთხვევაში. 2022 წლის განმავლობაში საზოგადოების 43 მუშაკს გაეწია მატერიალური დახმარება 92 064 ლარის ოდენობით.

XX. გარემოს დაცვა

ეკოლოგიური მენეჯმენტის დანერგილი სისტემის შენარჩუნების და განვითარების განხორციელების სისწორის, მისი პროდუქციასა და კლიენტებთან, ასევე ეკოლოგიური მართვის მოთხოვნებთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით, 2022 წლის 16 მაისიდან 2022 წლის 21 მაისამდე, აუდიტორულმა ორგანიზაციამ შპს „ინტერტეკმა“, რომელსაც აქვს საერთაშორისო აკრედიტაცია, ჩაატარა ეკოლოგიური მენეჯმენტის სისტემის სერტიფიკაციის საერთაშორისო სტანდარტის ISO 14001:2015 მოთხოვნებთან შესაბამისობის გეგმიური ყოველწლიური გარე აუდიტი. აუდიტორული დასკვნის საფუძველზე სს „თელასმა“ წარმატებით დაასრულა სახედამხედველო შემოწმება. აღნიშნულთან დაკავშირებით დადგენილი იქნა, რომ სს „თელასი“ სრულად აკმაყოფილებს გარე საერთაშორისო სტანდარტის ISO 14001:2015 მოთხოვნებს.

შემოწმება ჩატარდა საზოგადოების ცენტრალურ ოფისში, ასევე სხვა პუნქტებში, სადაც ხორციელდება საოპერაციო საქმიანობა, კერძოდ: სატრანსფორმატორო საამქრო, ქიმიური ლაბორატორია, ცენტრალური საწყობი, ავტოსადგომი, მაღალი ძაბვის ქვესადგურები „არსენალი“, „ორხევი“, „ავლაბარი“ და „საბურთალო-3“, ასევე ბიზნეს-ცენტრებში „გლდანი“, „დიდუბე-ისანი“, ფილიალში „წყნეთი“ და საექსპლუატაციო რაიონებში „გლდანი“ და „ჩუღურეთი“.

გარდა ამისა, 2022 წლის 28 ნოემბერიდან 2022 წლის 2 დეკემბრამდე სს „თელასმა“ ჩაატარა ეკოლოგიური მენეჯმენტის სისტემის გეგმიური ყოველწლიური შიდა აუდიტი. კერძოდ, აუდიტი ჩატარდა საზოგადოების ცენტრალურ ოფისში, ასევე სხვადასხვა პუნქტებში, სადაც საზოგადოება ახორციელებს საქმიანობას: სატრანსფორმატორო საამქრო, ქიმიური ლაბორატორია, ცენტრალური საწყობი, ავტოსადგომი, მაღალი ძაბვის ქვესადგურები „ვარკეთილი“, „ცენტროლიტი“, „ავიაქარხანა“ და „აბრეშუმი“, ბიზნეს-ცენტრები „ვარკეთილი“, „მთაწმინდა-კრწანისი“, „დილომი“ და საექსპლუატაციო რაიონები „ისანი“, „დელისი“ და „სამგორი“.

შიდა აუდიტმა დაადგინა, რომ სს „თელასის“ ეკოლოგიური მენეჯმენტის სისტემა შეესაბამება საერთაშორისო სტანდარტის ISO 14001:2015 მოთხოვნებს.

ასევე 2022 წელს სს „თელასს“ ჰქონდა სისტემატური კონტაქტები აღმასრულებელი ხელისუფლების ორგანოებთან, რომლებიც ახორციელებენ სახელმწიფო მართვას გარემოს დაცვის სფეროში ეკოლოგიური ეფექტურობის ამაღლების საკითხებთან დაკავშირებით.

XXI. ცნობები საზოგადოების მიერ კორპორაციული მართვის კოდექსის დაცვის შესახებ

სს „თელასის“ კორპორაციული მართვის კოდექსი დამტკიცებული იქნა სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილებით 26.06.2013 წ. (სს ოქმი №100, 26.06.2013).

წინამდებარე კოდექსის მიზნებია სს „თელასის“ კორპორაციული მართვის სრულყოფა და სისტემატიზაცია, საზოგადოების მართვის მეტი გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა და საზოგადოების უცვლელი მზადყოფნის დადასტურება დაიცვას სათანადო კორპორაციული მართვის სტანდარტები.

სს „თელასის“ კორპორაციული მართვის კოდექსის შესაბამისად, საზოგადოების მართვა ხორციელდება პასუხისმგებლობის და ანგარიშვალდებულების სათანადო დონეზე, საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭო და აღმასრულებელი ორგანოები მუშაობენ ეფექტურად, საზოგადოების და მისი აქციონერების ინტერესების დაცვით, ასევე ქმნიან პირობებს სააქციო ღირებულების მდგრადი ზრდისთვის, უზრუნველყოფილია ინფორმაციის სათანადო გახსნა, გამჭვირვალობა, რისკების მართვის და შიდა კონტროლის სისტემის ეფექტური მუშაობა.

სს „თელასის“ კორპორაციული მართვის კოდექსი განთავსებულია საზოგადოების ოფიციალურ საიტზე (www.telasi.ge).

XXII. ცნობები საზოგადოების მიერ კორპორაციული ეთიკის კოდექსის დაცვის შესახებ

სს „თელასის“ კორპორაციული ეთიკის კოდექსი დამტკიცებული იქნა სამეთვალყურეო საბჭოს 2022 წლის 15 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით (სს ოქმი №285, 15.11.2022).

წინამდებარე კოდექსის მიზნებია კორპორაციული ქცევის მაღალი სტანდარტების უზრუნველყოფა და იმ ენერგეტიკული კომპანიის რეპუტაციის გაძლიერება, რომელიც ცნობს და პატივს სცემს უმაღლეს მორალურ-ეთიკურ ფასეულობებს.

კოდექსის ამოცანებია:

- საზოგადოებაში პოტენციური რისკების და კონფლიქტური სიტუაციების თავიდან აცილება;

- კორპორაციული კულტურის განვითარება და კომუნიკაცია სტეიკჰოლდერებთან;

- სს „თელასის“ ბიზნესის განვითარება მიღებული სტრატეგიის შესაბამისად.

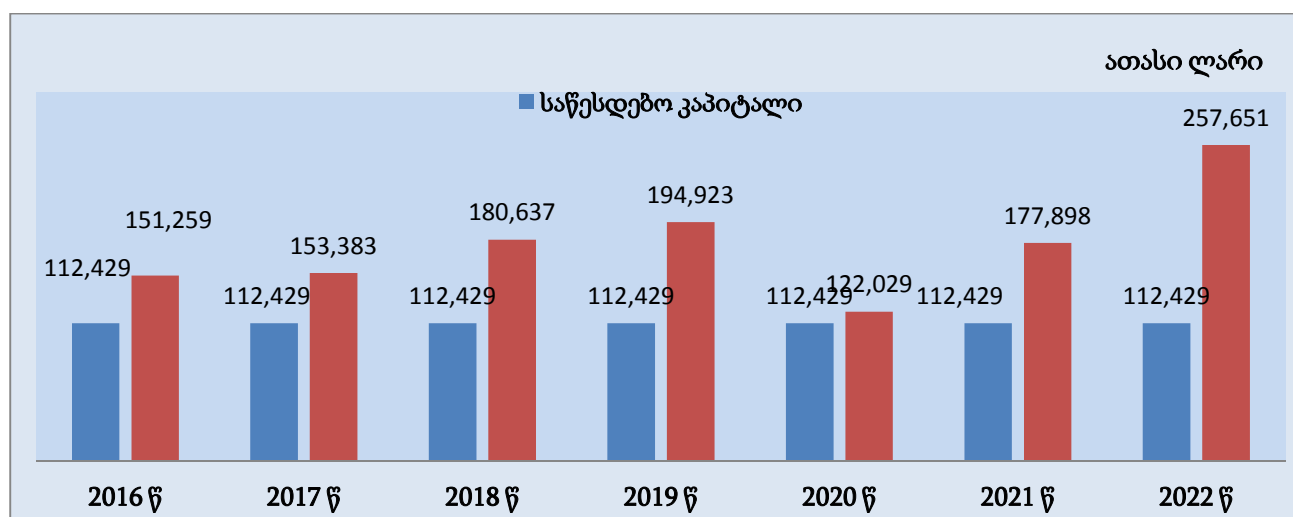
სს „თელასის“ ფუძემდებლური კორპორაციული პრინციპები და ფასეულობები შემდეგია:

- აქციონერთა ინტერესების დაცვა;
- მომგებიანობა, ეფექტურობა და რეზულტატიურობა;
- ინოვაციური განვითარება და მოდერნიზაცია;
- ადამიანური რესურსების ოპტიმალური მართვა;
- ენერგეტიკული ეფექტურობა და ენერგოდაზოგვა;
- ინფორმაციული გახსნილობა;
- ზნეობრიობა;
- სოციალური პასუხისმგებლობა;
- პარტნიორობა;
- კეთილსინდისიერება.

XXIII. ცნობები საზოგადოების წმინდა აქტივების მდგომარეობის შესახებ

ცხრილში მოცემულია მაჩვენებლები, რომლებიც ახასიათებს საზოგადოების აქტივების და საწესდებო კაპიტალის ღირებულების ცვლილების დინამიკას 2016 - 2022 წლებში.

	ათასი ლარი						
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
საწესდებო კაპიტალი	112 429	112 429	112 429	112 429	112 429	112 429	112 429
წმინდა აქტივები	151 259	153 383	180 637	194 923	122 029	177 898	257 651

XXIV. დამატებითი ინფორმაცია აქციონერებისთვის

სს „თელასის“ იურიდიული მისამართი:

სს „თელასი“, 0119, ვანის ქ., თბილისი, საქართველო

სს „თელასის“ საფოსტო მისამართი:

სს „თელასი“, 0119, ვანის ქ., თბილისი, საქართველო

Адрес электронной почты:

E-mail: telasi@telasi.ge

მისამართი ინტერნეტის ქსელში:

<http://www.telasi.ge>

ს/კ: 202052580

ს/ა: სს „ზაზისბანკი“ CBASGE22,

ს/ა GE44BS0000000033836851

საკონტაქტო პირი:

მაგდალინა მილაშვილი

გენერალური დირექტორის თანაშემწე

E-mail: lina.milashvili@telasi.ge

ტელეფონი: +995 32 277-99-99

საზოგადოების რეესტრის მწარმოებელი - სს „საქართველოს ფასიანი ქაღალდების გაერთიანებული რეგისტრატორი“ (ლიცენზია №70-0006 გაცემულია 2000 წლის 26 იანვარს ფასიანი ქაღალდების ეროვნული კომისიის მიერ). ფასიანი ქაღალდების რეესტრის წარმოება ხორციელდება 2014 წლის 1 აპრილის ხელშეკრულების №სრ-394/515 თანახმად.

მისამართი: საქართველო, 0162, ქ. თბილისი, ჭავჭავაძის გამ. №74ა. (მოსაშვილის №11)

ტელ.: (99532) 222-53-51, 225-15-60

ფაქსი: (99532) 225-15-60

აქციონერებისთვის დარიცხული დივიდენდების გადახდის საკითხებთან და ინფორმაციის წვდომის მისაღებად შეგიძლიათ მიმართოთ:

მისამართი: 0119, ვანის ქ. 3, თბილისი, საქართველო

საკონტაქტო ტელეფონი: +995322779999 (1 7768)

საზოგადოების აუდიტორი - EY LLC.

საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 17 იანვრის №96 დადგენილების თანახმად, კომპანიას მიენიჭა აუდიტორული მომსახურების გაწევის უფლება. აუდიტორული მომსახურების გაწევა ხორციელდებოდა 2019 წლის 2 ივლისის ხელშეკრულების № JSC Telasi/Audit/2019-2021 შესაბამისად.

მისამართი: საქართველო, თბილისი, 0105, კოტე აფხაზის ქ. №44

ტელ.: (99532) 215 88 11

ფაქსი: (99532) 215 88 22

XXV. დანართი №1. კონსოლიდირებული/არაკონსოლიდირებული ფინანსური და
ბუღალტრული ანგარიშგება 2022 წელს

22 A1
1_IFRS_FS_ГРҮ3_Te

XXVI. დანართი № 2 – ინფორმაცია სს „თელასის“ არაპროფილური აქტივების რეალიზაციის
შესახებ 2022 წელს

2022 წელს საზოგადოებას არაპროფილური აქტივების რეალიზაცია არ
განუხორციელებია.

სს „თელასი“

ფინანსური ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	8
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	9
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	10
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	11
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები.....	12-72

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „თელასის“ აქციონერებს, სამეთვალყურეო საბჭოს და დირექტორთა საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „თელასის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ანგარიშგებისგან 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IESBA) „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის“ („დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების“ ჩათვლით) („IESBA კოდექსი“) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენს მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

საქმიანობის უწყვეტობასთან დაკავშირებული არსებითი გაურკვეველობა

ჩვენ ყურადღებას ვამახვილებთ ფინანსური ანგარიშგების მე-3 შენიშვნაზე, სადაც აღნიშნულია რომ 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის მიმდინარე ვალდებულებები აღემატებოდა მიმდინარე აქტივებს 67,679 ათასი ლარით. როგორც წარმოდგენილია მე-3 შენიშვნაში, აღნიშნული მოვლენები თუ პირობები, მე-3 შენიშვნაში მოცემულ სხვა საკითხებთან ერთად, მიუთითებს იმაზე, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვეველობას, რომაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვი შეიტანოს კომპანიის შესაძლებლობაზე გააგრძელოს უწყვეტი საქმიანობა. მოცემულ საკითხთან მიმართებით ჩვენი მოსაზრება არ შეცვლილა.

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხები

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხები ის საკითხებია, რომლებიც, ჩვენი პროფესიული განსჯის საფუძველზე, ყველაზე მნიშვნელოვნად მივიჩნიეთ მიმდინარე პერიოდის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის განმავლობაში. ამ დასკვნის „საქმიანობის უწყვეტობასთან დაკავშირებული არსებითი გაურკვევლობა“ თავში აღწერილი საკითხების გარდა, ჩვენ განვსაზღვრეთ, რომ ქვემოთ მოცემული საკითხები წარმოადგენს აუდიტთან დაკავშირებული ძირითად საკითხებს, რომლებიც ჩვენს დასკვნაში უნდა აისახოს. ეს საკითხები მთლიანობაში განვიხილეთ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის კონტექსტში და აუდიტზე დაყრდნობით ჩვენი მოსაზრების ჩამოყალიბებისას, შესაბამისად ამ საკითხებზე ცალკე მოსაზრებას არ გამოვხატავთ. ქვემოთ თითოეული საკითხისთვის მოცემული განმარტება იმისა, თუ როგორ განვიხილეთ აღნიშნული საკითხი აუდიტის განმავლობაში, წარმოდგენილია ჩვენივე აუდიტის კონტექსტში.

ჩვენ შევასრულეთ პასუხისმგებლობა, რომელიც დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“, აღნიშნული საკითხების ჩათვლით. შესაბამისად, ჩვენი აუდიტი მოიცავდა ისეთი პროცედურების ჩატარებასაც, რითაც შევაფასებდით ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობების რისკებს, რომლებიც გამოწვეულია თაღლითობით ან შეცდომით. ჩვენი აუდიტის პროცედურების, მათ შორის ქვემოთ მოცემული საკითხების განსახილველად ჩატარებული პროცედურების შედეგები, წარმოადგენს თანდართულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენი აუდიტორული მოსაზრების საფუძველს.

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხი	როგორ მივუდევით აუდიტთან დაკავშირებულ ძირითად საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში
შემოსავლის აღიარება ვინაიდან, ელექტროენერგიის განაწილება შემოსავლების ძირითადი წყაროა, აღნიშნული ჩვენი აუდიტის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს საკითხს წარმოადგენდა. 2022 წელს შემოსავლები ელექტროენერგიის განაწილებიდან მომდინარეობდნენ ერთი გამანაწილებელი კომპანიისგან, რომელიც წარმოადგენს საერთო მმართველობის ქვეშ არსებულ კომპანიას. ელექტროენერგიის განაწილების ტარიფებს ადგენს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია (სემევი), და ელექტროენერგიის განაწილების მოცულობა განისაზღვრება მოსახლეობის მიერ ელექტროენერგიის მოხმარების მოცულობის გათვალისწინებით. ელექტრომომწოდებელი კომპანიები ოპერირებენ ბილინგის სისტემით 600,000-ზე მეტი მომხმარებლისთვის ქვითრების წარსადგენად. მაშასადამე, კომპანიის ბილინგის სისტემაში ორგანიზების ფარგლებში დარიცხვებისა და გაანგარიშების მეთოდის სისწორე ატარებს მნიშვნელოვან ხასიათს ელექტროენერგიის განაწილებიდან შემოსავლების გაანგარიშებასთან უშუალო კავშირის გათვალისწინებით. სააღრიცხვო ჩვენებების წაკითხვის თარიღსა და სააღრიცხვო პერიოდის დასრულების თარიღს შორის დროითი სხვაობის გამო, ნებისმიერი საანგარიშგებო თარიღისათვის ადგილი აქვს განაწილებული ელექტროენერგიის გარკვეულ მოცულობას, რომლისთვისაც ჯერ არ არის წარდგენილი ქვითრები მომხმარებლებზე. შემოსავლის იმ თანხის გაანგარიშება, რომელიც კომპანიამ გამოიმუშავა, მაგრამ მათზე ქვითრები ჯერ არ წარუდგენია, დამოკიდებულია იმაზე, თუ როგორ აფასებს ხელმძღვანელობა მიწოდებული ელექტროენერგიის შესაბამის მოცულობებს. შემოსავლების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია ფინანსური ანგარიშგების მე-4(ო), მე-6 და მე-7 განმარტებით შენიშვნებში.	შევაფასეთ სააღრიცხვო პოლიტიკა შემოსავლების აღიარებასთან მიმართებაში. განვიხილეთ შემოსავლების აღიარების პროცესის შესაბამისი შიდა კონტროლი. ჩავატარეთ აუდიტური პროცედურები არსებითად, მათ შორის დეტალური ტესტირება, რომელიც მოიცავს მრიცხველებზე შერჩევით დაკვირვებას და მრიცხველების ჩვენების შეჯერებას ბილინგის სისტემაში არსებულ მონაცემებთან, გადავიანგარიშეთ შემოსავალი, რომელზეც წლის ბოლოსთვის არ არის წარდგენილი ქვითრები, რაც მოიცავს შეფასებების ანალიზს, რომელიც წარმოებულ იქნა ხელმძღვანელობის მიერ ელექტროენერგიის იმ მიწოდებულ მოცულობებთან დაკავშირებით, რომლებზეც ჯერ არ არის წარდგენილი ქვითრები. გავაანალიზეთ ფინანსურ ანგარიშგებაში შემოსავლის შესახებ წარმოდგენილი ინფორმაცია.

ხარჯების აღრიცხვა, როგორც საოპერაციო ან კაპიტალური დანახარჯები

კომპანიას აქვს მნიშვნელოვანი წლიური ხარჯები ძირითადი საშუალებების განვითარებასა და ტექნიკურ მომსახურებასთან დაკავშირებით.

ეს საკითხი აუდიტის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს საკითხად მივიჩნიეთ ძირითადი საშუალებების კაპიტალიზაციის ბალანსის არსებობის და პროცესში მნიშვნელოვანი დაშვებების და შეფასებების სუბიექტურობის მაღალი დონის გამო.

ძირითადი საშუალებების კაპიტალიზირებული ხარჯები მოიცავს ზედნადები ხარჯების განაწილებას, რომლებიც მოქმედი შტატის მიერ მხარდაჭერაზე დახარჯული დროის პროპორციულია, რაც, თავისი არსის მიხედვით, შეფასებითია. გარდა ამისა, ხარჯები ხშირად მოიცავს გაფართოებისა და ტექნიკური მომსახურების საკმისიანობას, რაც არ არის ნათლად გამოკვეთილი და, ამგვარად, ხარჯების დაყოფა კაპიტალურ და საოპერაციო ხარჯებად ასევე, თავისი არსით, შეფასებითია.

ინფორმაცია კომპანიის კაპიტალიზაციის პოლიტიკის შესახებ მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების მე-4 (გ), მე-4 (კ), მე-6 (iv) და მე-15 მენიშვნებში.

შევაფასეთ კომპანიის კაპიტალიზაციის პოლიტიკა შესაბამის საბუღალტრო სტანდარტებთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით. განვიხილეთ ხარჯების საოპერაციო ხარჯებად და კაპიტალურ ხარჯებად დაყოფის კონტროლის საშუალებების შემუშავება, დანერგვა და ფუნქციონირება. გარდა ამისა, შევაფასეთ შერჩევითობის საფუძველზე კაპიტალიზებული ხარჯები, კაპიტალიზაციის პოლიტიკის გათვალისწინებით, ფაქტიურად გაწეული ხარჯებისა და ბიუჯეტში გათვალისწინებული ხარჯების შეჯერების გზით.

შევაფასეთ კომპანიის მიერ კაპიტალიზაციის თავისი პოლიტიკის შესახებ და სხვა დაკავშირებული ინფორმაციის გამჟღავნების ადეკვატურობა.

კომპანიის 2022 წლის წლიურ ანგარიშში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს კომპანიის 2022 წლის წლიურ ანგარიშში ასახულ ინფორმაციას, გარდა ფინანსური ანგარიშგების და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. კომპანიის 2022 წლის წლიური ანგარიშში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება წინამდებარე აუდიტორული დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და მასთან დაკავშირებით ჩვენ არ გამოვთქვამთ რწმუნებას რაიმე ფორმით ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის ჩვენს ანგარიშში.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ ზემოაღნიშნული სხვა ინფორმაცია, როდესაც იგი ხელმისაწვდომი გახდება, და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობისა და სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს აქვს თუ არა კომპანიას უნარი საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებდმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს სხვა რეალური ალტერნატივა.

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებს კლიენტების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.

**Building a better
working world**

- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით, ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებდმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება საბაზისო გარიგებებსა და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.

სამეთვალყურეო საბჭოს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

ამასთანავე, სამეთვალყურეო საბჭოს წარვუდგენთ წერილობით განცხადებას, რომ ვაკმაყოფილებთ სათანადო ეთიკურ მოთხოვნებს დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებით და ვატყობინებთ ყოველგვარი ურთიერთობისა და სხვა საკითხების შესახებ, რომლებიც გონივრულობის ფარგლებში შეიძლება ეჭვს იწვევდეს ჩვენი დამოუკიდებლობის შესახებ, და, თუ შესაძლებელია, ვატარებთ ღონისძიებებს გამოყენებული გარანტიების შესრულებისთვის საფრთხის აღმოსაფხვრელად.

სამეთვალყურეო საბჭოსთვის წარდგენილ საკითხებს შორის განვსაზღვრავთ იმ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვნად მივიჩნიეთ მიმდინარე პერიოდის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის განმავლობაში და, შესაბამისად, სწორედ ისინი წარმოადგენს აუდიტთან დაკავშირებულ ძირითად საკითხებს. აღნიშნულ საკითხებს აღვწერთ აუდიტორის დასკვნაში, თუ კანონით ან ნორმატიული აქტით არ არის აკრძალული საკითხის საჯაროობა, ან თუ, უკიდურესად იშვიათ შემთხვევებში, გადავწყვეტთ, რომ საკითხი არ უნდა აისახოს ჩვენს დასკვნაში, რადგან გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელია, რომ ამით გამოწვეულმა უარყოფითმა შედეგებმა გადაწონოს ამ ინფორმაციის მიმართ საზოგადოებრივი ინტერესის სარგებელს.

წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა ეყრდნობა აუდიტს, რომლის პარტნიორიც არის ანა კუსრაშვილი.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'ანა კუსრაშვილი' (Ana Kuskashvili), is written over a light blue grid background.

ანა კუსრაშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2023 წლის 7 თებერვალი

სს თელასი

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ათასი ლარი

	შენიშვნა	2022	2021
გაგრძელებული საქმიანობა			
შემოსავლები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	7	210,700	181,928
სხვა შემოსავლები	8	33,610	23,884
შესყიდული ელექტროენერგია	9	(38,696)	(17,476)
ხელფასები და სხვა გადახდები თანამშრომლებისთვის		(63,247)	(59,529)
ცვეთა და ამორტიზაცია	15, 16, 17	(17,458)	(16,055)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	10	(6,227)	(8,016)
შექმნილი და ამობრუნებული რეზერვები, წმინდა	11	354	319
სხვა საოპერაციო ხარჯები	12	(30,582)	(20,787)
საოპერაციო მოგება		88,454	84,268
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	13	135	718
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	13	(10,508)	(13,418)
კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული შემოსავალი, წმინდა		753	87
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		78,834	71,655
ხარჯები მოგების გადასახადზე	14	-	-
წლის მოგება გაგრძელებული საქმიანობიდან		78,834	71,655
შეწყვეტილი საქმიანობა			
ზარალი შეწყვეტილი საქმიანობიდან, მოგების გადასახადის ჩათვლით		-	(15,804)
წლის მოგება		78,834	55,851
სხვა სრული შემოსავალი, რომელიც არ უნდა იქნას რეკლასიფიცირებული მოგებასა და ზარალში მომდევნო პერიოდებისთვის			
აქტუარული შემოსავალი დადგენილ შენატანიან პროგრამაზე	24	919	18
მოგების გადასახადის ეფექტი	14	-	-
სხვა სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში, მოგების გადასახადის გამოკლებით		919	18
სულ, სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		79,753	55,869
საბაზო და გაზავებული მოგება ერთ აქციაზე (შენიშვნა 22)		0.00071	0.00050

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის მიერ 2023 წლის 7 თებერვალს.

გენერალური დირექტორი
სერგეი კობცევი

ფინანსური დირექტორი
ალექსეი ბალჩუგოვი

12-72 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს თელასი

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ათასი ლარი

	შენიშვნა	2022	2021
გაგრძელებული საქმიანობა			
შემოსავლები მომხმარებლებთან გაფორმებული			
ხელშეკრულებებიდან	7	210,700	181,928
სხვა შემოსავლები	8	33,610	23,884
შესყიდული ელექტროენერგია	9	(38,696)	(17,476)
ხელფასები და სხვა გადახდები თანამშრომლებისთვის		(63,247)	(59,529)
ცვეთა და ამორტიზაცია	15, 16, 17	(17,458)	(16,055)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	10	(6,227)	(8,016)
შექმნილი და ამობრუნებული რეზერვები, წმინდა	11	354	319
სხვა საოპერაციო ხარჯები	12	(30,582)	(20,787)
საოპერაციო მოგება		88,454	84,268
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	13	135	718
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	13	(10,508)	(13,418)
კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული შემოსავალი, წმინდა		753	87
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		78,834	71,655
ხარჯები მოგების გადასახადზე	14	–	–
წლის მოგება გაგრძელებული საქმიანობიდან		78,834	71,655
შეწყვეტილი საქმიანობა			
ზარალი შეწყვეტილი საქმიანობიდან, მოგების გადასახადის			
ჩათვლით		–	(15,804)
წლის მოგება		78,834	55,851
სხვა სრული შემოსავალი, რომელიც არ უნდა იქნას			
რეკლასიფიცირებული მოგებასა და ზარალში მომდევნო			
პერიოდებისთვის			
აქტუარული შემოსავალი დადგენილ შენატანიან პროგრამაზე	24	919	18
მოგების გადასახადის ეფექტი	14	–	–
სხვა სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში, მოგების		919	18
გადასახადის გამოკლებით			
სულ, სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		79,753	55,869
საბაზო და გაზავებული მოგება ერთ აქციაზე (შენიშვნა 22)		0.00071	0.00050

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის მიერ 2023 წლის 7 თებერვალს.

გენერალური დირექტორი
სერგეი კობცევი

ფინანსური დირექტორი
ალექსეი ბალჩუგოვი

12-72 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს თელასი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათასი ლარი

	შენიშვნა	2022	2021
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	15	361,823	329,420
აქტივების გამოყენების უფლება	16	1,372	1,630
არამატერიალური აქტივები	17	916	1,003
რესტრუქტურული სავაჭრო დებიტორული დავალიანება, გრძელვადიანი ნაწილი	18	300	494
სხვა გრძელვადიანი აქტივები		74	29
სულ გრძელვადიანი აქტივები		364,485	332,576
მიმდინარე აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	19	6,311	6,488
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	18	31,575	46,723
გადახდილი ავანსები	20	9,751	2,771
ფულადი სახსრები, რომელთა გამოყენებაც შეზღუდულია	21	323	201
ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები	21	623	1,173
სულ მიმდინარე აქტივები		48,583	57,356
სულ აქტივები		413,068	389,932
კაპიტალი და ვალდებულებები			
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	22	112,429	112,429
დამატებითი შენატანები კაპიტალში	22	25,747	25,747
სხვა რეზერვები	22	718	(201)
გაუნაწილებელი მოგება		118,757	39,923
სულ კაპიტალი		257,651	177,898
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
პროცენტიანი სესხები და თამასუქები	23	34,890	33,390
ანარიცხები სამართლებრივ სარჩელებზე	11	922	1,410
შრომითი საქმიანობის შემდგომი გასამრჯელოები	24	1,649	2,407
სახელმწიფო გრანტები	25	64	135
საიჯარო ვალდებულებები	16	769	921
სხვა ვალდებულებები		861	991
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		39,155	39,254
მიმდინარე ვალდებულებები			
პროცენტიანი სესხები და თამასუქები	23	24,158	28,894
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	26	67,066	97,319
სახელშეკრულებო ვალდებულებები		1,820	1,794
მიღებული ავანსები		13,910	9,316
სახელმწიფო სუბსიდიები	25	158	160
შრომითი საქმიანობის შემდგომი გასამრჯელოები	24	152	134
საგადასახადო ვალდებულებები, წმინდა	27	7,018	968
საიჯარო ვალდებულებები	16	669	932
ანარიცხები სამართლებრივ სარჩელებზე	11	1,155	1,445
საგადასახადო ანარიცხები	27	–	17,399
გადასახდელი დივიდენდები		61	61
სხვა ვალდებულებები		95	95
შეწყვეტილ საქმიანობასთან დაკავშირებული ვალდებულებები		–	14,263
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		116,262	172,780
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		413,068	389,932

12-72 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს თელასი

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

ათასი ლარი

	2022	2021
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		
მომხმარებლებისაგან მიღებული ფულადი სახსრები	312,056	497,551
შესყიდულ ელექტროენერგიაზე მიმწოდებლებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები	(74,355)	(288,799)
თანამშრომლებისთვის და მათი სახელით გადახდილი ფულადი სახსრები	(63,385)	(58,214)
დღგ და სხვა გადასახადები, გადახდილი მოგების გადასახადის გარდა	(54,095)	(70,493)
სხვა გადახდილი საოპერაციო ხარჯები	(25,582)	(21,187)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრები	94,639	58,858
გადახდილი მოგების გადასახადი	-	-
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები	94,639	58,858
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების შეძენა დღგ-ის ჩათვლით	(69,522)	(41,712)
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი	209	402
საბანკო ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტი	135	534
გაცემულ სესხებზე დარიცხული პროცენტი	-	24
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები	(69,178)	(40,752)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან		
სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების მიღება	-	(100)
სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების დაფარვა	(11,650)	(7,361)
საიიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	(1,032)	(1,204)
გადახდილი დივიდენდები	-	(2)
გადახდილი პროცენტები	(12,640)	(9,426)
სხვა გადახდილი ფინანსური ხარჯები	(139)	(419)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები	(25,461)	(18,512)
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა კლება	-	(406)
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე	(550)	(760)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში (შენიშვნა 21)	1,173	2,339
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს (შენიშვნა 21)	623	1,173

მნიშვნელოვანი არაფულადი ოპერაციები:

2022 წლის ფინანსური და საინვესტიციო საქმიანობა, რომლისთვისაც საჭირო არ გამხდარა ფულადი სახსრების ან მათი ეკვივალენტების გამოყენება, მოიცავდა შემდეგს:

- ▶ 1,924 ლარის (2021 წ.: 1,050 ლარი) ღირებულების დემონტირებული ძირითადი საშუალებების გადატანა ძირითადი საშუალებებიდან სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში
- ▶ 257 ლარის (2021 წ.: 219 ლარი) სამართლიანი ღირებულების ძირითადი საშუალებების უსასყიდლოდ მიღება მომხმარებლებისგან (შენიშვნა 8);
- ▶ შეწყვეტილ საქმიანობასთან უშუალოდ დაკავშირებული ვალდებულებების რეკლასიფიკაცია მოკლევადიან სესხებად 10,000 ლარის ოდენობით (შენიშვნები 3; 23).

12-72 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს თელასი

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

ათასი ლარი

	სააქციო კაპიტალი	დამატებითი შენატანები კაპიტალში	სხვა რეზერვები	აკუმული- რებული მოგება/ (ზარალი)	სულ
2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	112,429	25,747	(219)	(15,928)	122,029
წლის მოგება	–	–	–	55,851	55,851
წლის სხვა სრული შემოსავალი	–	–	18	–	18
სულ წლის სრული შემოსავალი	–	–	18	55,851	55,869
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	112,429	25,747	(201)	39,923	177,898
წლის მოგება	–	–	–	78,834	78,834
წლის სხვა სრული შემოსავალი	–	–	919	–	919
სულ წლის სრული შემოსავალი	–	–	919	78,834	79,753
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	112,429	25,747	718	118,757	257,651

12-72 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ათასი ლარი

1. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

სს „თელასი“ (შემდგომში – კომპანია) არის საქართველოში დაფუძნებული სააქციო საზოგადოება, დარეგისტრირებული დიდუბის რაიონული სასამართლოს მიერ 1995 წლის 14 მაისს (საიდენტიფიკაციო კოდი № 202052580). კომპანიის ოფიციალური იურიდიული მისამართია ვანის ქ. 3, თბილისი 0154, საქართველო.

2021 წლის 1 ივლისამდე კომპანიის ძირითადი საქმიანობა იყო ელექტროენერგიის შესყიდვა და განაწილება საყოფაცხოვრებო და სამრეწველო სექტორების მომხმარებლებზე თბილისში, საქართველო. ენერგეტიკის შესახებ საქართველოს კანონში შეტანილი ცვლილებების საფუძველზე, რომლებიც ძალაში შევიდა 2021 წლის 1 ივლისიდან, განხორციელდა ენერგოკომპანიის მიწოდებისა და განაწილების ფუნქციების განცალკევება და კომპანია გახდა ელექტროენერგიის გამანაწილებელი სისტემის ოპერატორი. კომპანია შედგება ერთი საოპერაციო სეგმენტისგან.

კომპანიის აქციების საკონტროლო პაკეტი (75.11%) ფლობს Silk Road Holdings B.V (შემდგომში – მშობელი კომპანია), ხოლო მისი საბოლოო მშობელი კომპანიაა სს „ინტერ რაო“ (შემდგომში – საბოლოო მშობელი კომპანია), რომელსაც აკონტროლებს რუსეთის ფედერაცია.

აქციების 24.53% ფლობს შპს „ბესტ ენერჯი გრუპი“. კერძო პირები ფლობენ დანარჩენ 0.36%.

ეს ფინანსური ანგარიშგება ჯერ არ არის დამტკიცებული აქციონერთა კრების მიერ. აქციონერთა კრება, როგორც წესი, ტარდება საანგარიშო თარიღის შემდეგი წლის პირველ ნახევარში. აქციონერებს უფლება აქვთ შეიტანონ ცვლილებები და დამატებები ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ.

2. მომზადების საფუძვლები

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების მეთოდის მიხედვით. ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა თანხა წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

3. ფუნქციონირებადი საწარმო

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის მიმდინარე ვალდებულებებმა გადააჭარბა მის მიმდინარე აქტივებს 67,679 ლარის ოდენობით (2021 წ.: 115,424 ლარი). 2022 წელს კომპანიამ დააგროვა 78,834 ლარის ოდენობის წმინდა მოგება (2021 წ.: 55,851 ლარი). 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას ჰქონდა ვადაგასული სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება მესამე პირების მიმართ 45,425 ლარის ოდენობით, საიდანაც ძირითადი თანხა შეადგენს 21,603 ლარს (2021წ: 44,373 ლარი), ხოლო ჯარიმებსა და საურავებზე კრედიტორული დავალიანება – 23,822 ლარს (2021წ: 14,240 ლარი). მიმდინარე სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება მესამე პირების მიმართ შეადგენს 3,894 ლარს (2021წ.: ნული).

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

3. ფუნქციონირებადი საწარმო (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპზე დაყრდნობით მისაღებია. არსებობს რისკები და გაურკვევლობები, რომლებიც ხელმძღვანელობის კონტროლს არ ექვემდებარება, რის გამოც შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს, ანგარიშგების თარიღით გაკეთებული განცხადებებისგან. კომპანია შეფასებისას, რომ გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, ითვალისწინებს შემდეგ დაშვებებს:

- ▶ 2021 წლის 1 იანვრიდან, სემეკის 2020 წლის 29 დეკემბრის N83 დადგენილებით გაიზარდა რეალიზაციის ტარიფები (საშუალო ზრდამ შეადგინა 40%). აღნიშნული ტარიფები მოქმედებდა 2021 წლის 1 ივლისამდე, მიწოდებისა და განაწილების ფუნქციის განცალკევებამდე (შენიშვნა 7).
- ▶ 2020 წლის 16 აპრილს, საქართველოს მთავრობამ N246 დადგენილებით დაამტკიცა ელექტროენერგიის ბაზრის კონცეფცია (ბაზრის კონცეფცია): 2021 წლის 1 ივლისიდან ენერგოკომპანიების მიწოდებისა და განაწილების ფუნქციები გაიყო. ეს ნიშნავს, რომ კომპანიაზე აღარ იმოქმედებს ელექტროენერგიის შესყიდვის ფასის არასასურველი რყევები, რამდენადაც კომპანია განახორციელებს მხოლოდ განაწილების საქმიანობას შესაბამისი მარჟის გამოყენებით.
- ▶ გადაცემის ახალი ტარიფი, რომელიც ვრცელდება კომპანიაზე 2021 წლის 1 ივლისიდან, განსაზღვრული იქნა სემეკ-ის 2021 წლის 29 ივნისის დადგენილებით N27. განაწილების საშუალო ტარიფი წინა დადგენილებასთან შედარებით გაიზარდა. ეს ტარიფები ძალაშია 2024 წლის 1 იანვრამდე.
- ▶ მიწოდებისა და განაწილების ფუნქციების განცალკევების შემდეგ, კომპანიის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად შემცირდა, ვინაიდან კომპანია აღარ არის დამოკიდებული მომხმარებლის გადახდის უნარიანობაზე, რადგან ძირითადი დებიტორული დავალიანება შემოდის მიწოდების კომპანიისგან – შპს „თბილისის ელექტრომომწოდებელი კომპანია“, რომელიც კომპანიის დაკავშირებულ მხარეს წარმოადგენს. გამანაწილებელი მომსახურების გადახდის ვადებს არეგულირებს საქართველოს კანონი „ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ და მიმწოდებლის მიერ თვიური გადახდების გარანტიას იძლევა;
- ▶ 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის დავალიანება ქართული კომერციული ბანკების მიმართ, 2023 წლის მარტსა და 2025 წლის იანვარში დაფარვის ვადით, შეადგენდა 38,034 ლარს. 2022 წელს გადასახდელი ძირითადი ვალის 25,000 ლარიდან, დაკრედიტების არსებული გრაფიკების გათვალისწინებით, კომპანიამ დაფარა მხოლოდ 9,000 ლარი. ქართული ბანკებისთვის გადასახდელი სესხების ნაშთი, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეადგენდა 29,041 ლარს (შენიშვნა 23). იმის გამო, რომ 2022 წელს კომპანიამ ვერ უზრუნველყო ბანკის წინაშე ნაკისრი ვალდებულებების სრულად დაფარვა, 2022 წელს გადასახდელი 16,000 ლარის ოდენობის ძირითადი თანხის გადახდა თავდაპირველად 2023 წლამდე გადაიტანა. სესხის ხელშეკრულებაში შემდგომი ცვლილება გაფორმდა 2023 წლის 20 იანვარს (შენიშვნა 34), რის შედეგადაც კიდევ ერთხელ დაკორექტირდა დაფარვის გრაფიკი, ხოლო დაფარვის საბოლოო ვადა - 2025 წლის იანვარი - დარჩა უცვლელი (შენიშვნა 23).

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

3. ფუნქციონირებადი საწარმო (გაგრძელება)

- ▶ გადასახდელი დღგ შედის მოკლევადიან ვალდებულებებში 3,371 ლარის ოდენობით, რომელიც მიკუთვნებულია გადავადებულ დღგ-ს (შენიშვნა 27) და გადახდილი უნდა იქნას საგადასახადო ორგანოებისთვის, როდესაც აღნიშნული დავალიანება ანაზღაურებული ან ჩამოწერილი იქნება. იმის გათვალისწინებით, რომ დავალიანების გადახდის ან ჩამოწერის ვადები არ არის განსაზღვრული, თანხა არ არის დისკონტირებული. მიუხედავად იმისა, რომ ბალანსი მიმდინარედ არის კლასიფიცირებული, მისი ცვლილება წლიდან წლამდე უმნიშვნელოა, ამგვარად, ეს, სავარაუდოდ, არ გამოიწვევს რესურსების სრული მოცულობით გადინებას 2023 წლის განმავლობაში;
- ▶ კომპანიის შეფასებით, ვადაგადაცილებული კრედიტორული დავალიანების ძირითადი ვალის 45,425 ლარის ოდენობის საერთო თანხიდან 2023 წელს დაფარულ იქნება მხოლოდ 14,200 ლარი. კომპანიამ 2022 წლის განმავლობაში დაფარა 22,770 ლარის ოდენობის ვადაგადაცილებული კრედიტორული დავალიანება და იმედოვნებს სრულად დაფაროს ვადაგადაცილებული ძირი 2024 წელს. თუმცა, 45,425 ლარი მოიცავს 23,822 ლარის ოდენობით ჯარიმებსა და საურავებს. კომპანია აწარმოებს მოლაპარაკებებს კონტრაგენტებთან, რათა უარი თქვან მათ გადახდევინებაზე. კომპანიამ 2022 წელს, წინა პერიოდების მსგავსად არ მიმართა კრედიტორული დავალიანების ფაქტორინგს. მოსალოდნელია, რომ მოლაპარაკებები ჯარიმებისა და საურავების გადახდაზე უარის შესახებ დასრულდება 2024 წელს. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების თარიღისთვის, ოფიციალური შეთანხმებების მიღწევას ადგილი არ ჰქონია.
- ▶ კომპანია მოელის, რომ მოკლევადიანი ვალდებულება 7,431 ლარის ოდენობით (შენიშვნა 26) ჩამოწერილი იქნება და არ მოითხოვს ნაღდ ანგარიშგებას, იმ ფაქტის საფუძველზე, რომ ვალდებულება შესრულებულია;
- ▶ 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას ჰქონდა დავალიანება, რომელიც შედგება დეპოზიტებისა და საავანსო თანხებისგან შპს „თბილისის ელექტრომომწოდებელი კომპანიის“ მიმართ ელექტროენერგიის მიწოდების ხელშეკრულებით შეწყვეტილ საქმიანობაზე. 2022 წელს კომპანიამ დაფარა ამ დავალიანების ნაწილი 4,263 ლარის ოდენობით, დარჩენილი თანხა 10,000 ლარის ოდენობით გადაკლასიფიცირდა მოკლევადიან სესხად, რომელიც დაფარულ უნდა იქნას 2023 წლის აგვისტოში (შენიშვნა 23).

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ ინიციატივების კომბინაცია კომპანიას საჭირო ლიკვიდურობით უზრუნველყოფს, რათა გააგრძელოს საქმიანობა 2023 წლის შემდგომ პერიოდში.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ემყარება მიმდინარე მოლოდინებსა და პროგნოზებს. არსებობს არსებითი გაურკვევლობა დაკავშირებული იმ მოვლენებთან და პირობებთან, რომელთაც შეუძლიათ, მნიშვნელოვანი ექვი შეიტანონ კომპანიის შესაძლებლობებში, რომ მან გააგრძელოს უწყვეტი საქმიანობა, და, შესაბამისად, კომპანიამ ვერ უზრუნველყოს თავისი აქტივების რეალიზება და ვალდებულებების შესრულება ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში. დღეისათვის, ყველა ოპერაცია ემყარება იმ დაშვების საფუძველს, რომ კომპანია მომავალშიც დარჩება ფუნქციონირებად საწარმოდ და მოახდენს თავისი აქტივების რეალიზაციასა და ვალდებულებების დაფარვას ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

- ა) ახალი სტანდარტები, განმარტებები და შესწორებები მოქმედ სტანდარტებში, რომლებიც ძალაში შევიდა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებასთან მიმართებით 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით

შემდეგი შესწორებები და განმარტებები გამოყენებული იქნება პირველად 2022 წელს, მაგრამ არ ექნება მნიშვნელოვანი ზემოქმედება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- ▶ შესწორებები მითითებებში კონცეპტუალურ საფუძვლებზე - შესწორებები ფასს (IFRS) 3-ში;
- ▶ ძირითადი საშუალებები - შემოძინებები დანიშნულებისამებრ გამოყენებამდე - შესწორებები ფასს (IAS) 16-ში;
- ▶ დატვირთვითი ხელშეკრულებები - ხელშეკრულების შესრულების დანახარჯები - შესწორებები ფასს (IAS) 37-ში;
- ▶ ფასს (IFRS) 1 ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველი გამოყენება – პირველი გამოყენება შვილობილი საწარმოს მიერ;
- ▶ ფასს (IFRS) 9 ფინანსური ინსტრუმენტები – 10% ტესტის დროს საკომისიოები ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისათვის;
- ▶ ფასს (IAS) 41 სოფლის მეურნეობა – გადასახადებით დაბეგვრა სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას.

ბ) უცხოური ვალუტა

კომპანიის სამუშაო ვალუტაა ლარი, რადგანაც ეს არის იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, რომელშიც კომპანია ეწევა საქმიანობას.

უცხოურ ვალუტაში შესრულებული ოპერაციების თავდაპირველ აღრიცხვას კომპანია აწარმოებს ოპერაციის თარიღისთვის დადგენილი ფუნქციონალური ვალუტის კურსის შესაბამისად.

უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია საანგარიშგებო თარიღისთვის ფუნქციონალური ვალუტის სპოტ სავალუტო კურსის შესაბამისად. სხვაობების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

უცხოურ ვალუტაში გამოხატული და პირვანდელი ღირებულებით ასახული არაფულადი მუხლები გადაყვანილია თავდაპირველი ოპერაციების თარიღისათვის მოქმედი სავალუტო კურსების შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

გ) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თავდაპირველი ღირებულებით, საიდანაც გამოკლებულია დაგროვილი ცვეთა და/ან გაუფასურების შედეგად დარიცხული ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ასეთი ხარჯები მოიცავს ძირითადი საშუალების ნაწილის შეცვლისა და სესხით სარგებლობის ხარჯებს გრძელვადიანი სამშენებლო პროექტების შემთხვევაში, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. როდესაც, პერიოდულად, ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ნაწილის შეცვლა ხდება აუცილებელი, კომპანია ასეთ ნაწილებს აღიარებს დამოუკიდებელ აქტივად სასარგებლო გამოყენების კონკრეტული ვადით და შესაბამისად არიცხავს ცვეთას. ანალოგიურად, როდესაც ტარდება ფართომასშტაბიანი ინსპექცია, მისი ხარჯის აღიარება ხორციელდება ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების ოდენობაში ჩანაცვლების ღირებულების სახით, აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემთხვევაში. ყველა დანარჩენი შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯები გაწევისთანავე აისახება მოგებაში ან ზარალში.

ძირითადი საშუალების ნაწილის შეცვლის ხარჯის აღიარება ხდება ამ ძირითადი საშუალების საბალანსო ღირებულებაში თუ მოსალოდნელია, რომ კომპანია მიიღებს ამ ნაწილის თანმდევ სამომავლო ეკონომიკურ სარგებელს და თუ შესაძლებელია მისი ხარჯის სარწმუნოდ შეფასება. შეცვლილი ნაწილის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება.

(ii) ცვეთა

ცვეთის აღიარება მოგებაში ან ზარალში ხდება ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რადგან იგი ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას. ცალკეული აქტივის მნიშვნელოვანი კომპონენტები ფასდება და თუ ამ კომპონენტს აქტივის დანარჩენი ნაწილისგან განსხვავებული სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვს, მასზე ცვეთის ასახვა განსხვავებულად ხორციელდება. მიწის ცვეთა არ ხდება.

სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადებია:

შენობა-ნაგებობები	50 წლამდე
მანქანები და მოწყობილობები	15-30 წლამდე
საოფისე აღჭურვილობა და ინვენტარი	5-15 წლამდე
ავტოსატრანსპორტო საშუალებები	5-20 წლამდე

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

გ) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

(iii) აღიარების შეწყვეტა

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული მოგება თუ ზარალი (რომელიც გამოითვლება, როგორც გასხვისებიდან წმინდა შემოსულობასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა) აისახება მოგებაში ან ზარალში აქტივის აღიარების შეწყვეტისთანავე.

აქტივების ნარჩენი ღირებულება, სასარგებლო გამოყენების ვადა და ცვეთის დარიცხვის მეთოდები გადაისინჯება ყოველწლიურად და, საჭიროების შემთხვევაში, კორექტირდება შესაბამისად.

დ) იჯარა

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

ვადის დასაწყისში, კომპანია ახორციელებს ხელშეკრულების შეფასებას იჯარის არსებობასთან დაკავშირებით. ეს შეფასება მოიცავს მოსაზრებას კომპანიის მიერ მიღებულ აქტივზე დამოკიდებულების გამოსავლენად, იღებს თუ არა კომპანია არსებითად ყველა ეკონომიკურ სარგებელს აქტივის გამოყენებიდან, აქვს თუ არა კომპანიას უფლება მართოს ამ აქტივის გამოყენება. კომპანიამ იმ მოკლევადიანი იჯარისათვის, რომელთა საიჯარო პერიოდი არ აღემატება 12 თვეს და ასევე დაბალი ღირებულების მქონე საიჯარო აქტივების იჯარის აღიცხვისთვის აირჩია ფასს (IFRS) 16-ის პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომა. კომპანია იყენებს გამარტივებულ სააღრიცხვო რეჟიმს მოკლევადიანი იჯარისთვის და დაბალი ღირებულების იჯარისთვის.

მსგავსი ხელშეკრულებებისთვის საიჯარო გადახდის აღიარება ხდება შესაბამისი პერიოდის ხარჯებში, იჯარის ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდით.

კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად, იჯარის ვადა განისაზღვრება ხელშეკრულების მიხედვით განსაზღვრული ვადით, მისი შესაძლო გაგრძელების გათვალისწინებით. განუსაზღვრელი ვადის მქონე ხელშეკრულების შემთხვევაში, იჯარის ვადა განისაზღვრება ხელშეკრულების ვადის შესაძლო გაგრძელების ვადის საფუძველზე.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

დ) იჯარა (გაგრძელება)

კომპანია ახორციელებს აქტივების გამოყენების უფლების (აგუ) და საიჯარო ვალდებულების აღიარებას იჯარის დაწყების მომენტში. აგუ-ს თავდაპირველი შეფასება წარმოებს თავდაპირველი ღირებულებით, რომელიც მოიცავს შემდეგს:

- ▶ საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველი შეფასებას;
- ▶ საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე (იჯარის საფასურის წინასწარი გადახდა), მოიჯარისგან მიღებული საიჯარო გადახდების გამოკლებით;
- ▶ იჯარზე გაწეულ სავარაუდო ხარჯებს იჯარით აღებული აქტივის დემონტაჟზე, გადაადგილებასა და აღდგენაზე, საიჯარო ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად.

აგუ-ს შემდგომი ცვეთა წარმოებს წრფივი მეთოდით, აგუ-ს სასარგებლო გამოყენების ვადის დაწყებიდან მისი დასრულების თარიღამდე ან იჯარის ვადის დასრულებამდე. აგუ-ს სასარგებლო გამოყენების ვადა შეესაბამება ძირითადი საშუალებების სასარგებლო გამოყენების ვადას.

საიჯარო ვალდებულება უნდა შეფასდეს იმ საიჯარო გადახდების არსებული ღირებულების მიხედვით, რომლებიც ამ თარიღისთვის განხორციელებული არ არის. საიჯარო ვალდებულებების დისკონტირება უნდა განხორციელდეს იმ საპროცენტო განაკვეთით, რომელიც აღებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის სტატისტიკური მონაცემებიდან, კომპანიის დამტკიცებული შიდა პოლიტიკის თანახმად.

შემდგომი შეფასება

თავდაპირველი ღირებულების აღრიცხვის მოდელის გამოყენებით, კომპანია აფასებს აგუ-ს თავდაპირველი ღირებულებით, ამორტიზაციის და გაუფასურებით დაგროვილი ზარალის გამოკლებით, რომელიც კორექტირდება საიჯარო ვალდებულების გადაფასების გათვალისწინებით. აგუ-ს ცვეთა წარმოებს იჯარის დაწყების თარიღიდან აქტივის სასარგებლო გამოყენების ვადის დასრულებამდე.

საიჯარო ვალდებულების შეფასება ხდება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. იჯარის დაწყების თარიღის შემდეგ, კომპანია აფასებს საიჯარო ვალდებულებებს შემდეგნაირად:

- ▶ ზრდის საბალანსო ღირებულებას, საიჯარო ვალდებულებებზე დარიცხული პროცენტების ასახვით;
- ▶ ამცირებს საბალანსო ღირებულებას, იჯარაზე განხორციელებული გადახდების ასახვით; და
- ▶ ახორციელებს საკუთარი საბალანსო ღირებულების გადაფასებას, გადაფასების ასახვისთვის ან საიჯარო ხელშეკრულებებში ცვლილებების შესატანად ან გადასინჯული ფიქსირებული საიჯარო გადახდების ასახვად.

კომპანია აღიარებს ხარჯებს საიჯარო ვალდებულების პროცენტების სახით მოგებასა და ზარალში ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების ნაწილში.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ე) არამატერიალური აქტივები

ცალკე შეძენილი არამატერიალური აქტივები თავდაპირველი აღიარებისას ფასდება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დარიცხული ამორტიზაცია და გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგები, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. კომპანიის შიგნით წარმოქმნილი არამატერიალური აქტივების კაპიტალიზაცია, გარდა კაპიტალიზებული კვლევა-განვითარების ხარჯებისა, არ ხდება და ხარჯი აისახება იმ წლის მოგებაში ან ზარალში, რომლის განმავლობაშიც ეს ხარჯი იქნა გაწეული.

არამატერიალური აქტივების სასარგებლო გამოყენების ვადა ფასდება სასრულად და შეზღუდულია 5-15 წლამდე.

სასრული სასარგებლო ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზება ხდება სასარგებლო გამოყენების ვადის პერიოდში და გაუფასურების ოდენობის დასადგენად გადაფასდება მაშინ, როდესაც რამე მიანიშნებს ამ არამატერიალური აქტივის შესაძლო გაუფასურებაზე.

ამორტიზაციის პერიოდი და მეთოდი სასარგებლო გამოყენების სასრული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივის შემთხვევაში მინიმუმ ყოველი ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს გადაისინჯება. მოსალოდნელი სასარგებლო გამოყენების ვადის ან აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელი ათვისების ცვლილება აღირიცხება ამორტიზაციის პერიოდის ან მეთოდის შესაბამისად შეცვლით და განიხილება, როგორც სააღრიცხვო შეფასებებში მომხდარი ცვლილება. სასრული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში არამატერიალური აქტივების ფუნქციების შესაბამის ხარჯის კატეგორიაში.

კომპანია არ ფლობს სასარგებლო გამოყენების შეუზღუდავი ვადის მქონე არამატერიალურ აქტივებს.

არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი ფასდება, როგორც გასხვისების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და მისი აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, როდესაც აქტივის აღიარება წყდება.

ვ) სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. სასაქონლო-მატერიალური მარაგის თვითღირებულება ეყრდნობა საშუალო შეწონილი ღირებულების პრინციპს და მოიცავს მარაგების შეძენის ხარჯებს, ასევე წარმოების და დამუშავების ხარჯს, წარმოების თვითღირებულებას და სხვა ხარჯებს, რომელთა გაწევაც გახდა საჭირო მარაგების არსებულ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის ჩვეულებრივ სამეურნეო პროცესში სავარაუდო გასაყიდი ფასი, პროდუქციის დასრულების მიახლოებითი ხარჯებისა და გაყიდვისათვის საჭირო დანახარჯების გამოკლებით.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები

(i) ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია ხორციელდება თავდაპირველი აღიარების დროს, „შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული“, ან „შემდგომში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავლში (სსშ)“, ან „შემდგომში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით“.

თავდაპირველი აღიარების დროს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის ფულადი ნაკადების სახელშეკრულებო მახასიათებლებზე და კომპანიის მართვის ბიზნესმოდელზე. თავდაპირველად, კომპანია ფინანსურ აქტივს აფასებს მისი სამართლიანი ღირებულებით გარიგების ხარჯების გათვალისწინებით, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ფინანსური აქტივის შეფასება ხდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება, რომელიც დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს არ შეიცავს, ან რომელთან დაკავშირებითაც კომპანიამ გამოიყენა პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომა, უნდა შეფასდეს გარიგების იმ ფასით, რომელიც განსაზღვრულია ფასს (IFRS) 15-ის შესაბამისად.

სსშ-ს შემადგენლობაში, ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით ფინანსური აქტივის კლასიფიცირების და შეფასების მიზნით, აუცილებელია ფულადი სახსრების მოძრაობის არსებობა, რომლებიც არის „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდა (SPPI)“. ამ შეფასებას ეწოდება SPPI ტესტი და ხორციელდება ინსტრუმენტის დონეზე.

კომპანიის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს იმას, თუ როგორ მართავს იგი საკუთარ ფინანსურ აქტივებს, ფულადი სახსრების ნაკადების გენერირების მიზნით. ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს, მოხდება თუ არა ფულადი სახსრების წარმოქმნა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების შედეგად.

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნით, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია ოთხ კატეგორიად:

- ▶ ფინანსური აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით (ვალის ინსტრუმენტები);
- ▶ ფინანსური აქტივები სამართლიანი ღირებულებით სსშ-ს შემადგენლობაში, რომელიც რეკლასიფიცირდება გაუნაწილებელ მოგებაში ან ზარალში (ვალის ინსტრუმენტები);
- ▶ ფინანსური აქტივები სამართლიანი ღირებულებით სსშ-ს შემადგენლობაში, რომელიც არ რეკლასიფიცირდება გაუნაწილებელ მოგებაში ან ზარალში აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში (წილობრივი ინსტრუმენტები);
- ▶ ფინანსური აქტივები სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით (ვალის ინსტრუმენტები) ყველაზე აქტუალურია კომპანიისთვის. კომპანია აფასებს ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით, შემდეგი ორი პირობის შესრულების შემთხვევაში:

- ▶ ბიზნესმოდელის ფარგლებში, ფინანსური აქტივი განკუთვნილია ფინანსური აქტივების ფლობის მიზნით სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად; და
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობების თანახმად, განსაზღვრულ თარიღებში წარმოიქმნება ფულადი ნაკადები, რომლებიც არის მხოლოდ ძირითადი თანხის და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდა.

ფინანსური აქტივების ამორტიზებული ღირებულებით შეფასება შემდგომ ხორციელდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით (EIR) და ექვემდებარება გაუფასურებას. აქტივის აღიარების შეწყვეტის, ცვლილების ან გაუფასურების შემთხვევაში, მოგება და ზარალი აღიარებული უნდა იქნას მოგებაში ან ზარალში.

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელსაც კომპანია ფლობს 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არის ფინანსური აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით და შეიცავს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, ფულად სახსრებს, რომელთა გამოყენებაც შეზღუდულია, სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებას, რესტრუქტურირებულ სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებას.

აღიარების შეწყვეტა

ძირითადად, ფინანსური აქტივის (ან შესაბამის შემთხვევებში, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება (ანუ ხდება კომპანიის ფინანსური ანგარიშგებიდან ამოღება) იმ შემთხვევაში, თუ:

- ▶ აქტივიდან ფულადი სახსრების ნაკადების მიღებაზე უფლების მოქმედების ვადა ამოიწურა; ან
- ▶ „კომპანიამ“ აქტივიდან ფულადი სახსრების ნაკადების მიღებაზე უფლება გადასცა ან იკისრა ვალდებულება სრულად გადაუხადოს მესამე მხარეს მიღებული ფულადი სახსრების ნაკადები არსებითი დაგვიანების გარეშე „სატრანზიტო“ შეთანხმებით, ასევე ან (ა) „კომპანიამ“ აქტივის პრაქტიკულად ყველა რისკი და სარგებელი გადასცა, ან (ბ) „კომპანიას“ აქტივის პრაქტიკულად ყველა რისკი და სარგებელი არ გადაუცია და არც შეუნარჩუნებია, მაგრამ გადასცა ამ აქტივებზე კონტროლი.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

კომპანიის მიერ აქტივისგან ფულადი სახსრების ნაკადების მიღებაზე თავისი უფლების გადაცემის ან სატრანზიტო შეთანხმების დადების შემთხვევაში, კომპანია აფასებს შეინარჩუნა თუ არა მან საკუთრების უფლებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი, და რა დონეზე. იმ შემთხვევაში, თუ იგი აქტივისგან პრაქტიკულად ყველა რისკს და სარგებელს არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს, ასევე არ გადასცემს კონტროლს აქტივზე, კომპანია აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას აქტივში მონაწილეობის გაგრძელების ფარგლებში. ასეთ შემთხვევაში კომპანია ასევე აღიარებს შესაბამის ვალდებულებას. გადაცემული აქტივის და შესაბამისი ვალდებულების შეფასება ხდება კომპანიის მიერ შენარჩუნებული უფლებებისა და ვალდებულებების ასახვის პრინციპის შესაბამისად.

აქტივში მონაწილეობის გაგრძელება, რომელიც იღებს გადაცემული აქტივის გარანტიის ფორმას, შეფასებული უნდა იქნას აქტივის თავდაპირველი საბალანსო ღირებულებიდან ყველაზე ნაკლების და ანაზღაურების მაქსიმალური ოდენობის მიხედვით, რომლის გადახდა შეიძლება მოსთხოვონ კომპანიას.

კომპანია აღიარებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECLs) რეზერვს საკუთარი ფინანსური აქტივებისთვის საამორტიზაციო ღირებულებით.

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება, რესტრუქტურიზირებული დებიტორული დავალიანება

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებასთან და რესტრუქტურიზირებულ დებიტორულ დავალიანებასთან მიმართებით, კომპანია იყენებს გამარტივებულ მეთოდს, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გასაანგარიშებლად. შესაბამისად, კომპანია არ ადევნებს თვალყურს საკრედიტო რისკის ცვლილებას, ამის მაგივრად აღიარებს ზარალის რეზერვს, ECLs-ის მთელი ვადის გათვალისწინებით, თითოეული საანგარიშო თარიღით. კომპანიამ დაადგინა რეზერვირების მატრიცა, რომელიც დაფუძნებულია კრედიტებიდან მიღებული ზარალების ისტორიულ გამოცდილებაზე და დაკორექტირებულია იმ საპროგნოზო ფაქტორებით, რომლებიც დამახასიათებელია მოვალეების და ეკონომიკური პირობებისთვის.

კომპანია თვლის, რომ დადგა ფინანსური აქტივის დეფოლტი, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდები ვადაგადაცილებულია. თუმცა, რიგ შემთხვევებში, კომპანიას შეუძლია მიიჩნიოს, ფინანსური აქტივის დეფოლტის დადგომა, თუ შიდა ან გარე ინფორმაცია მიუთითებს, რომ დაუფარავი სახელშეკრულებო თანხების სრულად მიღება ნაკლებ სავარაუდოა, მანამ, სანამ მხედველობაში იქნება მიღებული საკრედიტო ხარისხის ამალღების ის მექანიზმები, რომლებსაც კომპანია ფლობს. ფინანსური აქტივის ჩამოწერა ხდება იმ შემთხვევაში, თუ არ არსებობს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ანაზღაურების გონივრული მოლოდინი.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

ფინანსური ვალდებულებები ფასს (IFRS) 9-ის შესაბამისად კლასიფიცირებულია, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებაში ან ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები და კრედიტები, ან როგორც წარმოებული ინსტრუმენტები, რომლებიც განკუთვნილია ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს. კომპანია თავისი ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს მათი თავდაპირველი აღიარებისას.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით, სესხებისა და კრედიტების შემთხვევაში აღიარება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, რომელსაც ემატება გარიგებასთან უშუალოდ დაკავშირებული ხარჯები.

კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები, რომლებიც მიეკუთვნება სესხებისა და კრედიტების კატეგორიას, მოიცავს პროცენტიან სესხებს, კრედიტებს და თამასუქებს (შენიშვნა 23) და აგრეთვე, სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებას (შენიშვნა 26).

შემდგომი შეფასება

სესხები და კრედიტები

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, სესხებისა და კრედიტების შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. მოგებისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, ისევე, როგორც, ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის (EIR) გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულება გამოანგარიშებულია მისი ნებისმიერი დისკონტის ან ნამეტი თანხის, აგრეთვე საკომისიოების თუ ხარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება მოგებაში ან ზარალში, ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების ნაწილში.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

აღიარების შეწყვეტა

კომპანია ფინანსური ვალდებულების აღიარებას წყვეტს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულების, გაუქმების ან ამოწურვის შემთხვევაში.

როდესაც ხდება არსებული ფინანსური ვალდებულების ჩანაცვლება სხვა ვალდებულებით იმავე კრედიტორის წინაშე, არსებითად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობების მნიშვნელოვანი ცვლილებით, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება მიჩნეულ უნდა იქნას საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად, ხოლო სხვაობა შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის აისახება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთჩათვლა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ჩათვლა ხორციელდება და წმინდა თანხით აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს სამართლებრივი უფლება მოახდინოს ურთიერთჩათვლა და აპირებს განახორციელოს ურთიერთჩათვლა ნეტო საფუძველზე, ან ერთდროულად მოახდინოს აქტივების რეალიზაცია და ვალდებულებების დაფარვა.

თ) სამართლიანი ღირებულებით შეფასება

სამართლიანი ღირებულება არის ფასი, რომელიც მიღებული ან გადახდილი იქნებოდა აქტივის გაყიდვიდან ან ვალდებულების გადაცემისას, შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის ნებაყოფლობით განხორციელებული ოპერაციის დროს. სამართლიანი ღირებულების შეფასება გულისხმობს, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის ოპერაცია ხორციელდება:

- ▶ მოცემული აქტივის ან ვალდებულების ძირითად ბაზარზე; ან
- ▶ მოცემული აქტივისთვის, ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე, თუ არ არსებობს ძირითადი ბაზარი.

როგორც ძირითადი, ისე ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ხელმისაწვდომი უნდა იყოს კომპანიისათვის.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

თ) სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. გარდა ამისა, ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება განხილულია 29-ე შენიშვნაში. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გათვალისწინებული უნდა იყოს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობები მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი აქტივის გამოყენების შედეგად მისი მაქსიმალური და ყველაზე ეფექტიანი გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილეზე მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს გამოიყენებდა მაქსიმალურად და ყველაზე ეფექტიანად.

კომპანია იყენებს გარემოებების შესატყვის შეფასების მეთოდებს, რომლებზეც არსებობს საკმარისი მონაცემები სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად, შესაბამისი დაკვირვებადი მონაცემების მაქსიმალური და დაუკვირვებადი მონაცემების მინიმალური გამოყენებით.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემების საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების აქტიური ბაზრების კოტირებული (გაუკორექტირებელი) ფასები;
- ▶ დონე 2 – შეფასების სხვა ხერხები, რომელთათვისაც ყველა ამოსავალი მონაცემი, რომელიც მნიშვნელოვან ზეგავლენას ახდენს სამართლიანი ღირებულების აღიარებაზე, დაკვირვებადია პირდაპირ ან ირიბად;
- დონე 3 – შეფასების სხვა ტექნიკები, რომელთათვისაც ყველა ამოსავალი მონაცემი, რომელიც მნიშვნელოვან ზეგავლენას ახდენს სამართლიანი ღირებულების აღიარებაზე, ყველა არ არის დაკვირვებადი ბაზარზე.

იმ აქტივებსა და ვალდებულებებზე, რომლებიც განმეორებით აისახება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში, კომპანია განსაზღვრავს მათ იერარქიის დონეებს შორის გადასვლის აუცილებლობას, კლასიფიკაციის განმეორებითი ანალიზის (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ყველა ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების თითოეული პერიოდის ბოლოს.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარდგენის მიზნით, კომპანიამ განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების, ასევე სამართლიანი ღირებულების ზემოაღნიშნულ იერარქიაში მათი დონის საფუძველზე, როგორც ზემოთ იყო აღწერილი.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

თ) სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

(i) სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული ხარჯები

სესხით სარგებლობის ხარჯები, რომლებიც უშუალოდ არის დაკავშირებული ისეთი აქტივის შეძენასთან, მშენებლობასთან ან წარმოებასთან, რომელიც საჭიროებს საშუალოდ 6 თვეს აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოყენებისათვის მოსამზადებლად ან გასაყიდად, კაპიტალიზდება ამ აქტივის ღირებულების ნაწილის სახით. სესხებთან დაკავშირებული ყველა სხვა ხარჯი აისახება მათი წარმოქმნის პერიოდში.

სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული ხარჯები შედგება პროცენტისგან და სხვა დანახარჯებისგან, რომლებსაც კომპანია გაიღებს სესხის მისაღებად.

ი) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის კომპანია აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში კომპანია განსაზღვრავს აქტივის აღდგენით ღირებულებას. აქტივის აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი და განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან ხდება ფულადი სახსრების შემოღინება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აჭარბებს მის აღდგენით ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებლად და ჩამოიწერება მის აღდგენით ღირებულებამდე. გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირება მიმდინარე ღირებულებამდე ხდება დაბეგვრამდელი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. გაყიდვის ხარჯებით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშება ხორციელდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გათვალისწინებით. ასეთი გარიგებების არარსებობის შემთხვევაში გამოიყენება შეფასების სხვა შესაბამისი მეთოდი. ამ გამოთვლების დასაბუთება ხდება შეფასების კოფიციენტებით ან სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

კომპანია გაუფასურებას გაანგარიშებას ახორციელებს დეტალური ბიუჯეტებისა და ფინანსური პროგნოზების საფუძველზე. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ხუთწლიან პერიოდს მოიცავს.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ი) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის მეხუთე წლის შემდეგ.

უწყვეტი ოპერაციების გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი, მათ შორის სასაქონლო-მატერიალური მარაგების გაუფასურების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, გაუფასურებელი აქტივის ფუნქციის შესაბამის ხარჯის კატეგორიებში.

თითოეული საანგარიშო თარიღისათვის ხორციელდება წინა პერიოდში აღიარებული ზარალის შეფასება, რაიმე ნიშნის არსებობის გამოვლენის მიზნით, რომ გაუფასურებით მიყენებული ადრე აღიარებული ზარალი შემცირდა ან აღარ არსებობს. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, კომპანია აფასებს აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენით ღირებულებას. ადრე აღიარებული გაუფასურების ზარალის შებრუნება შესაძლებელია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ გაუფასურების ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის აღდგენითი ღირებულების განსაზღვრისათვის გაკეთებულ დაშვებებში ცვლილებებია შეტანილი. შებრუნება შეზღუდულია ისეთნაირად, რომ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება მის აღდგენით ღირებულებას, ასევე არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება ცვეთის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული.

კ) გადასახადები

(i) მოგების გადასახადი

საქართველოში კომპანიების წლიური მოგება, ბანკების, სადაზღვევო კომპანიების და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების გარდა, არ იბეგრება 2017 წლის 1 იანვრიდან (შენიშვნა 14). მოგების გადასახადით იბეგრება იმ აქციონერებს შორის დივიდენდების სახით განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან საქართველოს არარეზიდენტები, წმინდა განაწილების თანხიდან 15/85 ოდენობით. მოგების გადასახადი, დივიდენდების გადახდის შედეგად, აღირიცხება ვალდებულების და ხარჯის სახით დივიდენდების გამოცხადების პერიოდში, გადახდის ფაქტიური თარიღისა ან პერიოდისგან დამოუკიდებლად. ცალკეულ შემთხვევებში, დაშვებულია გამოქვითვები მოგების გადასახადზე დარიცხვებიდან, რომლებიც აღირიცხება შესაბამის განაწილებაზე მოგების გადასახადზე ხარჯების შემცირების სახით. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებების გათვალისწინებით, საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიებისთვის არ წარმოიქმნება რაიმე გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. გადახდის წყაროსთან დაკავებული გადასახადი, რომელიც ექვემდებარება გადახდას კომპანიის აქციონერებისთვის დივიდენდების განაწილებასთან დაკავშირებით, აღიარებულია კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშში გამოქვითვის სახით.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

კ) გადასახადები (გაგრძელება)

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს გარკვეული ოპერაციების, რომლებიც განიხილება დივიდენდების ფარულ განაწილებად (მაგალითად, ოპერაციები არასაბაზრო ფასით, ხარჯები ან საქონლის და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება, რომლებიც არ არის დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან) მოგების გადასახადით დაბეგვრას. მსგავსი ოპერაციების დაბეგვრა ექვემდებარება აღრიცხვას საოპერაციო საქმიანობასთან დაკავშირებული გადასახადების ანალოგიურად და წარმოდგენილია „სხვა გადასახადების“ სახით „სხვა საოპერაციო ხარჯების“ შემადგენლობაში, სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

(ii) დამატებული ღირებულების გადასახადი

შემოსავლების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხის გამოკლებით, ქვემოთ ჩამოთვლილი შემთხვევების გარდა:

- ▶ თუ აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, რა შემთხვევაშიც დამატებული ღირებულების გადასახადის აღიარება მოხდება აქტივის შესყიდვაზე გაწეულ დანახარჯებში ან ხარჯის მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- ▶ დებიტორული და კრედიტორული დავალიანება, რომელიც მოიცავს დამატებული ღირებულების გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოსგან მიღებული ან მისთვის გადასახდელი დამატებული ღირებულების გადასახადის აქტივის ან ვალდებულების წმინდა თანხა ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების სხვა საგადასახადო დავალიანების მუხლში. დამატებული ღირებულების გადასახადის გარკვეული თანხა, რომელიც წარმოიქმნა 2006 წლამდე, მხოლოდ მაშინ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოებისთვის გადახდას თუ მიიღება ან ჩამოიწერება შესაბამისი დებიტორული დავალიანება. ასეთი დამატებული ღირებულების გადასახადი აღირიცხება, როგორც გადავადებული დამატებული ღირებულების გადასახადი ნომინალური გადასახდელი ოდენობით.

ლ) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდი ფულის ნაშთებს და საბანკო ანაზრებს, რომელთა დაფარვის თავდაპირველი ვადა სამი თვე ან უფრო ნაკლებია.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

მ) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხორციელდება, თუ წარსული მოვლენის შედეგად, კომპანიას აქვს მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება, რომლის წინასწარი შეფასებაც სარწმუნოდ შეიძლება და ვალდებულების დასაფარად შესაძლოა ეკონომიკური სარგებლის გადინება გახდეს საჭირო. ანარიცხის განსაზღვრა ხდება მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი სახსრების ნაკადების დაბეგვრამდელი განაკვეთით დისკონტირებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და ვალდებულებისთვის დამახასიათებელ რისკებს. დისკონტირების გაუქმების აღიარება აღირიცხება ფინანსური ხარჯის სახით.

ნ) ამონაგები და სხვა შემოსავლები

(ი) *ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან*

მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული ამონაგების აღიარება ხდება, როდესაც კონტროლი საქონელზე ან მომსახურებაზე გადაეცემა მომხმარებელს იმ თანხით, რომელიც ასახავს ანაზღაურებას, რომელზეც უფლების მიღებას კომპანია მოელის ამ საქონლის ან მომსახურების სანაცვლოდ. კომპანიამ დაასკვნა, რომ იგი არის პრინციპალი ყველა ამონაგების ხელშეკრულებებში, ვინაიდან, იგი, როგორც წესი, ახორციელებს საქონლის ან მომსახურების კონტროლს მომხმარებლისთვის მათ გადაცემამდე. აღიარების შემდგომი კონკრეტული კრიტერიუმები ასევე უნდა იქნას დაკმაყოფილებული ამონაგების აღიარებამდე.

მომხმარებლებთან ხელშეკრულების იდენტიფიკაცია

თავდაპირველი აღიარებისას კომპანია განსაზღვრავს მომხმარებლებთან ხელშეკრულების არსებობას.

მომხმარებლებთან ხელშეკრულება უნდა შეესაბამებოდეს ფასს (IFRS) 15-ს, შემდეგი პირობების დაკმაყოფილებით:

- ▶ ხელშეკრულება დამტკიცებულია ხელშეკრულების მხარეების მიერ;
- ▶ შესაძლებელია გადასაცემ საქონელზე ან მომსახურებაზე თითოეული მხარის უფლების იდენტიფიკაცია;
- ▶ შესაძლებელია გადასაცემი საქონლის ან მომსახურების გადახდის პირობების იდენტიფიკაცია;
- ▶ გადასაცემი საქონლის და მომსახურების გადახდის პირობები იდენტიფიცირებულია;
- ▶ ხელშეკრულებას აქვს კომერციული შინაარსი; და
მოსალოდნელია, რომ კომპანია მიიღებს ანაზღაურებას, რომლის მიღების უფლებასაც მოიპოვებს მომხმარებლისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემის სანაცვლოდ.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ნ) ამონაგები და სხვა შემოსავლები (გაგრძელება)

ანაზღაურების მიღების ალბათობის შეფასებისას, კომპანია მხედველობაში იღებს მომხმარებლის უნარს და განზრახვას გადაიხადოს ანაზღაურება დადგენილ ვადაში. ხელშეკრულების დადებისას, კომპანია შეიძლება მოელოდეს, რომ მომხმარებლის მიერ მისთვის გადაცემული საქონლის და/ან მომსახურების გადახდის ოდენობა შეიძლება ნაკლები იყოს ხელშეკრულებაში მითითებულ თანხაზე. ასეთ შემთხვევაში კომპანიამ უნდა გადაწყვიტოს, რომ მას შეუძლია მომხმარებელს შესთავაზოს ფასდათმობა, ასევე ხელშეკრულება შეესაბამება კრიტერიუმებს (ფასდათმობით შემცირებული ხელშეკრულების ანაზღაურების მიღება სავარაუდოა).

ფასის კონცესიები ან ფასდაკლებები წარმოადგენს სხვადასხვა ანაზღაურებების ფორმას, რომელიც კომპანიამ უნდა შეაფასოს ხელშეკრულების დადების მომენტში და გამოქვითოს ხელშეკრულების ღირებულებიდან, გარიგების ფასის განსაზღვრის მიზნით. ამისათვის, კომპანიამ განსაზღვრა თავისი მომხმარებლების კატეგორიები, რომლებისთვისაც მას არ აქვს ელექტროენერგიის მიწოდების შეწყვეტის კანონიერი უფლება ან საქმიანობის პროცესში მათ უზრუნველყოფს ფასდათმობით.

შესასრულებელი ვალდებულებების იდენტიფიკაცია – ვრცელდება კომპანიის ამონაგების ნაკადებზე 2021 წლის 1 ივლისამდე

ელექტროენერგიის გაყიდვა და გენერაცია წარმოადგენს განსახვავებულ საქონელს და/ან მომსახურებას, რომელიც პრაქტიკულად ერთი და იგივეა და მომხმარებელს გადაეცემა იგივე სტრუქტურით, რომელიც შეესაბამება ფასს (IFRS) 15.23 (ა), მომხმარებელი ერთდროულად იღებს და იყენებს სარგებელს, რომელიც დაკავშირებულია კომპანიის შესრულების ვალდებულებასთან, იმ სახით, როგორითაც ხდება მისი შესრულება.

ელექტროენერგიის გაყიდვისა და გენერაციის ხელშეკრულებების თანახმად, კომპანია აღრიცხავს ელექტროენერგიის გადაცემას თითოეულ ცალკეულ ხელშეკრულებაში ერთი შესასრულებელი ვალდებულების სახით, ფასს (IFRS) 15-ის 229(ბ) პუნქტის თანახმად, ვინაიდან იგი ახორციელებს რიგი სხვადასხვა მომსახურების გაწევას, რომლებიც, თითქმის, მსგავსია და გადაეცემა მომხმარებელს იგივე სტრუქტურით (ელექტროენერგია მომხმარებელს მიეწოდება პერიოდის განმავლობაში (ყოველთვიურად), ხოლო შესრულების შესაფასებლად გამოიყენება ერთი მეთოდი ელექტროენერგიის მიწოდების დროის საფუძველზე). ამრიგად, თითოეული ცალკეული ხელშეკრულება ელექტროენერგიის გაყიდვასა და გადაცემაზე შეიცავს ერთ შესასრულებელ ვალდებულებას.

შესასრულებელი ვალდებულებების იდენტიფიკაცია – ვრცელდება კომპანიის ამონაგების ნაკადებზე 2021 წლის 1 ივლისის შემდეგ

1 ივლისიდან, კომპანია აქვს ლიცენზია ელექტროენერგიის განაწილებაზე თბილისისა და მისი შემოგარენის ტერიტორიაზე. იმ შემთხვევაში, თუ კომპანია მოქმედებს ელექტროენერგიის გამანაწილებლის სახით, მას აქვს შესრულების ერთი ვალდებულება, რომელიც მდგომარეობს საბოლოო მომხმარებლებისთვის ელექტროენერგიის განაწილებაში კომპანიის ქსელების მეშვეობით.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ნ) ამონაგები და სხვა შემოსავლები (გაგრძელება)

გარიგების ფასის განსაზღვრა

გარიგების ფასი არის ანაზღაურების ის ოდენობა, რომლის მიღების უფლებსაც კომპანია მოელის მომხმარებლისთვის საქონლის და მომსახურების გადაცემის სანაცვლოდ. მისი განსაზღვრის დროს კომპანია ითვალისწინებს საქმიან პრაქტიკას გასული პერიოდების განმავლობაში.

ამონაგების სავარაუდო ოდენობა შეიძლება იყოს ხელშეკრულებაში მითითებულ ფასზე ნაკლები, ვინაიდან, კომპანია იღებს გადაწყვეტილებას მომხმარებელთა განსაზღვრულ ჯგუფებს შესთავაზოს ფასდათმობა. ხელშეკრულების მიხედვით ანაზღაურების საექვო ნაწილი კომპანიის მიერ განიხილება ფასდათმობად. მომხმარებელთა იდენტიფიკაცია, რომლებისთვისაც ხდება ფასდათმობა, განისაზღვრება თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს.

გარიგების ფასის განაწილება შესასრულებელ ვალდებულებებზე ხელშეკრულებებში – ვრცელდება კომპანიის ამონაგების ნაკადებზე 2021 წლის 1 ივლისამდე

კომპანია არ ანაწილებს გარიგების ფასს შესრულების მოვალეობებზე და არ განსაზღვრავს ცალკეული გაყიდვის ფასს თითოეული პროდუქტისა და მომსახურებისთვის, რადგან, კომპანიის პრაქტიკის შესაბამისად, თითოეული ხელშეკრულება მოიცავს ერთ შესასრულებელ ვალდებულებას.

გარიგების ფასის განაწილება შესასრულებელ ვალდებულებებზე ხელშეკრულებებში – ვრცელდება კომპანიის ამონაგების ნაკადებზე 2021 წლის 1 ივლისის შემდეგ

2021 წლის 1 ივლისის შემდეგ, ელექტროენერგიის განაწილების ხელშეკრულებების შესაბამისად, კომპანიას აქვს ერთი შესასრულებელი ვალდებულება, რომელიც გულისხმობს საბოლოო მომხმარებლებისთვის ელექტროენერგიის მიწოდებას.

ამრიგად, კომპანია არ ახორციელებს გარიგების ფასის განაწილებას შესრულების ვალდებულებაზე და არ განსაზღვრავს ცალკეული გაყიდვის ფასს თითოეული პროდუქტისა და მომსახურებისთვის, რადგან კომპანიის პრაქტიკის შესაბამისად, თითოეული ხელშეკრულება შეიცავს ერთ შესასრულებელ ვალდებულებას.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ნ) ამონაგები და სხვა შემოსავლები (გაგრძელება)

ამონაგების აღიარება როდესაც (ან როგორც კი) კომპანია აკმაყოფილებს შესრულების ვალდებულებას – მოქმედებს კომპანიის ამონაგების ნაკადებზე 2021 წლის 1 ივლისამდე

ამონაგების აღიარება წარმოებს კონტროლის გადაცემის დროს, დროის განმავლობაში ან დროის გარკვეულ მომენტში. კომპანია აღიარებს ამონაგებს დროთა განმავლობაში, მომხმარებელი ამავედროულად იღებს და იყენებს ყველა სარგებელს, რომელსაც უზრუნველყოფს კომპანია ვალდებულებების შესრულების პროცესში. კომპანია კონტროლს ელექტროენერგიაზე გადასცემს დროთა განმავლობაში და, შესაბამისად, ასრულებს შესრულების ვალდებულებას და აღიარებს ამონაგებს ამ პერიოდის განმავლობაში.

ამონაგების აღიარება როდესაც (ან როგორც კი) კომპანია აკმაყოფილებს შესრულების ვალდებულებას – მოქმედებს კომპანიის ამონაგების ნაკადებზე 2021 წლის 1 ივლისის შემდეგ

ელექტროენერგიის განაწილებაზე ამონაგების აღიარება ხდება დროთა განმავლობაში საბოლოო მომხმარებლების მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის მოცულობიდან გამომდინარე და სემეკ-ის მიერ დადგენილი ტარიფების შესაბამისად. ელექტროენერგიის ბაზარზე საბოლოო მომხმარებლები იყოფა ორ ძირითად ტიპად:

- (ა) პირდაპირი მომხმარებლები შეისყიდიან ელექტროენერგიას უშუალოდ ელექტროენერგიის მწარმოებლებისგან. კომპანია წაუდგენს ანგარიშებს საბოლოო მომხმარებლებს და ამონაგებს აღიარებს ელექტროსადგურის მიერ ერთი თვის განმავლობაში მოხმარებული ელექტროენერგიის მოცულობის საფუძველზე;
- (ბ) მომხმარებლები, რომლებსაც ელექტროენერგია მიეწოდებათ ელექტროენერგიის უნივერსალური მიმწოდებლების მიერ, რეგულირებული პირობებით (მაგალითად, საყოფაცხოვრებო მომხმარებლები და მცირე საწარმოები). ამ შემთხვევაში, კომპანია განაწილების ტარიფს იღებს ელექტროენერგიის მიმწოდებლისგან და ამონაგებს აღიარებს საბოლოო მომხმარებლების მიერ თვის განმავლობაში მოხმარებული ელექტროენერგიის მოცულობის საფუძველზე.

თვის განმავლობაში სისტემაში განაწილებულ ელექტროენერგიის მოცულობის სხვაობა გამოკლებული საბოლოო მომხმარებლების მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის მოცულობა აღიარებული უნდა იქნას დანაკარგების სახით და აღირიცხოს შესყიდულ ელექტროენერგიაში (შენიშვნა 9) სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში.

(ii) მომსახურების გაწევა

მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც მომსახურება გაწეულია და ანაზღაურების მიღების ალბათობა მაღალია. სხვადასხვა სახის მომსახურება, რომელსაც კომპანია უზრუნველყოფს თავისი მომხმარებლებისათვის, დეტალურად არის განხილული მე-7 და მე-8 შენიშვნებში.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ნ) ამონაგები და სხვა შემოსავლები (გაგრძელება)

(iii) საპროცენტო შემოსავალი

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტის შემთხვევაში საპროცენტო შემოსავლების ან ხარჯების აღრიცხვა ხორციელდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით (EIR), რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების მომავალი მოსალოდნელი გადახდების ან შემოდინებების დისკონტირებას ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო ვადის ან, საჭიროების შემთხვევაში, უფრო მოკლე პერიოდის განმავლობაში. საპროცენტო შემოსავალი აისახება მოგებაში ან ზარალში, ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლის ნაწილში, გარდა იმ შემოსავლისა, რომელიც უკავშირდება რესტრუქტურირებულ დებიტორულ დავალიანებაზე დარიცხული დისკონტის ამორტიზაციიდან მიღებულ სარგებელს, რომელიც სხვა შემოსავლის ნაწილში შედის.

(iv) შემოსავალი გარიგებებიდან მომხმარებლების მიერ გადმოცემული აქტივების გამოყენებით

როდესაც კომპანია მომხმარებლებისგან იღებს ძირითადი საშუალებების ერთეულს, იგი ჯერ აფასებს აკმაყოფილებს თუ არა ეს ერთეული აქტივის განსაზღვრებას. თუ კომპანია დაასკვნის, რომ აქტივის განსაზღვრება დაკმაყოფილებულია, იგი გადაცემულ აქტივს ძირითადი საშუალებების ობიექტად აღიარებს და თავდაპირველი აღიარებისას მის ღირებულებას აფასებს სამართლიანი ღირებულებით, ასევე ამონაგების აღიარებას აწარმოებს ფასს (IFRS 15)-ის შესაბამისად. კომპანია ჯერ განსაზღვრავს მიღებული აქტივის სანაცვლოდ გაწეული მომსახურების სახეობას, შემდეგ მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სრული ოდენობის სამართლიან ღირებულებას, ამის შემდეგ კი მომსახურების თითოეული სახეობისათვის გამოიყენება შემოსავლების აღიარების კრიტერიუმები.

ო) სახელმწიფო სუბსიდიები

სახელმწიფო სუბსიდიების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც არსებობს სათანადო საფუძველი ვარაუდისა, რომ ასეთი სუბსიდია მიღებული იქნება. იმ შემთხვევაში, როდესაც სუბსიდიების მიღება დაკავშირებულია გარკვეულ პირობებთან, მისი აღიარება ხორციელდება ასეთი პირობების დაკმაყოფილების გარანტიის არსებობის შემთხვევაში. როდესაც სუბსიდია შეეხება ხარჯების მუხლს, მისი აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდის განმავლობაში, რომელიც საჭიროა სუბსიდიის სისტემატური მისადაგებისთვის იმ ხარჯებთან, რომელთა ასანაზღაურებლად არის განკუთვნილი. როდესაც სუბსიდია შეეხება აქტივს, მისი აღიარება ხორციელდება გადავადებული შემოსავლის სახით და აისახება მოგებაში ან ზარალში თანაბარი რაოდენობებით შესაბამისი აქტივის სავარაუდო სასარგებლო გამოყენების განმავლობაში.

როდესაც კომპანია იღებს არაფულად სუბსიდიას, ეს აქტივი და სუბსიდია აისახება მიღებული არაფულადი აქტივების მთლიანი სამართლიანი ღირებულებით.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

პ) შრომითი საქმიანობის შემდგომი გასამრჯელოები

კომპანია იყენებს შრომითი საქმიანობის შემდგომ დადგენილ შენატანებიან პროგრამას. აღნიშნული გადახდები არ არის ფონდით უზრუნველყოფილი.

ხარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია დადგენილ შენატანებიან პროგრამის თანახმად გაცემულ გასამრჯელოებთან, განისაზღვრება პროგნოზირებადი პირობითი ერთეულის მეთოდით.

გადაფასებები, რომლებიც შედგება აქტუარული შემოსავლებისა და ზარალისაგან, იმ თანხების გამოკლებით, რომლებიც შედის წმინდა დადგენილ შენატანებიან პროგრამით გათვალისწინებულ ვალდებულებაზე დარიცხულ წმინდა საპროცენტო ხარჯში, აისახება უშუალოდ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, შესაბამისი ასახვით გაუნაწილებელი მოგების დებეტში ან კრედიტში სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, მათი წარმოქმნის პერიოდში. გადაფასებების რეკლასიფიკაცია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში მომდევნო პერიოდებში არ ხდება.

წარსულში გაწეული მომსახურების ღირებულების ასახვა ხდება მოგებაში ან ზარალში შემდეგი თარიღებიდან ადრეულის მიხედვით:

- ▶ პროგრამის შეცვლის ან შეკვეცის თარიღით; და
- ▶ იმ თარიღით, როდესაც კომპანია აღიარებს ამასთან დაკავშირებულ რესტრუქტურის დანახარჯებს.

წმინდა პროცენტის გაანგარიშება ხორციელდება დისკონტის განაკვეთის გამოყენებით წმინდა დადგენილ შენატანებიან ვალდებულების მიმართ. ქვემოთ ჩამოთვლილ ცვლილებებს წმინდა დადგენილ შენატანებიან პროგრამით გათვალისწინებულ ვალდებულებაში კომპანია აღიარებს მუხლში „ხელფასები და სხვა გადახდები თანამშრომლებისათვის“:

- ▶ მომსახურების ღირებულება, რომელიც მოიცავს მიმდინარე მომსახურების ღირებულებას, წარსულში გაწეული მომსახურების ღირებულებას, მოგებას ან ზარალს შეკვეცის და არასტანდარტული ანგარიშსწორებების მიხედვით;
- ▶ წმინდა საპროცენტო ხარჯი.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ჟ) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარედ და გრძელვადიანად

კომპანია აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მიმდინარედ და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მიმდინარეა, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება საანგარიშგებო პერიოდიდან თორმეტი თვის ვადაში; ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ.

ყველა სხვა აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მიმდინარეა, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ნორმალურ სამუშაო რეჟიმში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ არ არსებობს ვალდებულების დაფარვის ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას კომპანია გრძელვადიან კატეგორიას მიაკუთვნებს.

5. სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ძალაში ჯერ არ არის შესული

სტანდარტები და განმარტებები, რომლებიც გამოცემულია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღისათვის, მაგრამ არ არის შესული ძალაში და რომლებმაც შეიძლება გავლენა იქონიოს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, შემოიფარგლება შესწორებებით ბასს (IAS) 1-ში „მოკლევადიანების ან გრძელვადიანების სახით ვალდებულებების კლასიფიკაცია”

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

5. სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ძალაში ჯერ არ არის შესული (გაგრძელება)

შესწორებები ბასს (IAS) 1-ში: „მოკლევადიანების ან გრძელვადიანების სახით ვალდებულებების კლასიფიკაცია“

2020 წლის იანვარში, ფასს-ის საბჭომ შეიტანა ცვლილებები ბასს (IAS) 1-ის 69-76 პუნქტებში, მოკლევადიანების ან გრძელვადიანების სახით ვალდებულებების კლასიფიკაციის მიმართ მოთხოვნების განმარტების მიზნით. შესწორებები აზუსტებს:

- ▶ რა იგულისხმება ვალდებულების დარეგულირების გადავადებაზე უფლებაში;
- ▶ რომ გადავადებაზე უფლება უნდა არსებობდეს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის;
- ▶ რომ ვალდებულების კლასიფიკაციაზე არ მოქმედებს იმის ვარაუდი, მოახდენს თუ არა ორგანიზაცია ვალდებულების დარეგულირების გადავადებაზე თავისი უფლების რეალიზებას;
- ▶ რომ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ კონვერტირებად ვალდებულებაში ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტი წარმოადგენს წილობრივ ინსტრუმენტს, ვალდებულების პირობები ზეგავლენას არ მოახდენს მის კლასიფიკაციაზე.

ინფორმაციის გახსნა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ – შესწორებები ბასს (IAS) 1 და ფასს არსებითობის შესახებ მოსაზრების ფორმირება 2

2021 წლის თებერვალში ფასს-ის საბჭომ (IASB) გამოუშვა შესწორებები ბასს (IAS) 1 და პრაქტიკული რეკომენდაციები 2 „არსებითობის შესახებ მოსაზრებების ფორმირება“, რომლებშიც მოყვანილია რეკომენდაციები და მაგალითები ორგანიზაციების დასახმარებლად სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გახსნის დროს არსებითობის მოსაზრების გამოყენებაში. შესწორებების მიზანია ორგანიზაციების დახმარება სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ გახსნან უფრო სასარგებლო ინფორმაცია, შეიცვალა რა მოთხოვნა „ძირითადი“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გახსნაზე, მოთხოვნით „არსებითი“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გახსნასთან დაკავშირებით და რეკომენდაციების დამატებით იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ იყენებს ორგანიზაცია არსებითობის კონცეფციას, სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გახსნაზე გადაწყვეტილების მიღებისას. ბასს (IAS) 1 შესწორებები გამოიყენება საანგარიშო პერიოდების მიმართ, დაწყებული 2023 წლის 1 იანვრიდან ან ამ თარიღის შემდეგ, ადრე ული გამოყენების შესაძლებლობით. ვინაიდან, პრაქტიკული რეკომენდაციების 2 შესწორებები ფასს-ის მიხედვით „შეიცავს არასავალდებულო მითითებებს არსებითობის განსაზღვრების გამოყენებასთან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციაში, ამ შესწორებების ძალაში შესვლის თარიღი არ არის მოთხოვნილი.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

5. სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ძალაში ჯერ არ არის შესული (გაგრძელება)

ქვემოთ ჩამოთვლილია სხვა გამოქვეყნებული სტანდარტები და განმარტებები, რომლებიც არ არის შესული ძალაში. მოსალოდნელია, რომ მოცემულ სტანდარტებს არ ექნებათ გავლენა კომპანიაზე:

- ▶ ფასს (IFRS) 17 „დაზღვევის ხელშეკრულებები“;
- ▶ ერთი ოპერაციის შედეგად წარმოქმნილ აქტივებსა და ვალდებულებებთან დაკავშირებული, გადავადებული გადასახადი - შესწორებები ფასს (IAS) 12-ში;
- ▶ შესწორებები ფასს (IAS) 8-ში – ბუღალტრული შეფასებების განსაზღვრა.

მოსალოდნელია, რომ მოცემული შესწორებები მნიშვნელოვან ზეგავლენას არ მოახდენს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო მოსაზრებები, შეფასებები და დაშვებები

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისაგან მოითხოვს მოსაზრებების, შეფასებებისა და დაშვების გაკეთებას, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს წარმოდგენილი შემოსავლების, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების თანხებზე და პირობითი ვალდებულებების განმარტებით შენიშვნებზე. თუმცა ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტივების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

ა) მოსაზრებები

კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში, ხელმძღვანელობამ გამოთქვა შემდეგი მოსაზრებები, რომლებიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე:

(i) მომხმარებლისაგან მიღებული აქტივების სანაცვლოდ გაწეული მომსახურების განსაზღვრა

კომპანია თავისი მომხმარებლისაგან იღებს ძირითადი საშუალებების ერთეულებს, რომლებიც გამოყენებული უნდა იქნას აღნიშნული მომხმარებლების ქსელთან მისაერთებლად, აგრეთვე მათთვის ელექტროენერგიის მისაწოდებლად. კომპანიამ უნდა შეიმუშაოს მიდგომა მიღებული აქტივების სანაცვლოდ მომხმარებლისათვის გაწეულ მომსახურებასთან დაკავშირებით. ყველა ფაქტისა და გარემოების ანალიზის შემდეგ, კომპანია დარწმუნებულია, რომ მომხმარებელთათვის გაწეული მომსახურება მათ მიერ გადმოცემული აქტივების სანაცვლოდ მთლიანად დაკავშირებულია ელექტრულ ქსელთან მიერთებასთან და, შესაბამისად, მათი აღიარება ხდება კომპანიისათვის აქტივების გადაცემის და მომხმარებლის ქსელზე მიერთების დასრულების შემდეგ. გაწეულ მომსახურებასთან დაკავშირებულ მიდგომას მნიშვნელოვანი ზემოქმედება აქვს შემოსავლების ასახვის დროზე. 2022 წელს მომხმარებელთა მიერ გადმოცემული აქტივებიდან აღიარებულმა შემოსავლებმა შეადგინა 257 ლარი (2021 წ.: 219 ლარი) (შენიშვნა 8).

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო მოსაზრებები, შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ა) მოსაზრებები (გაგრძელება)

(ii) სახელმწიფო სუბსიდიების აღიარება

კომპანია სახელმწიფო სუბსიდიებს სხვადასხვა ფორმით იღებს. სუბსიდიების უმეტესობის გადაცემა ხდება ისეთი არაფულადი აქტივის სახით, როგორიცაა მიწა და ელექტროგადამცემი მოწყობილობა. გადაცემას, როგორც წესი, გარკვეული პირობებიც ახლავს თან, ძირითადად კომპანიის მიერ დამატებითი ინფრასტრუქტურის შექმნასთან ან გადაცემული აქტივების რეაბილიტაციასთან დაკავშირებით (შენიშვნები 25 და 30). კომპანიას ასევე აქვს სახელმწიფოსგან ნაპატიები დავალიანება, რომელიც ასევე სახელმწიფო სუბსიდიად ითვლება, რადგანაც პატიება გულისხმობს კომპანიის ვალდებულებას, განავითაროს ინფრასტრუქტურა.

სახელმწიფო სუბსიდიების აღიარების მიზნით, ხელმძღვანელობამ უნდა გამოთქვას მოსაზრება კომპანიის მიერ ყველა იმ პირობის შესრულების შესაძლებლობასთან დაკავშირებით, რომლის საფუძველზეც ხდება სახელმწიფო სუბსიდიის მიღება. ეს მოსაზრებები მნიშვნელოვან ზემოქმედებას ახდენს სუბსიდიებთან დაკავშირებული შემოსავლების აღიარებასა და დროულობაზე.

(iii) დროითი განსხვავება

ელექტროენერგიის განაწილებიდან მიღებული შემოსავლების აღიარება ხდება საყოფაცხოვრებო და სამრეწველო მომხმარებლების მიერ ელექტროენერგიის აღრიცხული მოხმარების საფუძველზე. ვინაიდან, აღრიცხული მონაცემების შეგროვების ვადები არ ემთხვევა საანგარიშო პერიოდის დასრულებას, ნებისმიერი საანგარიშო თარიღისათვის ადგილი აქვს შემდეგ სიტუაციას: კომპანიამ მოახდინა ელექტროენერგიის გარკვეული მოცულობის განაწილება, მაგრამ მომხმარებლებისთვის ჯერ არ წაუყენებია ანგარიში. შემოსავლების ოდენობის გაანგარიშება, რომლებიც უნდა მიიღოს კომპანიამ, მაგრამ რომელიც ჯერ არ არის დადასტურებული ანგარიშებით, წარმოებს ხელმძღვანელობის მიერ შესაბამის საანგარიშო პერიოდში პირობითად დარიცხული შემოსავლის მოცულობის, მომხმარებელთა სხვადასხვა რაოდენობებს შორის მისი განაწილების და საანგარიშო თარიღისთვის ტექნოლოგიური დანაკარგების საუკეთესოდ დასაბუთებული შეფასების საფუძველზე. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ სხვაობა ფინანსურ შემოსავლებსა და შემოსავლების გაანგარიშებულ სიდიდეს შორის, რომელიც არ არის დადასტურებული ანგარიშებით, უმნიშვნელოა.

ბ) დაშვებები და შეფასებები

ძირითადი დაშვებები, რომლებიც ეხება საანგარიშო თარიღისთვის გაურკვევლობის შეფასების სამომავლო და სხვა მნიშვნელოვან წყაროებს, რომლებიც შეიცავენ მნიშვნელოვან რისკს გამოიწვიონ აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების არსებითი კორექტირება შემდეგი ფინანსური წლის განმავლობაში, განხილულია ქვემოთ. კომპანიის დაშვებები და შეფასებითი მნიშვნელობები ეფუძნება მონაცემებს, რომლებიც კომპანიას ხელთ ჰქონდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადების მომენტში. თუმცა, მომავალთან დაკავშირებული არსებული გარემოებები და დაშვებები შესაძლებელია შეიცვალოს იმ საბაზრო ცვლილებების ან გარემოებების გამო, რომლებიც არ ექვემდებარება კომპანიის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები აისახება დაშვებებში, მათ დადგომასთან ერთად.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო მოსაზრებები, შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ბ) დაშვებები და შეფასებები (გაგრძელება)

(i) მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) რეზერვი

თითოეული საანგარიშო თარიღისთვის კომპანია აფასებს ფინანსური აქტივის დეფოლტის ობიექტური ნიშნების არსებობას. კომპანია ახორციელებს შეფასების რეზერვის აღიარებას ზარალში, ECL-ის მთელი ვადის გათვალისწინებით თითოეული საანგარიშო თარიღისთვის.

ხელმძღვანელობის შეფასებით, ECL-ის რეზერვის თანხა 40,201 ლარის ოდენობით (2021 წ.: 41,590 ლარი) არის ყველაზე დასაბუთებული შეფასება დებიტორული დავალიანების შესაძლო რეზერვისთვის (შენიშვნა 18).

(ii) რესტრუქტურულიზებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანება

დებიტორული დავალიანების ამოღების ხელშესაწყობად კომპანია პერიოდულად აფორმებს ხელშეკრულებებს ვადაგადაცილებული დებიტორული დავალიანების რესტრუქტურისაციის მიზნით, რომლის მიხედვითაც მომხმარებლები დავალიანებას ნაწილ-ნაწილ, ყოველთვიური შენატანების სახით გადაიხდიან. კომპანია რესტრუქტურულიზებულ სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებას რესტრუქტურისაციის დღეს აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც მიიღება მოსალოდნელი ყოველთვიური ფულადი ნაკადის შემოძინებების დისკონტირებით იმ პერიოდში კომერციული ბანკების მიერ გაცემული სესხების საშუალო საბაზრო განაკვეთის გამოყენებით, საქართველოს ეროვნული ბანკის პერიოდული ბიულეტენის მიხედვით. პროცენტის საბაზრო განაკვეთი და მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები დიდ გავლენას ახდენს რესტრუქტურისაციის დღეს ამ დებიტორული დავალიანების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრაზე (შენიშვნა 18).

(iii) დადგენილ შენატანებიანი პროგრამით გათვალისწინებული ვალდებულებები

კომპანია, ყოველი საანგარიშო თარიღისთვის, აწარმოებს ძირითადი შეფასებებისა და მოსაზრებების ანალიზს, რომლებსაც იყენებს დადგენილ შენატანებიანი საპენსიო პროგრამით გათვალისწინებული ვალდებულებების შეფასებისას. კომპანია ხელმძღვანელობს საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სააგენტოს მიერ გამოქვეყნებული მონაცემებით საქართველოს მოსახლეობის სიკვდილიანობის შესახებ. მოსალოდნელ საპენსიო ასაკად მამაკაცებისთვის განსაზღვრულია 71 წელი, ხოლო ქალებისათვის 68 წელი. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია აფასებს კადრების დენადობის კოეფიციენტს ფაქტობრივი სტატისტიკით. კომპანიის საპენსიო შეღავათების წლიური ზრდა ნულის ტოლია 2022 და 2021 წლებისთვის. დისკონტირების განაკვეთი, რომელიც გამოყენებულია 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეადგენს 9.33% (2021 წ.: 5.48%) (შენიშვნა 24).

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო მოსაზრებები, შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

(iv) ხარჯების კლასიფიკაცია საოპერაციო დანახარჯებად და კაპიტალურ დანახარჯებად

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა არის საბოლოო მომხმარებლებისთვის ელექტროენერგიის განაწილება, რაც მოიცავს მნიშვნელოვან დანახარჯებს გაფართოებასა და ტექნიკურ მომსახურებაზე, რომელიც დაკავშირებულია გამანაწილებელ ქსელზე მიერთებასა და შესაბამის ინფრასტრუქტურასთან. მსგავსი პროექტებისთვის გაწეული დანახარჯების კლასიფიკაციის შეფასება კაპიტალურ და საოპერაციო დანახარჯებად საჭიროებს მოსაზრებების შემუშავებას. მოსაზრებები მიიღება ობიექტური კრიტერიუმების საფუძველზე, რომლებიც შემუშავებულია კომპანიის მიერ სააღრიცხვო პოლიტიკის თანამიმდევრული გამოყენების მიზნით. დანახარჯები ინფრასტრუქტურის კომპონენტების ანალოგიურ შეცვლაზე აღიარებულია მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში მათი წარმოქმნის მიხედვით. საანგარიშო წელს ინფრასტრუქტურის განახლებაზე დანახარჯების საერთო მოცულობამ შეადგინა 50,131 ლარი (2021 წ.: 43,233 ლარი).

ხორციელდება ქსელების ინფრასტრუქტურის საოპერაციო სიმძლავრეების ხარისხის ან გამტარუნარიანობის ამაღლებაზე გაწეული ხარჯების კაპიტალიზაცია და შეადგენს 1,986 ლარს (2021 წ.: 3,904 ლარს), მათ შორის კაპიტალიზირებული ხელფასი შეადგენს 930 ლარს (2021 წ.: 2,721 ლარი).

2022 წელს კომპანიამ დადო ხელშეკრულება ერთ კომპანიასთან ახალი აბონენტების მიერთების მომსახურების გაწევაზე. მენარდისათვის გადახდილი ყველა ხარჯი სრულად კაპიტალიზდება.

7. ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

	2022	2021
ამონაგები განაწილებიდან	200,422	97,433
ელექტროენერგიის ტრანზიტი (ა)	10,278	84,495
სულ, ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	210,700	181,928

საქართველოში ელექტროენერგიის ტარიფების რეგულირებას ახორციელებს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია (სემეკი).

2021 წლის 1 ივლისიდან კომპანიის შემოსავლების ძირითადი წყაროა ელექტროენერგიის განაწილება. სემეკ-ის 2021 წლის 29 ივნისის დადგენილებით N27 დადგენილი იქნა ელექტროენერგიის განაწილების ტარიფები, ვინაიდან 1 ივლისიდან კომპანიამ შეწყვიტა მიწოდების საქმიანობა.

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

7. ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (გაგრძელება)

ელექტროენერგიის განაწილების ტარიფები, მოქმედი 2021 წლის 1 ივლისიდან 2022 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით პერიოდზე შეგვიძლია წარმოვადგინოთ შემდეგნაირად (წინამდებარე შენიშვნაში ქვემოთ მოცემული ტარიფები წარმოდგენილი არ არის ათას ლარში და ასახავს ტარიფს ელექტროენერგიის 1 კვტ-ზე):

მიერთების ძაბვა	მომხმარება	სექტორი	2021 წლის 1 ივლისი - 2022 წლის 31 დეკემბერი
6000/10,000 ვოლტი		საყოფაცხოვრებო და არასაყოფაცხოვრებო	0.04324
35/110,000 ვოლტი		საყოფაცხოვრებო და არასაყოფაცხოვრებო	0.02411
220/380 ვოლტი		არასაყოფაცხოვრებო	0.08172
220/380 ვოლტი	პირველი 100 კვტ/სთ	საყოფაცხოვრებო	0.08172
	101 კვტ/სთ-დან 300კვტ/სთ-		
220/380 ვოლტი	მდე	საყოფაცხოვრებო	0.08172
220/380 ვოლტი	300 კვტ/სთ ზემოთ	საყოფაცხოვრებო	0.08172

(ა) ელექტროენერგიის ტრანზიტი

ელექტროენერგიის ტრანზიტიდან მიღებული ამონაგები წარმოადგენს მოსაკრებლებს, რომლებსაც კომპანია იღებს ელექტროენერგიის ტრანზიტისთვის, რომელსაც მომხმარებლები პირდაპირი მიმწოდებლებისგან ყიდულობენ კომპანიის ქსელების საშუალებით. სემეკ-ის მიერ კომპანიისთვის ტრანზიტისთვის ტარიფის ოდენობა დადგენილია მიერთების ძაბვის გათვალისწინებით და 2021 წლის 1 იანვრიდან შეადგენს 0.01174 - 0.06975 თითოეულ კვტ/სთ, 2020 წლის 29 დეკემბრის N83 დადგენილების შესაბამისად, და მოქმედებს 2021-2023 წლების პერიოდისთვის.

სახელშეკრულებო ნაშთები

	2022	2021
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	2,221	3,142
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	1,820	1,794

სავაჭრო დებიტორული დავალიანება შედგება მოკლევადიანი სავაჭრო დებიტორული დავალიანების და რესტრუქტურული სავაჭრო დებიტორული დავალიანებისგან. მოკლევადიანი სავაჭრო დებიტორული დავალიანება უპროცენტოა და, ძირითადად, წარმოდგენილია 30 დღიანი ვადით. რესტრუქტურული სავაჭრო დებიტორული დავალიანება წარმოიქმნება მომხმარებლებთან რესტრუქტურული შესახებ დადებული ხელშეკრულებების შედეგად, ვადაგასული დებიტორული დავალიანების შეგროვების გაუმჯობესების მიზნით. რესტრუქტურულ დებიტორულ დავალიანებაზე პროცენტების დარიცხვა არ ხორციელდება.

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

7. ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (გაგრძელება)

(ა) ელექტროენერგიის ტრანზიტი (გაგრძელება)

სახელშეკრულებო ვალდებულებები მოიცავს ავანსებს და დეპოზიტებს მომხმარებლებისგან. სემეკ-ის 2008 წლის 18 სექტემბრის დადგენილების N20 თანახმად, კომპანიას უფლება აქვს მოითხოვოს დეპოზიტები არასაყოფაცხოვრებო მომხმარებლებისგან, რომელთაც აღნიშნებით გადახდების ვადაგადაცილება ბოლო 12 თვის განმავლობაში, საშუალო თვიური საფასურის ოდენობით. გადახდის ისტორიის გაუმჯობესების შემდეგ შესაძლებელია დეპოზიტების გამოთხოვა. ამრიგად, სახელშეკრულებო ვალდებულებები განსხვავდება „მიღებული ავანსებისგან“, რომლებიც მომხმარებლების მიერ განხორციელებულ ჩვეულებრივ წინასწარ გადახდებს წარმოადგენს და რომელთა გამოყენება ხდება ელექტროენერგიის მოხმარებისას.

საანგარიშგებო პერიოდის ამონაგები, რომელიც აღიარებული იქნა საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისისთვის არსებული სახელშეკრულებო ვალდებულებების ნაშთებიდან 2022 და 2021 წლებში შეადგენს 24 ლარს და 18,608 ლარს, შესაბამისად.

8. სხვა შემოსავლები

	2022	2021
სამონტაჟო და სარემონტო მომსახურება (ა)	27,256	17,180
მოსაკრებლები ბილინგიდან და გადახდების მიღება (ბ)	3,328	3,000
შემოსავალი იჯარიდან	1,301	1,403
მომხმარებლების მიერ გადმოცემული აქტივები	257	219
შემოსავალი რესტრუქტურიზირებულ დებიტორულ დავალიანებაზე დარიცხული დისკონტის ამორტიზაციიდან (შენიშვნა 18)	203	355
სახელმწიფო სუბსიდიები Covid-19-ის პანდემიასთან დაკავშირებით (გ)	–	348
კრედიტორული დავალიანების და მიღებული ავანსების ჩამოწერა	83	47
სახელმწიფო სუბსიდიები (შენიშვნა 25)	74	162
სხვა შემოსავლები	1,108	1,170
სულ სხვა შემოსავლები	33,610	23,884

(ა) სამონტაჟო და სარემონტო მომსახურება

მომხმარებლები, რომლებსაც არა აქვთ საკმარისი ტექნიკური ცოდნა, მიმართავენ კომპანიას ელექტრო-სამონტაჟო და სარემონტო მომსახურების მისაღებად. ჩვეულებრივ, ამგვარი სამონტაჟო და სარემონტო სამუშაოები ატარებს მოკლევადიან ხასიათს და ასეთი სამუშაოსთვის მიღებული გადახდები დამოკიდებულია შესრულებული სამუშაოს მოცულობასა და სირთულეზე.

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

8. სხვა შემოსავლები (გაგრძელება)

(ბ) მოსაკრებლები ბილინგიდან და გადახდების მიღება

მოსაკრებლები ბილინგიდან და გადახდების მიღება დაკავშირებულია ბილინგისა და გადახდების მიღების მომსახურებასთან, რომელიც უზრუნველყოფილია შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებისთვის „Georgian Water and Power“ და თბილისის მუნიციპალური დასუფთავების სამსახურისთვის და შპს „თბილისის ელექტრომომწოდებელი კომპანიისთვის“. ვინაიდან, კომპანიას აქვს ბილინგის უფრო სრულყოფილი სისტემა და ფლობს უფრო განვითარებული ინფრასტრუქტურას სხვა კომუნალურ საწარმოებთან შედარებით, მათთვის უფრო ხელსაყრელია ბილინგის და გადახდების მიღების ფუნქცია გადასცენ აუტოსორსინგზე კომპანიას.

დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების შესახებ დაწვრილებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია 31-ე შენიშვნაში.

9. შესყიდული ელექტროენერგია

	2022	2021
ელექტროენერგიის დანაკარგების შესყიდვა	31,117	14,626
ელექტროენერგიის გადაცემა	7,579	2,850
სულ შესყიდული ელექტროენერგია	38,696	17,476

2021 წლის 1 ივლისიდან კომპანია ელექტროენერგიის შესყიდვებს აწარმოებს მხოლოდ ელექტროენერგიის დანაკარგების ნაწილში, ელექტროენერგიის ბაზრის ოპერატორისგან.

სემეკ-ის 2021 წლის 29 ივნისის დადგენილებით N26, ელექტროენერგიის გადაცემისა და დისპეტჩერიზაციის ტარიფები გაერთიანდა გადაცემის ერთ ტარიფში და წარმოდგენილია შემდეგნაირად (ამ შენიშვნაში მოცემული ტარიფები წარმოდგენილი არ არის ათას ლარში, ასახავს ტარიფს ელექტროენერგიის 1 კვტ):

კონტრაგენტი	მომსახურების ტიპი	2022	2021წ 1 ივლისი –	
			2021 წ 31 დეკემბერი	2021 წ 1 იანვარი – 2021 წ 1 ივლისი
სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“	გადაცემა	2.664	2.664	1.013
სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“	დისპეტჩერიზაცია	2.664	2.664	0.412

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

10. გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა

	2022	2021
ქონების გადასახადი	2,144	1,978
ელექტროენერგიის დანაკარგებთან დაკავშირებული დამატებული ღირებულების გადასახადი (ა)	793	2,761
სხვა გადასახადები (ბ)	3,290	3,277
სულ, გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	6,227	8,016

(ა) ელექტროენერგიის დანაკარგებთან დაკავშირებული დამატებული ღირებულების გადასახადი

სემეკ-ის 2021 წლის 16 დეკემბრის #57 დადგენილებით, 2022 წლის 1 იანვრიდან ელექტროენერგიის ნორმატიული დანაკარგების დონე დადგენილ იქნა 5.57%-ზე (2021წ.: 4.81%).

ფაქტობრივი დანაკარგები წარმოადგენს სხვაობას ნებისმიერ მოცემულ თვეში კომპანიის მიერ ელექტროენერგიის მიღებულ ოდენობასა და კომპანიის მიერ ამ მოცემულ თვეში განაწილებული ელექტროენერგიის ოდენობას შორის. თუ ფაქტობრივი დანაკარგები აღემატება დანაკარგების ნორმატიულ დონეს, საქართველოს საგადასახადო კოდექსი (სსკ) მოითხოვს დამატებითი დანაკარგების აღიარების შეწყვეტას დაბეგვრის მიზნებისთვის. ამგვარად, სსკ-ის თანახმად, ნებისმიერი სხვაობა ფაქტობრივ დანაკარგებსა და ნორმატიულ დანაკარგებს შორის უნდა განიხილებოდეს, როგორც კომპანიის მიერ განხორციელებული დასაბეგრი რეალიზაცია და, შესაბამისად, ექვემდებარება დღგ-ით დაბეგვრას.

კომპანიის დანაკარგების საშუალო წლიურმა დონემ 2022 წელს შეადგინა დაახლოებით 6.55% (2021 წ.: 3.09%), უფრო მეტი ვიდრე დადგენილი ნორმატიული დონე. რამაც გამოიწვია დღგ-ზე დამატებითი ვალდებულებების დაკისრება, რომლებიც კომპანიამ ვერ ამოიღო თავისი კლიენტებისგან და, შესაბამისად, ხარჯები გათვალისწინებული იქნა უშუალოდ სხვა ერთობლივი შემოსავალის ანგარიშგებაში.

(ბ) სხვა გადასახადები

სხვა გადასახადები ძირითადად შედგება 2022 წელს დარიცხული საგადასახადო სანქციებისგან 1,375 ლარის ოდენობით. დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია 27-ე შენიშვნაში.

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

11. შექმნილი და ამოზრუნებული რეზერვები, წმინდა

2022 და 2021 წლებში მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების და რევერსირებული და ფორმირებული ანარიცხების მოძრაობა წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	სავაჭრო დებიტო- რული დავალია- ნება (ა)	რესტრუქტუ რიზებული სავაჭრო დებიტო- რული დავალია- ნება (ა)	სხვა დებიტო- რული დავალია- ნება (ა)	გაცემული ავანსები	სასამართლო სარჩელები (ბ)	სულ
2021 წლის 1 იანვარი	41,342	135	1,365	76	2,333	45,251
დამატებითი ანარიცხები/ (რევერსირება) პერიოდისთვის	(1,347)	(5)	186	27	820	(319)
ანარიცხების დროითი შეფასების ცვლილება	-	-	-	-	(159)	(159)
პერიოდის განმავლობაში გამოყენებულია	(86)	-	-	(54)	(139)	(279)
2021 წლის 31 დეკემბერი	39,909	130	1,551	49	2,855	44,494
დამატებითი ანარიცხები/ (რევერსირება) პერიოდისთვის	(336)	(31)	(295)	(2)	310	(354)
ანარიცხების დროითი შეფასების ცვლილება	-	-	-	-	204	204
პერიოდის განმავლობაში გამოყენებულია	(410)	-	(317)	-	(1,292)	(2,019)
2022 წლის 31 დეკემბერი	39,163	99	939	47	2,077	42,325

(ა) სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი

დებიტორულ დავალიანებასთან დაკავშირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება იმ ობიექტური ნიშნების არსებობისას, რომლებიც მიუთითებს კლიენტის უუნარობაზე შეასრულოს თავისი საგადახდო ვალდებულებები. უმეტეს შემთხვევებში ასეთი ნიშანია კლიენტის ვადაგასული დებიტორული დავალიანება (შენიშვნა 18).

(ბ) რეზერვი იურიდიული სარჩელებისთვის

კომპანია აფასებს უარყოფითი გადაწყვეტილების მიღების შესაძლებლობას როგორც არსებულ, ასევე წარმოებაში მიღებულ სასამართლო საქმეებთან დაკავშირებით, სადაც კომპანია გამოდის მოსარჩელე მხარედ. თუ კომპანიის აზრით უარყოფითი გადაწყვეტილების გამოტანის რეალური რისკი მოსალოდნელია, იგი ახორციელებს შესაბამისი რეზერვის ფორმირებას. ყველა სხვა მნიშვნელოვანი ცნობილი საქმე განხილულია პირობითი ვალდებულებების კატეგორიაში, 30-ე შენიშვნაში.

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

11. შექმნილი და ამოზრუნებული რეზერვები, წმინდა (გაგრძელება)

სასამართლო სარჩელების რეზერვი შეეხება სასამართლო დავებს კომპანიის წინააღმდეგ ისეთ საკითხებზე, როგორიცაა შრომის სამართლის, შრომის უნარის დაკარგვასთან დაკავშირებული კომპენსაციები, აქტივების გამოყენების და სხვა საკითხებთან დაკავშირებული დავები.

სასამართლო სარჩელების რეზერვების შემცირება 2022 წელს ძირითადად ელექტროენერგიის გატარებასთან დაკავშირებული დავების მოგვარებასთანაა დაკავშირებული. სასამართლოს 2022 წლის 21 იანვრის გადაწყვეტილებით, 744 ლარის ოდენობის კომპენსაცია მოითხოვა მოსარჩელემ და კომპანიამ აანაზღაურა.

12. სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2022	2021
ჯარიმები და საურავები (ა)	9,977	118
რემონტი და ტექნიკური მომსახურება	4,104	2,979
დაზღვევა (ბ)	2,977	3,152
კომუნალური და კომუნიკაციის ხარჯები	2,923	2,399
ოფისის იჯარა და ტექნიკური მომსახურება	1,417	1,502
ტრანსპორტირების ხარჯები	1,000	907
პროფესიული მომსახურება	743	771
სამივლინებო და წარმომადგენლობითი ხარჯები	733	651
ზარალი მარაგებზე, რომელიც ასახულია რეალიზაციის წმინდა ღირებულებით (შენიშვნა 19)	659	934
საწევრო შენატანები (გ)	513	1,163
ძირითადი საშუალებების გასვლასთან დაკავშირებული ზარალი	294	558
Covid-19-თან დაკავშირებული ხარჯები	251	453
საკანცელარიო საქონელი	237	168
ქველმოქმედება და სოციალური ხარჯები	160	172
ინვესტიციების ექსპერტიზის ხარჯები	127	542
რესტრუქტურირებული დებიტორული დავალიანების საწყისი აღიარების შედეგად მიღებული ზარალი (შენიშვნა 18)	65	88
სხვა	4,402	4,230
სულ, სხვა საოპერაციო ხარჯები	30,582	20,787

- (ა) ჯარიმები და საურავები ძირითადად შედგება ელექტროენერგიის მიმწოდებლების მიმართ ვადაგადაცილებულ კრედიტორულ დავალიანებაზე დარიცხული ჯარიმებისგან (შენიშვნა 26) და სხვა უმნიშვნელო ხარჯებისაგან, რომლებიც შედგება ადმინისტრაციული ჯარიმებისა და სალიცენზიო პირობების დარღვევისთვის ჯარიმებისგან.
- (ბ) 2022 და 2021 წლებში, კომპანიის აქტივები დაზღვეული იყო დაზიანების და ბუნებრივი კატასტროფებისაგან 442,343 აშშ დოლარის ოდენობით.
- (გ) საწევრო შენატანი მოიცავს განაწილების ლიცენზიის მოსაკრებლის საფასურს სემეკ-ისთვის და „ესკო“-ს საკომისიო მოსაკრებელს.

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

13. ფინანსური შემოსავლები და ხარჯები

	2022	2021
ფინანსური შემოსავლები		
საპროცენტო შემოსავლები დეპოზიტების მიხედვით	135	534
ცვლილება რეზერვების დროით გაანგარიშებაში	–	160
საპროცენტო შემოსავლები დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული კრედიტების მიხედვით	–	24
სულ, ფინანსური შემოსავლები	135	718
ფინანსური ხარჯები		
საპროცენტო ხარჯები	9,790	12,803
ანარიცხების დროითი შეფასების ცვლილება	277	75
საპროცენტო ხარჯი იჯარის ვალდებულებაზე (შენიშვნა 16)	207	240
სხვა ფინანსური ხარჯები	234	300
სულ, ფინანსური ხარჯები	10,508	13,418

14. მოგების გადასახადი

საგადასახადო კოდექსში (შენიშვნა 4) შეტანილი ცვლილებების ძალაში შესვლის შესაბამისად, კომპანიამ, 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, განახორციელა გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების სრული სტორნირება ბასს (IAS) 12 „მოგების გადასახადის“ მოთხოვნის საფუძველზე, რომლის მიხედვითაც გადავადებული გადასახადი განისაზღვრება 0%-იანი დაბეგვრის განაკვეთით გაუნაწილებელი მოგებიდან და ძალაშია 2017 წლის 1 იანვრიდან.

2022 წელს კომპანიამ აღიარა განაწილებულ მოგებაზე (დივიდენდებზე) მოგების გადასახადი ნული ლარის ოდენობით, ვინაიდან 2022 წელს დივიდენდები არ ყოფილა გამოცხადებული (2021 წ.: ნული).

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

15. ძირითადი საშუალებები

	მიწა	შენობები	საოფისე მანქანები და მოწყობი- ლობები	საოფისე აღჭურვილო- ბა და ინვენტარი	ავტოსატრ- ანსპორტო საშუალე- ები	დმშ* და სათადარიგო ნაწილები	სულ
ღირებულება							
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვრისთვის	11,032	35,717	380,840	23,704	10,111	28,246	489,650
შემოსვლები	239	61	194	-	-	43,495	43,989
შიდა გადაცემები	110	616	40,026	695	1,425	(42,872)	-
გასვლები	(19)	(6)	(1,756)	(152)	(35)	-	(1,968)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	11,362	36,388	419,304	24,247	11,501	28,869	531,671
შემოსვლები	44	49	100	-	-	50,909	51,102
შიდა გადაცემები	27	721	49,282	1,565	74	(51,669)	-
გასვლები	(15)	(23)	(3,106)	(812)	(135)	-	(4,091)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	11,418	37,135	465,580	25,000	11,440	28,109	578,682
დაგროვილი ცვტა და გაუფასურება							
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვრისთვის	3,609	16,799	141,042	18,384	8,238	-	188,072
დარიცხულია წლის განმავლობაში	-	574	12,377	1,349	570	-	14,870
გასვლები	-	(2)	(526)	(128)	(35)	-	(691)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	3,609	17,371	152,893	19,605	8,773	-	202,251
დარიცხულია წლის განმავლობაში	-	610	13,954	1,300	553	-	16,417
გასვლები	-	(11)	(911)	(770)	(117)	-	(1,809)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	3,609	17,970	165,936	20,135	9,209	-	216,859
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	7,753	19,017	266,411	4,642	2,728	28,869	329,420
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	7,809	19,165	299,644	4,865	2,231	28,109	361,823

* დმშ – დაუმთავრებელი მშენებლობა.

დაუმთავრებელი მშენებლობა ასახავს იმ ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებას, რომლებიც ჯერ არ არის მიღებული ექსპლუატაციაში, აგრეთვე სამშენებლო კომპანიებისთვის გადაცემულ სათადარიგო ნაწილებსა და საავანსო გადახდებს. სათადარიგო ნაწილები შედის მუხლებში, რომლებიც გამოიყენება კომპანიის ძირითადი საშუალებების კაპიტალური რემონტის ან შეცვლისთვის, მაგალითად, სატრანსპორტო საშუალებების ნაწილები და კაბელები. შესაბამისად, ისინი კლასიფიცირებულია ძირითად საშუალებებში, მაგრამ არ ერიცხება ამორტიზაცია მათ აღნიშნულ აქტივებში გაერთიანებამდე და ამორტიზაციის დარიცხვა განხორციელდება ამ აქტივის დარჩენილი სასარგებლო გამოყენების ვადის მიხედვით.

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

16. აქტივების გამოყენების უფლება

	მიწის გამოყენების უფლება	შენობების გამოყენების უფლება	მანქანების და მოწყობილობე- ბის გამოყენების უფლება	სულ
ღირებულება				
ნაშთი 2021 წ 1 იანვრისთვის	172	3,907	159	4,238
შემოსვლები	–	818	–	818
ნაშთი 2021 წ 31 დეკემბრისთვის	172	4,725	159	5,056
შემოსვლები	60	605	–	665
გასვლები	(84)	(189)	–	(273)
ნაშთი 2022 წ 31 დეკემბრისთვის	148	5,141	159	5,448
დაგროვილი ცვეთა				
ნაშთი 2021 წ 1 იანვრისთვის	49	2,521	49	2,619
დარიცხულია წლის განმავლობაში	42	755	10	807
ნაშთი 2021 წ 31 დეკემბრისთვის	91	3,276	59	3,426
დარიცხულია წლის განმავლობაში	21	717	10	748
გასვლები	(30)	(68)	–	(98)
ნაშთი 2022 წ 31 დეკემბრისთვის	82	3,925	69	4,076
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2021 წ 31 დეკემბრის მდგომარეობით	81	1,449	100	1,630
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2022 წ 31 დეკემბრის მდგომარეობით	66	1,216	90	1,372

იჯარა ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში	2022	2021
აქტივები		
აქტივების გამოყენების უფლება: მიწა	66	81
აქტივების გამოყენების უფლება: შენობა	1,216	1,449
აქტივების გამოყენების უფლება: მანქანები და მოწყობილობები	90	100
სულ	1,372	1,630
ვალდებულებები		
გრძელვადიანი ვალდებულებები		
საიჯარო ვალდებულებები	769	921
მოკლევადიანი ვალდებულებები		
საიჯარო ვალდებულებები	669	932
სულ	1,438	1,853

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

16. აქტივების გამოყენების უფლება (გაგრძელება)

იჯარა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში	2022	2021
სხვა შემოსავლები		
მოკლევადიანი იჯარის შემოსავალი	1,301	1,403
საოპერაციო ხარჯები		
მოკლევადიანი იჯარის ხარჯები	382	368
ცვეთა		
აგუ ცვეთა	(748)	(807)
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები		
საპროცენტო ხარჯი იჯარის ვალდებულებაზე	(207)	(240)

17. არამატერიალური აქტივები

	პროგრამული უზრუნველყოფა
ღირებულება	
2021 წ. 1 იანვრის მდგომარეობით	8,445
შემოსვლები	526
2021 წ. 31 დეკემბრის მდგომარეობით	8,971
შემოსვლები	
2022 წ. 31 დეკემბრის მდგომარეობით	206
	9,177
ამორტიზაცია	
2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	7,590
დარიცხულია წლის განმავლობაში	378
2021 წ. 31 დეკემბრის მდგომარეობით	7,968
დარიცხულია წლის განმავლობაში	
2022 წ. 31 დეკემბრის მდგომარეობით	293
	8,261
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,003
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	916

არამატერიალური აქტივები ძირითადად შედგება საბუღალტრო და სხვა პროგრამული უზრუნველყოფისგან, აგრეთვე პროგრამული უზრუნველყოფის შესაბამისი ლიცენზიებისაგან. სრულად ამორტიზებული, მაგრამ ჯერ კიდევ ექსპლუატაციაში მყოფი არამატერიალური აქტივების მთლიანი საბალანსო ღირებულება შეადგენს 6,811 ლარს (2021 წ.: 6,864 ლარს).

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

18. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება

	2022	2021
რესტრუქტურიზებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანება, გრძელვადიანი ნაწილი		
რესტრუქტურიზებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (ა)	399	624
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი (შენიშვნა 11)	(99)	(130)
სულ გრძელვადიანი რესტრუქტურიზებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	300	494
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება, მოკლევადიანი ნაწილი		
საყოფაცხოვრებო სექტორი	29,180	29,875
კომერციული და სამრეწველო სექტორი	9,946	10,174
სახელმწიფო სექტორი	1,552	1,490
რესტრუქტურიზებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანება, მოკლევადიანი ნაწილი (ა)	406	1,018
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი (შენიშვნა 11)	(39,163)	(39,909)
სულ, სავაჭრო დებიტორული დავალიანება, მოკლევადიანი ნაწილი	1,921	2,648
სხვა დებიტორული დავალიანება არადაკავშირებული მხარეებისგან (გ)	5,101	2,623
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი (შენიშვნა 11)	(939)	(1,551)
სხვა დებიტორული დავალიანება საერთო მმართველობის ქვეშ არსებული ორგანიზაციისგან (ბ)	25,492	43,003
სულ, სხვა დებიტორული დავალიანება მოკლევადიანი ნაწილი	29,654	44,075
სულ, სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება, მოკლევადიანი ნაწილი	31,575	46,723
სულ, სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	31,875	47,217

(ა) რესტრუქტურიზებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანება

ხელმძღვანელობის აზრით, სავაჭრო დებიტორული დავალიანების რესტრუქტურიზაციის შედეგად საგრძნობლად იცვლება არსებული ფინანსური აქტივის პირობები და იგი აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი სავაჭრო დებიტორული დავალიანების დაფარვა და ახალი რესტრუქტურიზებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანების აღიარება.

2022 წელს რესტრუქტურიზებული დებიტორული დავალიანების პირველადი აღიარების შედეგად ზარალმა შეადგინა 65 ლარი (2021 წ.: 88 ლარი) (შენიშვნა 12).

საპროცენტო შემოსავლებმა რესტრუქტურიზებულ დებიტორულ დავალიანებაზე დისკონტის ამორტიზაციიდან 2022 წელს შეადგინა 203 ლარი (2021 წ.: 355 ლარი) (შენიშვნა 8).

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

18. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება (გაგრძელება)

ბ) საერთო მმართველობის ქვეშ არსებული კომპანიის დებიტორული დავალიანება

საერთო მმართველობის ქვეშ არსებული კომპანიის - შპს „თბილისის ელექტრომომწოდებელი კომპანიის“ დებიტორული დავალიანების ძირითადი ნაწილი წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

- ▶ 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის დღგ-ს რეზერვის საკომპენსაციო აქტივი შეადგენდა 17,399 ლარს, რომელიც სრული ოდენობით დაფარულ იქნა 2022 წელს (შენიშვნა 27);
- ▶ 25,106 ლარი მისაღებია განაწილების მომსახურების გაწევის მიხედვით (2021 წ.: 21,682 ლარი);
- ▶ 386 ლარი მისაღებია სააბონენტო სახსრებიდან, რომლებიც გადაეცა შპს „თბილისის ელექტრომომწოდებელ კომპანიას“ შემდეგი მომსახურების სანაცვლოდ: ქსელზე მიერთება; ელექტროენერგიით მომარაგების აღდგენის საფასური; დანახარჯები მრიცხველების შეკეთებაზე; ქვითრების დაგზავნა და ა.შ. (2021წ.: 3,922 ლარი)

(გ) სხვა დებიტორული დავალიანება არადაკავშირებული მხარეებისგან

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არადაკავშირებული მხარეებისგან სხვა დებიტორული დავალიანება ძირითადად შედგებოდა გამოუყენებელი ძირითადი საშუალებების და სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ახალი აბონენტების მიერთების მომსახურების განმახორციელებელი კონტრაქტორისთვის რეალიზაციის შედეგად წარმოქმნილი დებიტორული დავალიანებისგან.

(დ) სავაჭრო დებიტორული დავალიანების მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი

2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შემდგომ მოყვანილია სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ანალიზი წარმოქმნის ვადების მიხედვით:

2022 წლის 31 დეკემბერი	მიმდინარე	ვადაგადაცილებული დღეები				
		<60 დღე	60-120 დღე	120-180 დღე	180-360 დღე	>360 დღე
შეფასებული მთლიანი საბალანსო ღირებულება						
დეფოლტში	29,111	2,098	105	110	51	67,555
მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი	83	308	101	100	30	66,533

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

18. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება (გაგრძელება)

(დ) სავაჭრო დებიტორული დავალიანების მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი (გაგრძელება)

2021 წლის 31 დეკემბერი	მიმდინარე	ვადაგადაცილებული დღეები				
		<60 დღე	60-120 დღე	120-180 დღე	180-360 დღე	>360 დღე
შეფასებული მთლიანი საბალანსო ღირებულება დეფოლტში	42,215	3,222	112	117	484	70,082
მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი	81	167	108	89	310	68,260

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვში ცვლილებები იხილეთ მე-11 შენიშვნაში.

19. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

	2022	2021
ნედლეული და მასალები	3,530	3,563
სხვა სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	2,781	2,925
სულ, სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	6,311	6,488

2022 წლის განმავლობაში აღიარებული იქნა ხარჯებში 659 ლარი სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებზე, რომლებიც აღრიცხულია წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებით (2021 წ.: 934 ლარი).

20. გადახდილი ავანსები

	2022	2021
წინასწარი გადახდა მენარდისათვის (ა)	7,211	-
მიმწოდებლებისთვის გადახდილი ავანსები	750	737
სხვა ავანსები	440	566
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი (შენიშვნა 11)	(47)	(49)
სულ, მიმწოდებლებისთვის გადახდილი ავანსები	8,354	1,254
სულ, გადახდილი ავანსები	1,397	1,517
სულ, მიმწოდებლებისთვის გადახდილი ავანსები	9,751	2,771

(ა) წინასწარი გადახდა მენარდისათვის

2022 წელს კომპანიამ დადო ხელშეკრულება ახალი აბონენტების მიერთების მომსახურების გაწევაზე კონტრაქტორ კომპანიასთან.

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

21. ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები

	2022	2021
მიმდინარე ანგარიშები და მოთხოვნამდე ანაზრები (ა)	487	1,026
კორპორაციული ბარათები	136	147
სულ ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები	623	1,173

(ა) მიმდინარე ანგარიშები და მოთხოვნამდე ანაზრები

მიმდინარე ანგარიშები და მოთხოვნამდე ანაზრები განთავსებულია საქართველოს ბანკებში, მათი დაფარვის სახელშეკრულებო ვადა შეადგენს 1-დან 3 თვემდე. 2022 წელს მოთხოვნამდე ანაზრების საშუალო საპროცენტო განაკვეთი შეადგენდა წლიური 2.0%-დან 8.0%-მდე (2021 წ.: 2.0%-დან 8.0%-მდე).

(ბ) ფულადი სახსრები, რომელთა გამოყენებაც შეზღუდულია

2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფულადი სახსრები, რომელთა გამოყენებაც შეზღუდულია მოიცავს შპს „ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერისთვის“ და მერიის დასუფთავების სამსახურის სახელით მიღებულ მოსაკრებლებს (შენიშვნა 8).

22. კაპიტალი

2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გამოსაშვებად ნებადართული და გამოშვებული აქციების რაოდენობა შეადგენდა 112,429,418 ცალს ნომინალით 0.001 ლარი თითოეული. თითოეული აქცია მფლობელებს ანიჭებს უფლებებს, მათ შორის ერთ აქციას შეესაბამება ერთ ხმა.

2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის სააქციო სტრუქტურა შემდეგი იყო:

	2022	2021
Silk Road Holdings B.V.	75,11%	75,11%
შპს ბესთ ენერჯი გრუპ	24,53%	24,53%
ფიზიკური პირები	0,36%	0,36%
სულ	100,00%	100,00%

2022 და 2021 წლების განმავლობაში კომპანიას არ გამოუცხადებია დივიდენდების გადახდა.

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

22. კაპიტალი (გაგრძელება)

შემოსავალი აქციაზე

საბაზო მოგება ერთ აქციაზე გამოითვლება მოცემული წლისათვის კომპანიის ჩვეულებრივი აქციების მფლობელთა წმინდა მოგების შეფარდებით წლის განმავლობაში აქციონერთა მფლობელობაში არსებული ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობის საშუალო შეწონილთან. კომპანიის გაზავებული მოგება თითოეულ აქციაზე ტოლია საბაზო მოგებისა თითოეულ აქციაზე, ვინაიდან არ არსებობს პოტენციურად გაზავებული ჩვეულებრივი აქცია.

ქვემოთ მოცემულია მოგების და აქციების შესახებ ინფორმაცია, რომელიც გამოიყენება ერთ აქციაზე საბაზო და გაზავებული მოგების გამოსათვლელად:

	2022	2021
ჩვეულებრივი აქციების მფლობელების წმინდა მოგება	79,753	55,869
ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობის საშუალო შეწონილი ერთ აქციაზე საბაზო მოგების გამოსათვლელად	112,429,418	112,429,418
საბაზო და გაზავებული მოგება ერთ აქციაზე	0.00071	0.00050

სხვა რეზერვები

სხვა რეზერვები დაკავშირებულია დადგენილ შენატანებთან პროგრამასთან მიმართებაში აღიარებულ აქტუარულ მოგებასა და ზარალთან (შენიშვნა 24).

23. პროცენტის სესხები და თამასუქები

	2022	2021
გრძელვადიანი		
საქართველოს კომერციული ბანკებისგან მიღებული სესხები (ა)	15,000	13,000
სესხები საერთო მმართველობის ქვეშ არსებული კომპანიებისგან (ბ)	19,890	20,390
სულ გრძელვადიანი სესხები და თამასუქები	34,890	33,390
მოკლევადიანი		
საქართველოს კომერციული ბანკებისგან მიღებული სესხები		
მიმდინარე ნაწილი (ა)	14,041	25,034
სესხები საერთო მმართველობის ქვეშ არსებული კომპანიებისგან, მიმდინარე ნაწილი (ბ)	10,117	3,860
სულ მიმდინარე სესხები და თამასუქები	24,158	28,894
სულ სესხები და თამასუქები	59,048	62,284

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

23. პროცენტიანი სესხები და თამასუქები (გაგრძელება)

(ა) სესხები საქართველოს კომერციული ბანკებისგან

2022 წლის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას ჰქონდა ორი სესხი ქართული კომერციული ბანკების ჯგუფისგან, გაცემული 2021 წლამდე, თავდაპირველი ოდენობებით 36,000 ლარი და 30,000 ლარი.

36,000 ლარის ოდენობის სესხის დაფარვის ვადა იწურება 2023 წლის 30 მარტს, ხოლო გადაუხდელი თანხა, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეადგენდა 3,004 ლარს (2021 წლის 31 დეკემბერი: 12,010 ლარი). 2022 წლის განმავლობაში კომპანიამ დაფარა ამ სესხის ძირი და პროცენტები, შეთანხმებული გრაფიკის შესაბამისად. კომპანია სესხის სრულად დაფარვას 2023 წლის მარტში ვარაუდობს. სესხზე საპროცენტო ხარჯმა 2022 წელს შეადგინა 1,434 ლარი (2021 წ.: 2,173 ლარი).

30,000 ლარის ოდენობის სესხის დაფარვის ვადა იწურება 2025 წლის 3 იანვარს, ხოლო გადაუხდელი თანხა, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეადგენდა 26,037 ლარს (2021 წლის 31 დეკემბერი: 26,024 ლარი). სესხის დაფარვის გრაფიკის თანახმად, კომპანიას 2022 წლის განმავლობაში ამ სესხის ძირითადი თანხიდან 16,000 ლარი უნდა გადაეხადა, თუმცა კომპანიამ მოახდინა სესხის რესტრუქტურირაცია ისე, რომ დაეფარა მხოლოდ 2022 წელს გადასახდელი პროცენტი, ხოლო ძირითადი თანხა გადატანილ იქნა 2023-2025 წლებზე. საბოლოო შეთანხმება რესტრუქტურირაციის შესახებ გაფორმებულ იქნა 2023 წლის 20 იანვარს (34-ე შენიშვნა). ამ კრედიტზე საპროცენტო ხარჯმა 2022 წელს შეადგინა 4,389 ლარი (2021 წ.: 4,487 ლარი).

ფინანსური ვალდებულებების შესრულება

სასესხო ხელშეკრულებები კომპანიას აკისრებს გარკვეულ ფინანსურ და არაფინანსურ ვალდებულებებს. კერძოდ, კომპანიამ, ორივე სასესხო ხელშეკრულების შესაბამისად, უნდა შეინარჩუნოს ვალის მომსახურების კოეფიციენტი არანაკლებ 1.2, ხოლო ფინანსური ვალის თანაფარდობა EBITDA-სთან არაუმეტეს 3, საქართველოს კომერციულ ბანკებთან ხელშეკრულების შესაბამისად. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია ასრულებდა აღნიშნული შემზღუდავი ფინანსური პირობების მოთხოვნებს.

(ბ) კრედიტები საერთო მმართველობის ქვეშ არსებული კომპანიებისგან

2018 წლიდან დაწყებული კომპანია პერიოდულად ახორციელებს სავაჭრო კრედიტორული დავალიანების რეკლასიფიკაციას საერთო მმართველობის ქვეშ არსებული კომპანიების მიმართ. ქვემოთ მოცემული ცხრილში მოცემული აღნიშნული კრედიტები გაშლილია რესტრუქტურირაციის თარიღის მიხედვით. სვეტში „დაფარვის თარიღი მითითებულია დაფარვის თარიღი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

23. პროცენტიანი სესხები და თამასუქები (გაგრძელება)

(ბ) კრედიტები საერთო მმართველობის ქვეშ არსებული კომპანიებისგან (გაგრძელება)

კრედიტის წარმოქმნის თარიღი	კონტრაგენტი	დაფარვის თარიღი	ნაშთი 31 დეკემბრის		საპროცენტო ხარჯები	
			მდგომარეობით 2022	2021	2022	2021
30-ივნისი-18	სს ხრამჭესი I	31-დეკ-22	-	2,150	209	450
30-ივნისი-18	სს ხრამჭესი II	31-დეკ-22	-	-	-	696
01-მარტი-21	სს ხრამჭესი I	31-დეკ-24	5,832	6,863	713	531
01-მარტი-21	სს ხრამჭესი II	31-დეკ-24	14,058	15,237	1,584	1,179
			19,890	24,250	2,506	2,856

2022 წელს კომპანიამ გააფორმა ხელშეკრულება შეწყვეტილ ოპერაციებთან უშუალოდ დაკავშირებული ვალდებულებების მოკლევადიან სესხებად რეკლასიფიკაციის შესახებ საერთო მმართველობის ქვეშ არსებულ კომპანიასთან - შპს „თბილისის ელექტრომომწოდებელ კომპანიასთან“. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია აღნიშნული ხელშეკრულების მიხედვით დაფარვის ვადები:

კრედიტის წარმოქმნის თარიღი	დაფარვის თარიღი	ნაშთი 31 დეკემბრის		საპროცენტო ხარჯები	
		მდგომარეობით 2022	2021	2022	2021
2022 წლის 22 ივლისი	2023 წლის 31 აგვისტო	10,117	-	805	-
		10,117	-	805	-

(გ) გრძელვადიანი თამასუქები

კომპანიას აქვს გრძელვადიანი უპროცენტო გადასახდელი თამასუქები ლარში. ეს თამასუქები წარმოიშვა 1998 წელს კომპანიის თავდაპირველი პრივატიზაციის დროს კომპანიის მიერ ყოფილი მიმწოდებლების მიმართ არსებულ წინა სავალ ვალდებულებების მოთხოვნაზე უარის თქმასთან დაკავშირებით. ამ გადასახდელი თამასუქების საბალანსო ღირებულება შეფასებული იყო 15.4% დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით გადახდის დადგენილი თარიღის დადგომამდე. ითვლება, რომ მოცემული დისკონტირების განაკვეთი მიახლოებულია სესხის ეკვივალენტურ მომგებიანობასთან საქართველოს ბაზარზე მისი წარმოქმნის მომენტში და მას შემდეგ არ შეცვლილა.

ვინაიდან, თამასუქების უმეტესობის შემთხვევაში, იმის გამო, რომ მათი დაფარვის ვადა 2022 წლის 31 დეკემბრიდან მინიმუმ 76 წლის შემდეგ იწყება, ამორტიზებული ღირებულება ნულს შეადგენს (2021 წ.: ნული).

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

23. პროცენტური სესხები და თამასუქები (გაგრძელება)

(გ) გრძელვადიანი თამასუქები (გაგრძელება)

გადასახდელია შემდეგი თამასუქები:

		ნომინალური ღირებულება 2022 წლის დაფარვის ვადა	საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	ნომინალური ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
ფინანსთა სამინისტრო	2098	132,000	–	132,000	–
ორთაჭალა	2098	388	–	388	–
ზაჰესი	2098	119	–	119	–
საცხენისი	2098	73	–	73	–
სს თელასი	2098	50	–	50	–
ორბი	2098	9	–	9	–
სულ გრძელვადიანი თამასუქები		132,639	–	132,639	–

24. შრომითი საქმიანობის შემდგომი გასამრჯელოები

2014 წელს კომპანიამ დანერგა დადგენილ შენატანებიანი შრომითი საქმიანობის შემდგომი პერიოდის გასამრჯელოს პროგრამა. კომპანია თანამშრომლებისათვის უზრუნველყოფს გარკვეულ შრომითი საქმიანობის შემდგომ გასამრჯელოებს. გასამრჯელოების ოდენობა დამოკიდებულია კომპანიაში მუშაობის სტაჟზე. აღნიშნული გეგმა არ არის ფონდით უზრუნველყოფილი.

შრომითი საქმიანობის დასრულების შემდგომი პერიოდის გასამრჯელოს პროგრამა ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების რისკს და ცვლილებებს პენსიონერთა სიცოცხლის საშუალო ხანგრძლივობაში.

შემდეგ ცხრილში წარმოდგენილია წმინდა გასამრჯელოს ხარჯის კომპონენტები, რომლებიც ასახულია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, ასევე თანხები, რომლებიც ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში:

	2022	2021
წმინდა ხარჯები საპენსიო პროგრამის მიხედვით		
მიმდინარე პერიოდის მომსახურების ღირებულება	95	94
გასამრჯელოს ვალდებულებაზე დარიცხული წმინდა პროცენტები	136	159
წმინდა ხარჯები საპენსიო პროგრამის მიხედვით	231	253

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

24. შრომითი საქმიანობის შემდგომი გასამრჯელოები (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დადგენილ შენატანებიანი საპენსიო პროგრამის მიხედვით კომპანიის წმინდა ვალდებულება შეადგენს 1,801 ლარს (2021 წ.: 2,541 ლარი) და მოიცავს საპენსიო პროგრამის მიხედვით ვალდებულებას, რადგან კომპანიას არ აქვს საპენსიო გეგმის აქტივები.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის მოსალოდნელი შენატანები საპენსიო პროგრამაში შემდგომი წლიური ანგარიშგების პერიოდისათვის შეადგენს 152 ლარს (2021 წ.: 134 ლარი).

მოდრაობა დადგენილ შენატანებიანი პროგრამით

გათვალისწინებულ ვალდებულებაში	2022	2021
1 იანვრის მდგომარეობით	2,541	2,352
მიმდინარე პერიოდის მომსახურების ღირებულება	95	94
ხარჯები პროცენტების გადახდაზე	159	159
აქტუარული შემოსავლები, დემოგრაფიულ დაშვებებში ცვლილებებიდან გამომდინარე	(245)	(329)
აქტუარული ცვლილებები ფინანსური დაშვებების ცვლილებებიდან გამომდინარე	(756)	360
კორექტირება საპენსიო გეგმის ვალდებულებებთან დაკავშირებული გამოცდილების საფუძველზე	82	(50)
გადახდილი ანაზღაურება	(75)	(45)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,801	2,541
მიმდინარე	152	134
გრძელვადიანი	1,649	2,407
სულ შრომითი საქმიანობის შემდგომი გასამრჯელოები	1,801	2,541

ქვემოთ მოცემულია ძირითადი დაშვებები, რომლებიც გამოიყენება კომპანიის დადგენილ შენატანებიანი პროგრამით გათვალისწინებული ვალდებულებების განსაზღვრისას:

	2022	2021
დისკონტირების განაკვეთი	9.33%	5.48%
ზრდა ფინანსური დახმარების გადახდებში	0%	0%

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

24. შრომითი საქმიანობის შემდგომი გასამრჯელოები (გაგრძელება)

დადგენილ შენატანებიანი პროგრამით გათვალისწინებული ვალდებულების საშუალო ხანგრძლივობა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის შეადგენს 11.9 წელს. მნიშვნელოვანი დაშვებისათვის სენსიტიურობის რაოდენობრივი ანალიზი, 2022 და 2021 წ.წ. 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოცემულია ქვემოთ:

ცვლილება დაშვებაში/ზემოქმედებაში დადგენილ შენატანიან პროგრამასთან დაკავშირებულ ვალდებულებაზე 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:	2022	2021
დისკონტირების განაკვეთი (+1% წლიური)	134	261
დისკონტირების განაკვეთი (-1% წლიური)	(155)	(313)
ფინანსური დახმარების ზრდა (+1% წლიური)	(169)	(329)
ფინანსური დახმარების შემცირება (-1% წლიური)	147	277
კომპანიიდან თანამშრომლების გადინების წლიური ნორმა (+1% ყველა ასაკისათვის)	68	148
კომპანიიდან თანამშრომლების გადინების წლიური ნორმა (-1% ყველა ასაკისათვის)	(77)	(171)

სენსიტიურობის ზემოაღნიშნული ანალიზი განისაზღვრა მეთოდით, რომელიც ახდენს დადგენილ შენატანიან პროგრამის ვალდებულებაზე ზეგავლენის ექსტრაპოლაციას საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის არსებული ძირითადი დაშვებების გონივრული ცვლილების შედეგად.

25. სახელმწიფო სუბსიდიები

ქვემოთ მოცემულია კომპანიის მიერ მიღებული სახელმწიფო სუბსიდიების ანალიზი:

	2022	2021
1 იანვრის მდგომარეობით	295	377
წლის განმავლობაში მიღებული	1	80
აღიარებული სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში (შენიშვნა 8)	(74)	(162)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	222	295
მიმდინარე	158	160
გრძელვადიანი	64	135
სულ სახელმწიფო სუბსიდიები	222	295

სახელმწიფო გრანტები მიიღება ისეთი არაფულადი აქტივების გადმოცემის სახით, როგორიცაა მიწა და ელექტრომოწყობილობა. კომპანია აფასებს აქტივების სამართლიან ღირებულებას და აქტივებს და გრანტებს ამ სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხავს. მიღებული აქტივების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად კომპანია ქირაობს დამოუკიდებელ შემფასებელს. გრანტების პირობები მოცემულია შენიშვნაში 30.

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

26. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

	2022	2021
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება ელექტროენერგიის მიმწოდებლების მიმართ (ა)	49,319	58,613
ფაქტორირებული დავალიანების დათმობა სხვა (ბ)	–	17,910
	17,747	20,796
სულ სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	67,066	97,319

(ა) სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება ელექტროენერგიის მიმწოდებლების მიმართ

ელექტროენერგიის მიმწოდებლების მიმართ სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეადგენს 45,425 ლარს, და ვადაგადაცილებულია 1 წელზე მეტი ვადით (2021 წლის 31 დეკემბერი: 58,613 ლარი, ვადაგადაცილებული 1 წელზე მეტი). 45,425 ლარის ოდენობის ვადაგადაცილებული დავალიანება შედგება 21,603 ლარის (2021 წ.: 44,373 ლარი) ოდენობის ძირითადი თანხისგან და 23,822 ლარის (2021 წ.: 14,240 ლარი) ოდენობის დავალიანებისგან ჯარიმებსა და საურავებზე. მესამე პირების მიმართ მიმდინარე სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება შეადგენს 3,894 ლარს (2021 წ.: ნული). 2022 წლის განმავლობაში მესამე პირების მიმართ ვადაგადაცილებულ კრედიტორულ დავალიანებაზე დარიცხულმა ჯარიმებმა და საურავებმა შეადგინა 9,700 ლარი (მე-12 შენიშვნა).

(ბ) სხვა კრედიტორული დავალიანება

2010 წლის 2 თებერვალს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატამ მიიღო გადაწყვეტილება, რომლის საფუძველზეც კომპანიას დაეკისრა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სასარგებლოდ 7,431 ლარის გადახდა. კომპანია დაეთანხმა გამოტანილ გადაწყვეტილებას. აღნიშნულ გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით, სამინისტრო და კომპანია შეთანხმდნენ, რომ სამინისტრო უარს იტყვის ამ ვალდებულებაზე, კომპანიის მიერ ელექტრული ქსელის რეაბილიტაციისა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა კომპაქტური ჩასახლების ობიექტებში 9,618 აბონენტისათვის აღრიცხვის ინდივიდუალური კვანძების მოწყობაში ინვესტირების სანაცვლოდ 2011 წლის მაისის ბოლომდე.

კომპანიამ შეასრულა ვალდებულება და წარუდგინა საჭირო დოკუმენტაცია საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, თუმცა პასუხი არ მიუღია. შესაბამისად, ეს ვალდებულება შეყვანილია სხვა კრედიტორული დავალიანების კატეგორიაში 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

27. საგადასახადო ვალდებულებები, წმინდა

წმინდა საგადასახადო ვალდებულებები 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2022	2021
სხვა წინასწარ გადახდილი დავალიანებები	–	75
გადასახდელი დღგ	2,888	2,702
სულ წინასწარი გადახდები გადასახადების შესაბამისად	2,888	2,777
დავალიანება დღგ-ზე (ა)	7,971	3,377
გადასახადი ფიზიკური პირის შემოსავლებზე	511	273
ქონების გადასახადი	156	95
სხვა საგადასახადო დავალიანებები (ბ)	1,268	–
სულ დავალიანება გადასახადებზე	9,906	3,745
სულ საგადასახადო ვალდებულებები წმინდა	7,018	968
გადასახადის გადახდის რეზერვი (ბ)	–	17,399
სულ რეზერვი გადასახადის გადასახდელად	–	17,399

(ა) დავალიანება დღგ-ზე

დამატებული ღირებულების გადასახადში შედის გადავადებული დღგ 3,359 ლარის (2021 წ.: 3,364 ლარი) ოდენობით, რომელიც გადახდილ უნდა იქნას შესაბამისი ორგანოებისათვის მხოლოდ მაშინ, როდესაც შესაბამისი დებიტორული დავალიანების ბალანსი ამოღებული ან ჩამოწერილი იქნება. თანხა არ ექვემდებარება დისკონტირებას იმის გათვალისწინებით, რომ ანაზღაურების ან ჩამოწერის ვადა არ არის განსაზღვრული, ასევე. ვინაიდან ასანაზღაურებელი თანხის ამოღება ნებისმიერ დროს არის შესაძლებელი.

(ბ) რეზერვი გადასახადის გადასახდელად, სხვა საგადასახადო დავალიანებები

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 17,399 ლარის ოდენობის რეზერვი გადასახადის გადასახდელად წარმოადგენს განაწილების მომსახურებაზე დღგ-ს ვალდებულებას. მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობის თანახმად, ელექტროენერგიის განაწილება არ იყო გათვალისწინებული დღგ-სგან, შესაბამისად, კომპანიამ შეაფასა ფულადი სახსრების გადინების ალბათობა და ამასთანავე აღიარა საკომპენსაციო აქტივი - დებიტორული დავალიანება მიმწოდებელი კომპანიისგან (შენიშვნა 18 (ბ)). 2022 წლის განმავლობაში კომპანიამ მიმართა შემოსავლების სამსახურს, რათა განემარტა დღგ-ს გამოყენებადობა განაწილების მომსახურებასთან მიმართებით და შემოსავლების სამსახურის 2022 წლის 23 მარტის წინასწარი გადაწყვეტილების საფუძველზე აღიარა დღგ-ს ვალდებულება 2021 წლის 1 ივლისიდან განაწილების მომსახურებაზე. კომპანია დაჯარიმდა 1,375 ლარით, საიდანაც 298 ლარი წარმოადგენდა დეკლარაციის დაზუსტების შედეგად წარმოქმნილ ზედმეტობას და მოხდა მისი ჩათვლა შესაბამის ვალდებულებასთან.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

27. საგადასახადო ვალდებულებები, წმინდა (გაგრძელება)

(ბ) რეზერვი გადასახადის გადასახდელად, სხვა საგადასახადო დავალიანებები (გაგრძელება)

კომპანიამ გაასაჩივრა ფინანსთა სამინისტროში, თუმცა, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების თარიღისათვის, პასუხი არ მიუღია.

მაშასადამე, სხვა საგადასახადო ვალდებულებების საერთო თანხიდან 1,077 ლარი წარმოადგენს საგადასახადო ჯარიმას დღგ-ს ვალდებულებაზე 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ვადაგადაცილებული დაზუსტებისთვის.

28. ფინანსური რისკების მართვა

თავისი საქმიანობის პროცესში ექვემდებარება ფინანსურ რისკებს (საკრედიტო, საბაზრო და სვალუტო რისკებს, ლიკვიდურობის რისკი და საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების რისკს), საოპერაციო და იურიდიული რისკებს. „კომპანია“ განაგრძობს თავისი სამსახურების სრულყოფას საოპერაციო და იურიდიული რისკების მართვაში. „კომპანიის“ მიერ დღეისათვის მიღებული ზომები, მათ შორის „საბოლოო მშობელი კომპანიის“ მიერ განხორციელებული ზედამხედველობა, აგრეთვე მდგომარეობის გაუმჯობესებისათვის მიღებული ზომები მიზნად ისახავს შიდა წესებისა და პროცედურების შესაბამისი ფუნქციონირების უზრუნველყოფას, ფინანსური, საოპერაციო და იურიდიული რისკების მინიმუმამდე დასაყვანად, როგორც ამჟამად, ისე მომავალში.

(ა) საკრედიტო რისკი

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების, რესტრუქტურისებული დებიტორული დავალიანების საბალანსო ღირებულება მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვის გამოკლებით, და მთლიანი ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები წარმოადგენს მაქსიმალურ თანხას, რომელიც ექვემდებარება საკრედიტო რისკს. მიუხედავად იმისა, რომ დებიტორული დავალიანების ამოღებაზე მოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ „კომპანიას“ არ ემუქრება მნიშვნელოვანი რისკი, რომელიც გადააჭარბებს დადგენილ რეზერვებს.

კომპანიის ძირითადი მოვალე (შენიშვნა 18) არის საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანია – შპს “თბილისის ელექტრომომწოდებელი კომპანია”. დაკავშირებული მხარის დებიტორული დავალიანების ძირითადი ნაწილი არ არის ვადაგადაცილებული და კომპანიას ასევე აქვს 10,117 ლარის ოდენობის (შენიშვნა 23) მოკლევადიანი კრედიტი და კრედიტორული დავალიანება 117 ლარის ოდენობით საერთო კონტროლს ქვეშ არსებული კომპანიის - შპს “თბილისის ელექტრომომწოდებელი კომპანიის” მიმართ. მენეჯმენტი თვლის, რომ კომპანია არ დგას საკრედიტო რისკის წინაშე, და არ ქმნის რეზერვს დაკავშირებულ მხარეთა დებიტორულ დავალიანებაზე, რადგან ეს თანხები იქნება დაფარული სრულად და საკრედიტო რისკი დაყვანილი მინიმუმამდე.

ფულადი სახსრების ჭარბი ნაშთი განთავსებულია ფინანსურ ინსტიტუტებში, რომლებსაც დეპონირების თარიღისთვის ჰქონდა დეფოლტის მინიმალური რისკი.

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

28. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

(ბ) საბაზრო რისკი

„კომპანიაზე“ ზემოქმედებას ახდენს საბაზრო რისკი. საბაზრო რისკი, ძირითადად შეეხება „კომპანიისათვის“ დადგენილ ტარიფებს. მიუხედავად იმისა, რომ „კომპანიას“ შეუძლია ზემოქმედება მოახდინოს ამ ტარიფების გარკვეული დონეების დადგენაში, ტარიფის დონის დადგენასთან დაკავშირებით საბოლოო გადაწყვეტილებების მიღება ხდება მისი მონაწილეობის გარეშე.

გარდა ამისა, „კომპანიას“ აქვს საპროცენტო განაკვეთების და სავალუტო ინსტრუმენტების ღია პოზიცია, რომლებიც ექვემდებარება ბაზრის ზოგად და სპეციფიურ რყევებს.

სავალუტო რისკი გამოიხატება იმაში, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულება შეიძლება მერყეობდეს სავალუტო კურსის ცვლილების გამო. კომპანია ექვემდებარება უცხოური ვალუტის კურსების ცვლილებას, რომელიც ზემოქმედებას ახდენს მის ფინანსურ ფინანსურ პოზიციაზე და ფულადი სახსრების მოძრაობაზე.

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია ლარის გაცვლის კურსის აშშ დოლართან მიმართებაში გონივრულად მოსალოდნელი ცვლილებების გავლენა მოგებაზე წლის განმავლობაში, სხვა ფაქტორების უცვლელობის პირობით:

	გამყარება	გაუფასურება
2022		
აშშ დოლარი (ცვლილება 14.00%-ით)	204	(204)
2021		
აშშ დოლარი (ცვლილება 14.00%-ით)	637	(637)

საქართველოში ფინანსური ინსტრუმენტების განვითარებული ბაზრის არარსებობის გამო, ხელმძღვანელობა ვერ ახორციელებს „კომპანიის“ სავალუტო რისკის ჰეჯირებას.

„კომპანიას“ აქვს შემდეგი ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები უცხოურ ვალუტაში:

	აშშ დოლარში გამოხატული	
	2022	2021
ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები	116	255
საიჯარო ვალდებულებები	(1,044)	(1,522)
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება	(530)	(3,167)
ნეტო-პოზიცია 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(1,458)	(4,434)

სხვა ვალუტებში გამოხატული თანხები და შესაბამისი ცვლილებები სავალუტო კურსებში რისკის ანალიზისთვის არ არის აქტუალური.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

28. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

(ბ) საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

(i) კონფლიქტი უკრაინაში

უკრაინაში კონფლიქტის შედეგად ბევრმა წამყვანმა ქვეყანამ და ეკონომიკურმა კავშირმა გამოაცხადა მკაცრი ეკონომიკური სანქციები რუსეთის, მათ შორის რუსული ბანკების, სხვა იურიდიული თუ ფიზიკური პირების მიმართ. კონფლიქტის დაწყების დღიდან მოხდა რუსული რუბლის მნიშვნელოვანი გაუფასურება უცხოურ ვალუტებთან მიმართებაში, ისევე როგორც რუსეთში ფასიანი ქაღალდების ბაზრებზე და სხვა ბაზრებზე კოტირებადი რუსული კომპანიების ფასიანი ქაღალდების ღირებულების მნიშვნელოვანი შემცირება. სიტუაცია ჯერ კიდევ განვითარების ეტაპზეა, თუმცა უკვე გამოიწვია ჰუმანიტარული კრიზისი და უზარმაზარი ეკონომიკური ზარალი უკრაინაში, რუსეთსა და დანარჩენ მსოფლიოში. უკრაინა და რუსეთი საქართველოს მნიშვნელოვანი სავაჭრო პარტნიორებია. კონფლიქტი, სავარაუდოდ, უარყოფით ზეგავლენას მახედნეს საქართველოს ეკონომიკაზე.

კომპანიის საბოლოო მშობელ კომპანიას აკონტროლებს რუსეთის ფედერაცია. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების თარიღისთვის არც კომპანიის და არც საბოლოო მშობელი კომპანიის მიმართ არ დაწესებულა სანქციები ევროკავშირის, აშშ-ს ან გაერთიანებული სამეფოს მხრიდან. კომპანია საქართველოში არ იმყოფება სანქციებს ქვეშ. კომპანია არ აწარმოებს სავაჭრო ოპერაციებს საბოლოო მშობელ კომპანიასთან, თუმცა 2022 წლის განმავლობაში განახორციელა მშობელ კომპანიასთან პროფესიული მომსახურება და მასთან დაკავშირებული გადასახდელი შეადგენს 193 ლარს (31-ე შენიშვნა). გარდა ამისა, კომპანია არ აწარმოებს ოპერაციებს რუსეთში, უკრაინაში, დიდ ბრიტანეთში, აშშ-სა თუ ევროკავშირში და საქმიანობის უმეტეს ნაწილს ახორციელებს საქართველოში. ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, მიგვაჩნია, რომ არ არსებობს კომპანიის საქმიანობასთან დაკავშირებული მკაფიო და რეალური საფრთხე, თუმცა, ვინაიდან კონფლიქტი ჯერ კიდევ გრძელდება, შეუძლებელია სარწმუნოდ შეფასდეს ის გავლენა, რაც ამან შეიძლება მოახდინოს კომპანიის საქმიანობაზე, რადგან ადგილი აქვს გაურკვევლობას ზოგადად ეკონომიკაზე ზემოქმედების მოცულობის კუთხით.

(გ) საპროცენტო განაკვეთთან დაკავშირებული რისკი

საპროცენტო განაკვეთთან დაკავშირებული რისკი გამოიხატება „კომპანიის“ ფინანსურ მდგომარეობაზე საპროცენტო განაკვეთების მოძრაობის უარყოფით ზეგავლენაში, რაც შეიძლება გამოიხატოს მოზიდულ ფინანსურ საშუალებებზე დარიცხული პროცენტების ზრდით ან გამოყოფილი ფულადი სახსრებიდან მიღებული შემოსავლის შემცირებით. 2021 წელს კომპანიას გააჩნდა ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე კრედიტორული დავალიანება ფაქტორინგზე. თუმცა, 2022 წელს კომპანიამ შეწყვიტა კრედიტორული დავალიანების ფაქტორინგი და აღარ ფლობს საპროცენტო განაკვეთის რისკს.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

28. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

(დ) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკის გონივრული მართვა გულისხმობს საკმარისი რაოდენობის ფულადი სახსრების შენარჩუნებას და დაფინანსებაზე ხელმისაწვდომობას საკმარისი საკრედიტო ინსტრუმენტების მეშვეობით. „კომპანიას“ მიმდინარე ვალდებულებები ძირითადად დაკავშირებული მხარეების მიმართ აქვს. „კომპანიის“ ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ეს ანიჭებს „კომპანიას“ საკმარის მოქნილობას დაფარვის ვადებთან მიმართებით, რაც მომავალში აუცილებელია ბიზნესში საკმარისი ლიკვიდურობის უზრუნველსაყოფად.

ქვემოთ, ცხრილში მოცემულია „კომპანიის“ ვალდებულებების განაწილება დაფარვამდე დარჩენილი დაფარვის ვადების მიხედვით. ვადების ცხრილში ნაჩვენებია თანხები წარმოადგენს ფულადი სახსრების სახელშეკრულებო არადისკონტირებულ ნაკადებს.

ქვემოთ წარმოდგენილია არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებების ანალიზი, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაფარვის ვადების მიხედვით:

	1 წელზე ნაკლები	1-დან 2 წლამდე	2-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ	საბალანსო ღირებუ- ლება
პროცენტიანი სესხები	30,362	33,643	5,009	-	69,014	59,048
გაცემული გადასახდელი თამასუქები	-	-	-	132,639	132,639	-
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	67,066	-	-	-	67,066	67,066
საიჯარო ვალდებულებები	709	470	431	206	1,816	1,438
სხვა ვალდებულებები	95	95	286	1,874	2,350	956
სულ მომავალი გადახდები	98,232	34,208	5,726	134,719	272,885	128,508

ქვემოთ წარმოდგენილია არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებების ანალიზი, 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაფარვის ვადების მიხედვით:

	1 წელზე ნაკლები	1-დან 2 წლამდე	2-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ	საბალანსო ღირებუ- ლება
პროცენტიანი სესხები	33,906	11,808	28,275	-	73,989	62,284
გაცემული გადასახდელი თამასუქები	-	-	-	132,639	132,639	-
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	97,319	-	-	-	97,319	97,319
საიჯარო ვალდებულებები	969	603	350	139	2,061	1,853
სხვა ვალდებულებები	95	94	283	2,082	2,554	1,086
სულ მომავალი გადახდები	132,289	12,505	28,908	134,860	308,562	162,542

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

28. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

(დ) ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

როგორც ცხრილიდან ჩანს, „კომპანიას“ აქვს მნიშვნელოვანი ოდენობის ვალდებულებები, რომლებიც უნდა დაიფაროს ერთი წლის განმავლობაში დაწყებული 2022 წლის 31 დეკემბრიდან. „კომპანიის“ გეგმების დეტალური განხილვა, თუ როგორ აპირებს ლიკვიდურობის საკითხების გადაწყვეტას, იხილეთ შენიშვნა 3.

(ე) კაპიტალის მართვა

„კომპანიის“ კაპიტალის მართვასთან დაკავშირებული პოლიტიკა მდგომარეობს საკმარისი კაპიტალის მოცულობის შენარჩუნებაში „კომპანიის“ საოპერაციო და სტრატეგიულ მოთხოვნილებების დასაკმაყოფილებლად, ასევე ბაზრის მონაწილეთა ნდობის შესანარჩუნებლად.

29. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულების შეფასება მიმართულია ღირებულების უფრო ზუსტად განსაზღვრაზე, რომლის მიხედვითაც ფინანსური ინსტრუმენტი შეიძლება გაიცვალოს კარგად გათვითცნობიერებულ, ერთმანეთისგან დამოუკიდებელ მხარეებს შორის, რომლებსაც ნამდვილად სურთ ასეთი გარიგების დადება. თუმცა, განუსაზღვრელობისა და სუბიექტური შეფასებების გათვალისწინებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იქნას განხილული ღირებულების სახით, რომლითაც შესაძლებელია აქტივების დაუყოვნებლივი რეალიზაცია ან ვალდებულებების შესრულება.

„კომპანიის“ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების ანალიზი შესაძლებელია შემდეგნაირად:

		31 დეკემბერი 2022		31 დეკემბერი 2021	
	დონე	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
ფინანსური აქტივები					
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება, რესტრუქტურის ჩათვლით (შენიშვნა 18)	დონე 3	31,875	31,875	47,217	47,217
ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები (შენიშვნა 21)	დონე 1	623	623	1,173	1,173
ფულადი სახსრები, რომელთა გამოყენებაც შეზღუდულია	დონე 1	323	323	201	201
ფინანსური ვალდებულებები					
პროცენტიანი სესხები და თამასუქები (შენიშვნა 23)	დონე 3	59,048	59,048	62,284	62,284
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (შენიშვნა 26)	დონე 3	67,066	67,066	111,582	111,582
საიჯარო ვალდებულებები	დონე 3	1,438	1,438	1,853	1,853

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

29. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული იყო შემდეგი მეთოდები და დაშვებები:

- ▶ ფულადი სახსრებისა და ფულადი სახსრების ეკვივალენტების, სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანების და სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების სამართლიანი ღირებულება დაახლოებით ტოლია მათი საბალანსო ღირებულების, ამ ინსტრუმენტების დაფარვის მოკლე ვადის გამო;
- ▶ პროცენტის სესხების და თამასუქების, საიჯარო ვალდებულებებისა და რესტრუქტურირებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანების სამართლიანი ღირებულება ფასდება სამომავლო ფულადი ნაკადების ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული საბაზრო განაკვეთებით დისკონტირებით.

30. სახელშეკრულებო და პირობითი ვალდებულებები

(ა) დავები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში „კომპანია“ წარმოადგენს მხარეს სასამართლო პროცესებში. ანგარიშგების შედგენის თარიღისთვის, გარდა ქვემოთ წარმოდგენილისა, ხელმძღვანელობა არ არის ინფორმირებული რაიმე ფაქტობრივი, მიმდინარე ან მოსალოდნელი დავების შესახებ, რომლებსაც შეიძლება არსებითი უარყოფითი გავლენა ჰქონდეს „კომპანიაზე“.

	31 დეკემბერი 2022		31 დეკემბერი 2021	
	დავები და სარჩელები, რომლებზეც აღიარებულია ანარიცხები (შენიშვნა 11)	ცნობილი დავები და სარჩელები ანარიცხების გარეშე	დავები და სარჩელები, რომლებზეც აღიარებულია ანარიცხები (შენიშვნა 11)	ცნობილი დავები და სარჩელები ანარიცხების გარეშე
მომხმარებლების საჩივრები და სხვა საჩივრები	2,077	1,939	2,855	2,820

(ბ) მიწის საკუთრება

საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობა არ შეიცავს კონკრეტულ დებულებებს მიწის ნაკვეთებთან დაკავშირებით, რომლებზეც და რომელთა ქვეშაც განთავსებულია ელექტროენერგიის გადაცემისათვის განკუთვნილი „კომპანიის“ დანადგარები. კანონის შემდგომი დაზუსტების შედეგად, შესაძლებელია „კომპანიას“ მოუხდეს მიწის გარკვეულ ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების მოპოვება ან იჯარის გადახდა სხვა მხარეებისათვის ამ მიწის ნაკვეთებით სარგებლობის სანაცვლოდ.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

30. სახელშეკრულებო და პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

(გ) გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული საკითხები

ამჟამად, საქართველოში გამკაცრებულია გარემოს დაცვის სფეროს კანონმდებლობა. „კომპანია“ პერიოდულად ახორციელებს თავისი მოვალეობების გადაფასებას გარემოს დაცვის კანონმდებლობის შესაბამისად. როგორც კი წარმოიქმნება ვალდებულება, ხდება მისი აღიარება. პოტენციური ვალდებულებების, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნას არსებულ წესებში ან კანონმდებლობაში ცვლილებების და ასევე სამოქალაქო საქმეებთან დაკავშირებული სასამართლო პროცესების შედეგად, შეფასება შეუძლებელია, მაგრამ შეიძლება მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოახდინოს. მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, სამართალგამოყენების არსებული კლიმატის გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ „კომპანიას“ გარემოსათვის ზიანის მიყენებასთან ან გარემოს აღდგენასთან დაკავშირებით არა აქვს მნიშვნელოვანი ვალდებულებები.

(დ) სახელმწიფო გრანტებთან დაკავშირებული ვალდებულებები

„კომპანიასა“ და ქონების მართვის სააგენტოს შორის გაფორმებული ხელშეკრულების თანახმად 2011 წლის 12 ივლისს „კომპანიამ“ მიიღო 2,500 კვ.მ. მიწის ნაკვეთი, რომლის სამართლიანი ღირებულება არის 8 ლარი. „კომპანია“ იყო ვალდებული დაებანდებინა არანაკლებ 2,000 ლარისა მაღალი ძაბვის ქვესადგურის ასაშენებლად 2014 წლის 5 თებერვლამდე. თავდაპირველ ხელშეკრულებებში რიგი ცვლილებების შედეგად, „კომპანიის“ ვალდებულება შეიცვალა 3-6კვ ხაზის მშენებლობით ქვესადგური „ბაგებიდან“, 2015 წლის თებერვლის ბოლოსთვის. 2015 წელს „კომპანიამ“ ააშენა მაღალი ძაბვის ზემოაღნიშნული საკაბელო ხაზი. თუმცა, ამ ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის დღისათვის ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტიდან არ მოსულა დასტური ვალდებულების შესრულების შესახებ.

26.ბ შენიშვნის შესაბამისად, „კომპანია“ ვალდებულია დაასრულოს ელექტროენერგიის ქსელის რეაბილიტაცია და კომპაქტურად განსახლებულ იძულებით გადაადგილებულ პირთა – 9,618 აბონენტის გამრიცხველიანება 2011 წლის მაისისთვის. „კომპანიამ“ შეასრულა ვალდებულება და წარუდგინა საჭირო დოკუმენტაცია საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, თუმცა პასუხი არ მიუღია. შესაბამისად, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „კომპანიამ“ არ ჩამოწერა ეს ვალდებულება.

31. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

(ა) გარიგებები ხელმძღვანელობასთან

ექვსი წევრისგან შემდგარი სამეთვალყურეო საბჭოს და ექვსი წევრისგან შემდგარი უმაღლესი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება მოიცავდა ხელფასსა და სხვა დამატებით მოკლევადიან ანაზღაურებას 64 ლარისა და 4,196 ლარის ოდენობით, შესაბამისად (2021 წ: 56 ლარი და 3,583 ლარი).

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

31. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

(ბ) სხვა გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

„კომპანიის“ მიერ დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული ყველა გარიგება დადებულია საერთო მმართველობის ქვეშ არსებულ კომპანიებთან და შეჯამებულია ქვემოთ:

	გაყიდვები		დაკავშირებული მხარეების დავალიანება	
	2022	2021	2022	2021
ამონაგები განაწილებიდან				
შპს „თბილისის ელექტრომომწოდებელი კომპანია“	200,422	97,433	25,106	39,081
სხვა შემოსავლები				
შპს „თბილისის ელექტრომომწოდებელი კომპანია“	1,200	600	386	3,922

ელექტროენერგიის და მომსახურების შესყიდვა

	შესყიდვები		დაკავშირებული მხარეების მიმართ დავალიანება	
	2022	2021	2022	2021
ელექტროენერგიის შესყიდვა				
სს ხრამჭესი I	–	6,963	–	–
სს ხრამჭესი II	–	15,469	–	–
სხვა ხარჯები				
სს ხრამჭესი II	18	18	123	130

არსებობს დადგენილი პროცედურა კომპანიასა და საერთო კონტროლის ქვეშ დაკავშირებულ მხარეებს შორის ვადაგადაცხლებული კრედიტორული დავალიანების გრძელვადიან სესხებად კლასიფიცირების მიზნით. სახელშეკრულებო პირობების შესახებ დაწვრილებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია 23-ე შენიშვნაში.

	საპროცენტო ხარჯები		დაკავშირებული მხარეების მიმართ დავალიანება	
	2022	2021	2022	2021
კრედიტები და სესხები				
სს „ხრამჭესი I“	922	981	5,832	9,013
სს „ხრამჭესი II“	1,584	1,875	14,058	15,237
Silk Road Holding B.V.	–	3	–	–
შპს „თბილისის ელექტრომომწოდებელი კომპანია“	805	–	10,117	–

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

31. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

(ბ) სხვა გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

	საოპერაციო ხარჯები		დაკავშირებული მხარეების მიმართ დავალიანება	
	2022	2021	2022	2021
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება				
შპს „თბილისის ელექტრომომწოდებელი კომპანია“	750	387	117	14,415
Silk Road Holding B.V.	215	–	193	–
შპს თბილისი ენერჯი	12	14	–	–
შპს ვიონი საქართველო	8	8	–	–

32. აუდიტორის ანაზღაურება

კომპანიის აუდიტორის ანაზღაურება 2022 წლის და 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის შეადგენს (დღ-ს გარეშე):

	2022	2021
კომპანიის წლიური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის საფასური		
31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის	200	114
დანახარჯები მარჯმუნებელ მომსახურებასთან დაკავშირებით	18	101
სულ ანაზღაურება და დანახარჯები	218	215

სხვა პროფესიული მომსახურებისთვის სხვა აუდიტორებისა და აუდიტორული ფირმების ანაზღაურებამ და დანახარჯებმა შეადგინა 39 ლარი (2021 წელი: 24 ლარი), დღ-ს გარეშე.

33. ცვლილებები ფინანსურ საქმიანობასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებში

ქვემოთ მოცემულია პროცენტის სესხების მოძრაობა:

	2022	2021
1 იანვარი	62,284	57,415
საპროცენტო ხარჯი	9,135	9,519
გადახდილი პროცენტი	(10,721)	(7,814)
გადახდილი სესხი	(11,650)	(7,361)
რეკლასიფიკაცია სესხებში და თამასუქებში	10,000	10,512
საკურსო სხვაობის ეფექტი	–	13
31 დეკემბერი	59,048	62,284

2022 წლის განმავლობაში კომპანიამ დაფარა ფაქტორირებული დავალიანების ძირი 15,991 (2021: 45,986) ლარის ოდენობით, ხოლო პროცენტი 1,919 (2021: 1,612) ლარის ოდენობით.

სს თელასი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)

33. ცვლილებები ფინანსურ საქმიანობასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებში (გაგრძელება)

„კომპანია“ გადახდილი პროცენტების კლასიფიკაციას ახორციელებს ფულადი ნაკადების სახით ფინანსური საქმიანობიდან.

ქვემოთ მოცემულია გადასახდელი დივიდენდის მოძრაობა:

	2022	2021
1 იანვარი	61	63
გადახდა	-	(2)
31 დეკემბერი	61	61

34. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2023 წლის 20 იანვარს კომპანიამ ხელი მოაწერა ცვლილებას 30,000 ლარის ოდენობის სესხთან დაკავშირებით, გადახდის გრაფიკის რესტრუქტურის მიზნით, დაფარვის უცვლელი ვადით - 2025 წლის იანვარი (23-ე შენიშვნა).